ಮದಿಪು

ಆಟಿ - ಸೋಣ - ನಿರ್ನಾಲ

46

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

2007

ತುಳು ಲಿಪಿ ಕಲ್ಪುಗ

ತುಳು	ಕನ್ನಡ
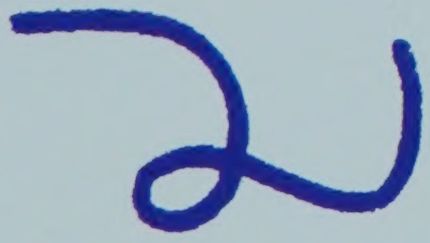	ಯ
	ರ
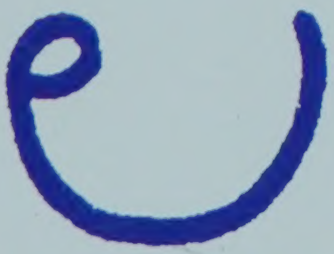	ಲ
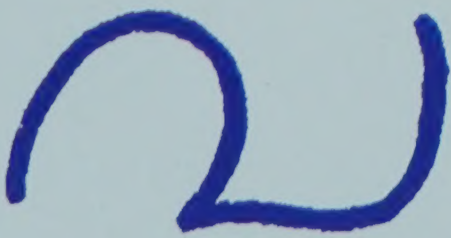	ವ

ಒಂಜಿ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ನಾಲ್ ಅಕ್ಷರ

ಮದಿಪು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಶ್ರೀ ಯಂ. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್

ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಡಾ। ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು
ಶ್ರೀ ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಮುಡಿ - 46

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್
ಮಂಗಳೂರು - 575 003.

Madipu : A quarterly on Tulu Language, Literature and Culture:
Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy,
Mangalore - 575 003. Ph: 2459389.

Chief Editor	:	Shri M. K. Seetaram Kulal
Editor	:	Dr. Gananatha Yekkar
Managing Editor	:	Sri S.H. Shivarudrappa
Printed at	:	Fine Prints, Urva, Mangalore
Pages	:	64 + 4
Vol.	:	12 - 46
Period	:	15th July 2007 to October 14th 2007
ಬೆಲೆ	:	15/-
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	:	50/-
ಅಜೀವ ಚಂದಾ	:	500/-
ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ	:	ಅಕಾಡೆಮಿ ನಡಪಾಯಿನ ಜೋಕುಲೆ ಗೊಬ್ಬು ಪಂತೊದ ಚಿತ್ರೊಲು
ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	Fine Prints, Urva, Mangalore

ಸಂಚಿಕೆದ ಬರವುಲು

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

1. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಮದಿಪು 4

2. ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರೊ 5

3. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಯಂತ್ರಮಾನವೆರಾವೊಂದುಲ್ಲೆರಾ - ಎಸ್. ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯ 6

4. ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡ್‌ದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಭಾಗ್ಯೋ - ಕುಡಲದ ಮಾಧವೆ 10

5. ಓಡ - ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ 19

6. ತುಳುನಾಡ್ - ಚೆಲ್ಲಡ್ಕ ಬಾಲಪ್ಪ ಆಳ್ವ 25

7. ಬೋರಿ, ಪೆತ್ತ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ - ಉಮೇಶ್ ರಾವ್, ಎಕ್ಕಾರು 28

8. ಪೊರ್ತ್ ಕಂತ್‌ನಗ - ಎಂ. ಬಾಬು ಶೆಟ್ಟಿ, ನಾರಾವಿ 31

9. ಕಾಲ - ವಸಂತ ಮರೋಳಿ 36

10. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ತುಪ್ಪೆ ಕಟ್‌ದ್‌ಂಡ್ ಓದರೆ ಬಲೆ - ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ 42

11. ಏರೋ ಬತ್ತಿಲಕ ಆಂಡ್ - ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ 45

12. ಗ್ಯಾಸ್‌ಲೈಟ್ ಪಾರ್ಟಿ - ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ್ ಬಂಗೇರ, ಕುಡ್ಲ 46

13. ಒಂಜಿ ಗರ್ಝಲ್ - ವಲಿ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್, ಕುವೈಟ್ 50

14. ಆಂಪಲ ಗುತ್ತುದ ಆಟಿದ ಪುಣ್ಣಮೆ - ಸರಾಸು 51

15. ಅಪ್ಪೆ... ದೇವೆರೇ... - ಕೆ.ಕೆ. ಗಟ್ಟಿ 56

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಮದಿಪು

ತುಳು ಪರ್ಬೊಲೆ ಆಚರಣೆದ ಅರಿವು ಆಗತ್ಯ

ಆಧುನಿಕ ಬದುಕ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪರಂಪರೆದ ಮಿತ್ತ್ ಪರಿಣಾಮ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ನಮ್ಮ ಆಚರಣೆದ ಮಿತ್ತ್ ನೆತ್ತ ಪ್ರಭಾವೊನು ತೂವೊಲಿ. ಅಯಿದ್ರ್ ಇನಿ ತುಳು ಪರ್ಬೊಲೆ ಆಚರಣೆ ಮರೆಯಾವೊದುಂಡು. ಪರ್ಬದ ಆಚರಣೆಗ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ಲಾ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಉಂಡು. ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕಾವರ್ತನೊಲೆಡ್ ಬರ್ಪಿನ ಪರ್ಬೊಲೆಗ್ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಯಿನ ಅರ್ಥ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಪರ್ಬದ ಆಚರಣೆ ಪಂಡ, ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆದ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರ್ಥೊ. ಅಂಚಾದ್ ಅಟಿ ಅಮವಾಸೆ, ಕೆಡ್ಡಸ, ಬಿಸು, ದಿಪೊಲಿ, ಚೌತಿ, ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪರ್ಬೊಲೆನ್ ತುಳುವೆರಾಯಿನ ನಮೊ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ಪೊಡು.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕರಿನ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊಡು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲೊಟ್ಟುಗು ಸೇರ್‌ದ್ ಬಿಸು, ಆಟಿಅಮವಾಸೆ, ದೀಪೊಲಿದಂಚಿ ಪರ್ಬೊಲೆನ್ ಆಚರಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ಪುನಂಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಕುಡ್ಲ, ಪುತ್ತೂರು, ಸುಳ್ಯ, ಉಡುಪಿಡ್ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ನಡದ್‌ಂಡ್. ಅವುಲು ಪರಂಪರೆದ ಆಚರಣೆದ ಪಾತ್ರಕ್ಷಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ದ ಅಯಿತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಬಾರಿ ಕುಸಿತ ವಿಸಯೊ ಪಂಡ ಊರುದ ಜನಕುಲು ಸೇರಿದ್ ಈ ಸಂಭ್ರಮೊಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆತೆರ್.

ಉಂದೆನ್ ದಾಯೆ ಪನೊಡುಂದಾಂಡ್ ಪಂಡ ಇನಿ ಕುಟುಂಬದ ಮಟ್ಟೊಡು ಪರ್ಬೊಲೆ ಆಚರಣೆ ಮರೆಯಾವುದುಂಡು. ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಉಂದೆನ್ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದುದಿತ್ತೆರ್‌ಡಲಾ ಅವು ಕೇವಲ ಸಾಂಕೇತಿಕವಾದ್ ನಡತೊಂದುಂಡು. ಇನಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಾದಾಂಡಲಾ ನಮ್ಮ ಇಂಚಿ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಅವೆನ್ ಒರಿಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪೊಡು. ನಮ್ಮ ದುಂಬುದ ಜನಾಂಗೊಗು ಈ ಪರ್ಬದ ಆಚರಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಯಿತ್ತ ಅರಿವು ಅವೊಡುಂದಾಂಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಲು ಈ ರೀತಿದ ಆಚರಣೆನ್ ಮಲ್ಪೊಡು. ಈ ರೀತಿದ ಆಚರಣೆದ ಕಲ್ಪನೆನ್ ಆಟಿದ ಆಚರಣೆದ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗ್ ಕನತಿನಾರ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸದಸ್ಯೆರಾದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ಯೆರ್. ಅವು ಇತ್ತೆ ತುಳುನಾಡಡ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಆವೊಂದುಂಡು. ಅಕಾಡೆಮಿಲಾ ಈ ಸಾಮೂಹಿಕ ಆಚರಣೆಲೆಗ್ ಕೈ ಜೋಡಾವೊದುಂಡು.

ತುಳುನು ಎಂಚ ಒರಿಪಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ಪುನ ನಮೊ ಇಂಚಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತ್‌ಡ ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒರಿಯುಂಡು.

ಶ್ರೀ ಯಂ.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್
ಗುರ್ಕಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕುಡ್ಲ.

ಆಟಿಡೊಂಜಿ ಪಾಠ : ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಗ

ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆದ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಸವಾಲ್ ನಮ್ಮ ದುಂಬುಂಡು. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಶಾಲೆಲೆಡ್ ತುಳು ಪಾತೆರ್‍ಂಡ ದಂಡ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಾಲ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಇನಿ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ಒಪ್ಪಿನಂಚುನ ಸಂದರ್ಬೊ ಬೈದಿನಿ ತುಳುತ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್‌ದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಮಲ್ಲ ವಿಸಯೊ. ಇಂಚಿ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತುಳುನು ಎಂಚ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿಲೆಡೆ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಡ್ ಕನೊಲಿ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ನಮೊ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ಪೊಡು.

ಈ ರೀತಿದ ಒಂಜಿ ಪ್ರಯೋಗ ಕರಿ ವರ್ಸೊರ್ದಿಂಚಿ ಉಡುಪಿದ ತುಳುಕೂಟ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. . ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಮಹತ್ವೊನು ತೂದು ತುಳುಕೂಟದೊಟ್ಟುಗು ಕೈ ಸೇರಾದ್‌ಂಡ್. ಡಾ. ಭಾಸ್ಕರಾನಂದ ಕುಮಾರೆರ್ನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆದ ತುಳುಕೂಟ ಪಾಡ್ದಿನಂಚಿನ ಈ ಯೋಜನೆದ ಸಂಚಾಲಕೆರ್ ತುಳುಕೂಟದ ಒತ್ತು ಗುರ್ಕಾರೆ, ಸಂಘಟಕೆ ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ್ ಶೆಟ್ಟಿ ಚಿಟ್ಪಾಡಿ ಮೇರ್. ಬಾರಿ ಶ್ರಮೊಟ್ಟು ಈ ಯೋಜನೆನ್ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ್ ಜಾರಿಗ್ ಕನತೆರ್. ಈ ರೀತಿದ ಪ್ರಯೋಗ ವ್ಯಾಪಕ ಆವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಸೊರ್ದು ಅವೆನ್ ಮೂಲು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ.

ಕರಿ ವರ್ಸೊ ಪದಿನೈನ್ ಸಾಲೆಲೆಡ್ ಈ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಕಬಿತೆ, ಪದ್ಯೊ, ಗಾದೆ, ಒಗಟ್, ಭಾಷಣ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಸಯೊದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಶಾಲೆದ ಮಟ್ಟೊಡು ಪಂಥೊ ನಡಪುಂಡು. ಪ್ರತಿ ವಿಸಯೊಲೆಡ್ ಗೆಂದಿನ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಸ್ಪರ್ಧಿಲು ಕಡೆತ ಸುತ್ತುದ ಸ್ಪರ್ಧೆಗ್ ಆಯ್ಕೆ ಆತೆರ್. ಶಾಲೆದ ಒರಿ ಮಾಸ್ತ್ರೆ ನೆತ್ತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ತೂಪೆರ್. ಈ ಸ್ಪರ್ಧೆದಾತ್ರ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲಾಡಂಲಾ ಜೋಕುಲು ತುಳುತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಈ ವರ್ಸೊ ಉಡುಪಿವಲಯದ ಐವ ಸಾಲೆಲೆಡ್ ಉಂದೆನ್ ಜಾರಿಗ್ ಕನತ್ತೆರ್. ಉಡುಪಿಡ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯೆರ್, ಶಾಲೆದ ಮಾಸ್ತ್ರನಕುಲು ನೆಕ್ ಮಸ್ತ್ ಸಹಕಾರ ಮಲ್ತೆರ್. ಶಾಲೆದ ಮಟ್ಟೊಡು ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ತುಳುತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕೊ ಮಲ್ತಿನ ಈ ಯೋಜನೆ ಒಂಜಿ ಸಾರ್ಥಕ ಯೋಜನೆ. ತುಳುನು ನಿಜವಾದ್ ಬುಲೆಪಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಕಳಕಳಿ ಉಪ್ಪುನಕುಲು ಉಂದೆನ್ ವಿಸ್ತಾರವಾದ್ ಜಾರಿಗ್ ಕನವೊಡು.

ಆಕೆರಿದ ಪಂಥೊಡು ನೂದೆರ್ದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಜೊಕುಲು ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್. ಬಯ್ಯಡ್ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿಲೆಡ್ ತುಳುತ ಬುಲೆಚ್ಚಿಲ್ ಎಂಚ ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕೂಡಾಟಿಕೆಡ್ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಮಾಸ್ತ್ರನಕುಲು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಯಿನ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡೆರ್, ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ನಕುಲು ಪಾಲ್ ಪಡೆತ್ ಈ ವಿಚಾರೊದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಲ್ತೆರ್. ಒಟ್ಟ್‌ದ್ ಉಡುಪಿ ತುಳುಕೂಟದ ಈ ಯೋಜನೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲ. ಉಂದೆನ್ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ಡ್ ಜಾರಿಗ್ ಕನಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮೊ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ಪೊಡು.

- ಸಂಪಾದಕೆರ್

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಯಂತ್ರಮಾನವೆರಾವೊಂದುಲ್ಲೆರಾ

✍ *ಎಸ್. ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯ*

ಯಂತ್ರಮಾನವೆರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲುಂದು ಪಣ್ಣಗ ನಮ ಕಣ್ಣೆದುರುಡು ಬತ್ತ್ ಉಂತುನಿ- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಲಾ ಆಯಿತ್ತೆದುರು ಕುಲ್ಲುದಿನ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊದ ಆಣು-ಪೊಣ್ಣುಲುಲಾ.

ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಉಪಯೋಗೊದ ಕಲಿಕೆ ಅಂಚನೆ ಜ್ಞಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಲ್ತೊಂದು, ಆಯಿಟೇ ನಿರತೆರಾವೊಂದು ಪಾಟೊನು ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಯಂತ್ರಮಾನವೆರಾಪಿನಿ ಎಂಚ? ಈ ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಉತ್ತರ ತೂದು ಪತ್ಯೆರೆ ಉಂದುವೇ ಸಕಾಲ ಪಂಡ್ದ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಈ ಎಲ್ಯ ಲೇಖನೊಡು ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಪಂಡ ಕಲ್ತೊಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪುನಕುಲು ಒಂಜಿ ವರ್ಗ ಆಂಡ, ರಡ್ಡನೆದವು ಕಲ್ಪಾಟಿಕೆ ಮುಗಿದ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ವರ್ಗ. ಒಂಜನೆದ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ, ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಧನಾರ್ಜನೆ. ಈ ವಿಷಯೊಡೇ ಗೊಂದಲ ಮೂಡುದುಂಡು. ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆದ ಕಾಲಘಟ್ಟ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಧನಾರ್ಜನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪಿ, ವರ್ಷೊಗು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆವೊಂದು ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ರಂಗಸ್ಥಳೊಡು ಕೈಟ್, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ದುಡ್ಡು ದೀವೊಂದು, ದಿಂಜ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಮೆರೆವೊಂದುಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಕೂಟ. ಮೊಕುಲೆನ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲುಂದ್ ಎಂಚ ಪಣೊಲಿ?

ಯಂತ್ರಮಾನವೆರಾಪಿನಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಅತ್ತೇ ಅತ್ತ್. ಈ ಯುವಕ - ಯುವತಿಯೆರ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಗ್, ಕಂಪೆನಿಲೆಗ್ ಬಾರೀ ಸಂಬಳ ಸಂಪಾದನೆಗಾತ್ರ ರಾತ್ರಿಪಗೆಲ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಡೇ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು, ದುಡ್ಡು ಮಲ್ತೊಂದು ದುಡ್ಡು ಮಲ್ಪುನ ಒಂದೇ ಯೋಚನೆಡ್ ಬೆನ್ಪಿನಾಕುಲು ಕೆಲವೆರ್ ಉಲ್ಲೆರತ್ತೇ ಆಕುಲ್ನ ವಿಷಯೊಡು ಈ ಪಾತೆರ ಸರಿಯಾಪುಂಡಾ ದಾನ್ನಾ? ಅಂಚಿನಾಕುಲು ಸಮಾಜೊದ, ಕುಟುಮದ, ಲೋಕೊದ ಗೋಜೀಗೇ ಪೋವಂದೆ, ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್, ಓವರ್‌ಟೈಮ್, ಸ್ಪೆಶಲ್‌ಡ್ಯೂಟಿ ಪಂಡೊಂದು ದುಡ್ಡೇ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಪಂಡ್ದ್ ತೆರಿಯೊಂದುಪ್ಪಿ ಯುವಕ ಯುವತಿಯೆರ್‌ಲ ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಂಚಿನಾಕ್ಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಯಂತ್ರಮಾನವೆರೆನಲ್ಕ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಅವುಲ ಆಕ್‌ಲೆಡ ಕೇಂಡ ಸಮಾಜ, ಕುಟುಮ, ಕೂಡುಕಟ್ಟುಲು ದಾಯೆ? ಸಮಯೊನೋ ವೇಸ್ಟ್- ಪಣ್ಪೆರ್. ಅಯಿಟ್ ದಾದ ದುಡ್ಡು ಲಾಭ ಉಂಡಾ? ಅಂಚಾದ್ ಆಕ್‌ಲ್ ದೂರೊನೇ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಆಕ್‌ಲ್ ಸಮಾಜೊಡು ಬೆರೆಯೊಂದುಪ್ಪರೆ ಪುರಸೊತ್ತೇ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಇಂಚಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಈ ಯಂತ್ರಮಾನವೆರ್ ಪಣ್ಪೆ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಉಪ್ಪರೆ ಯಾವು.

ಮಾಹಿತಿತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಷೇತ್ರ ಉಂದೆಟ್ ಬೆನ್ಪಿನಾಕುಲುಂದ್ ಪಣ್ಣಗ ನಂಕ್ ನೆನಪುಗು ಬರ್ಪಿನಿ 'ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್' 'ಹಾರ್ಡ್‌ವೇರ್', 'ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಶನ್ ಟೆಕ್ನೀಶಿಯನ್ಸ್' ಪಣ್ಪಿನಕುಲು. ಈ ವಿಪರೀತ ಸಂಬೊಳುಡುಪ್ಪುನ ವರ್ಗೊದ ಜನೊಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ್ ಹೊಂದಾದ್ ಸಮೀಕರಣ

ಮಲ್ತೊಂದು, ತೂಪಿನೆಡ್ಡಾವರನೇ ಯಂತ್ರಮಾನವೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಅತ್ತಾಂದೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಶಾಪೊಲಾ ಪಾಡುವೆರ್.

ಆ ಯಂತ್ರೊಲೆನ್ ದಾಯೆ ಅವಮಾನ ಮಲ್ಪೊಡು? ಅವು ದಾದ ತಪ್ಪು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್? ಸರಿಯಾದ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಒವು ತಪ್ಪುಲಾ ಮಲ್ಪಂದೆ ನಮ ಆದೇಶ ಕೊರಿಲೆಕ್ಕ ಎಡ್ಡೆ ವೇಗೊಡು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಈ ಯಂತ್ರಪೆಟ್ಟಿಗೆಲೆನ್ ನಮ ದಾಯೆಗ್ ದೂರೊಡು ಅಥವಾ ನೆರೊಡು? ದೂರೊಡಾಯಿನ ಆ ಯಂತ್ರೊನತ್ತ್, ರಾತ್ರಿಪಗೆಲ್ ಅವೆನೇ ಹೊಂದೊಂದು ಪೂರಾ ಅವಲಂಬನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪಿ ಮಂದಿಲೆನ್, ಆ ಯಂತ್ರೊನೇ ಅನುಸರಿಸೊಂದು ತನ್ನ ಮಾನವಸಹಜವಾತೀ ಗುಣೊನೇ ಬುಡ್ದು ಯಂತ್ರೊದ ಗುಲಾಮಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪುನಾಕ್ಲೆನೇ ನಮ ದೂರೊಲಿ. ಅಂಚಿತ್ತಾಕ್ಲು ಸ್ವಂತ ಅಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿನೇ ಕಲೆಯೊನುವೆರ್. ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಕೈಬುಡ್ತಿನಕುಲು - ಇಂಬೆಕ್ಲೆನ್ ಯಂತ್ರಮಾನವೆರ್‌ಂದ್ ಪಣೊಲಿಯಾ?

ಏತ್ ಬಂಜೂದ ಕೆಲಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಮನಸ್‌ದ ಸಿರಿಸಂಪೊತ್ತುನು ಸಂತೋಷ, ತಾಳ್ಮೆ, ಪ್ರೀತಿವಾತ್ಸಲ್ಯೊಡು ಎಡ್ಡೆ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರೊಂದು ಸಲೀಸಾದ್ ಸಮಾಜೊಡು ಬೆರೆವೊಂದುಪ್ಪಿ ಜನೊಕುಲಾ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ದುಡಿಮೆ ಮಲ್ಪುನಾಕುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಯಿಡ್ದಾವರ ಸಮಾಜೊದ ಎಡ್ಡೆಪಡ್ಕೆಲೆನ್ ಸರಿಯಾದ ತೆರಿಯೊಂದು, ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಈ ಯಂತ್ರಕ್ಷೇತ್ರೊದ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನವೇ ಸೂಕ್ತ ಪಣ್ಪಿನವು ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಉಂಡು.

ಇತ್ತೆ ನಮ, ಕರಿನ ಬಜೀ ಆಯಿನ್ ವರ್ಸೊದ ಕಾಲೊಡು ದೇಶೊಡು, ಸಮಾಜೊಡು ಆವೊಂದುಪ್ಪಿ ಗಟಲೆನ್ ತೂನಗ, ಕೇನ್ನಗ, ಕ್ಷಣಕ್ಷಣೊಲಾ ಆಶ್ಚರ್ಯೊ ಆವೊಂದುಂಡು. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡುಲಾ ಪ್ರಗತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಶೀಘ್ರಗತಿಟ್ ಬಾರಿ ವೇಗೊಡು ನಡತೊಂದೇ ಉಂಡು. ಪೊಸಪೊಸ ನಮೂನೆದ ಕ್ರಮ, ಅವಿಷ್ಕಾರೊಲು ತ್ಸುನಾಮಿ ರೂಪೊಡು ಮುನ್ನುಗ್ಗೊಂದೆ ಉಲ್ಲ. ನನ ದುಂಬಗ್ ಬರ್ಪಿ ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊಲೆಡ್ ಬರ್ಪಿನ ಬದಲಾವಣೆಲು ನಮ ಇತ್ತೆ ನೆನಪ್ಯರನೇ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯೊಲು, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಕುಟುಂಬವ್ಯವಸ್ಥೆಲು, ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವ-ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿ ಪಣ್ಪಿನಲಾ ಬೇತೆ ರೂಪೊಡು ಕಾಸ್, ಸೊತ್ತು, ಅಧಿಕಾರ, ಲಾಭ, ನಷ್ಟ - ತಳಹದಿಟೇ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಹಾರರೂಪೊಡು ಆಪುಂಡು. ಅಯಿಟ್‌ಲಾ ಮಾಹಿತಿತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ದಿನೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಪೊಸಪೊಸತ್ತ್ ಬರೊಂದೇ ಉಂಡು. ಇಂದೆನ್ ಏರೆಡ್‌ಲಾ ತಡೆಯರಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಅವು ಪೂರಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿದ ಸಂಕೇತ ಪಂಡ್ದೇ ನಮ ಸಲೀಸಾದ್ ನಂಬೊಡಾಪುಂಡು. ಈ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್, ಕಾಲೊದ ನಿಯಮೊನುಲಾ ದೇಶಪರದೇಶೊದ ದೂರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊನುಲಾ ಕುಗ್ಗಿಸದ್ ಬುಡ್ದುಂಡು. ಇಂದೆನೇ ಪ್ರಗತಿ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಇಡೀ ಭೂಲೋಕೆನೇ ಒಂಜೇ ಗ್ರಾಮವಾದ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ನೂದು ವರ್ಸೊಡು ಆವೊಡುಪ್ಪಿ ಬದಲಾವಣೆಲ್ ಬಜೀ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊಡೇ ಆಯರ ಉಂಡು.

ಭೂಲೋಕೊದ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಸಂಗತಿಲಾ ಮರುಕ್ಷಣಟೇ ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ಸುದ್ದಿ ರವಾನೇ

ಆಪುಂಡು. ಹಗುರ ಪಾತೆರೊಡು ತಮಾಸೆಗ್ ಪಣ್ಪೆನಾಂಡ, ಮಂಗಳೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಉಡುಪಿಜಿಲ್ಲೆದ ಮಟ್ಟಿಗುಳ್ಳೊದ ಪೇಟೆಧಾರಣೆ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯದ ದೇಶೊಡು ಕ್ಷಣಟೇ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಿತಿಮೀರಿನ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ದಾಯೆ? ಅವಶ್ಯಕತೆ ದಾದ? ಇಂದೆಡ್ಡಾವರ ದಾನೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಣ್ಪೆನವೇ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಮಿತಿಮೀರ್‌ನ ಮಾಹಿತಿಲು ಒರಿ ವ್ಯಕ್ತಿನ ಮೆದುಲುಡು ಬೊಡ್ಚಾಂಡಲ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ್‌ಲಾ ದಿಂಜೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಇಂದೆತ್ತ ಭಾರೊ, ಒತ್ತಡೊಲು ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದು ಅನಾರೋಗ್ಯೊಗು ಕಾರಣ ಆಪುಂಡು. ಒರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ನೆಡ್ಡಾವರ ತನ್ನತನೊನೇ ಕಳೆವೊಂದು ಶಕ್ತಿಹೀನೆ ಆದ್ ನಿಸ್ತೇಜೆರಾದ್ ಬದುಕುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರೆರೆಲಾ ಯಾವು.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೆಚ್ಚೊಂದು ಪೋಂಡ ಮನುಷ್ಯನ ಮಾನವೀಯ ಗುಣೊಕುಲೆನ್ ಕಳೆಯೊಣ್ಪಿನ ಸಂದರ್ಭ ಜಾಸ್ತಿ. ಕುಟುಂಬೊದೊಟ್ಟು, ಮನೋರಂಜನೆ, ಸ್ನೇಹಿತೆರ್ ಜೋಕುಲು ಮಾತ ಒಟ್ಟುಗು ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾದ್ ಸಂತೋಷ ಪಡೆವುನ ಭಾವನೆ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋವರೆಗ್‌ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಇಂಚಿನ ಸುಖ ತಿಕ್ಕೊಡಾಂಡ ದುಡ್ಡು ಕಾಸ್‌ದ ಗಳಿಕೆಡ್ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯೊಲು ಕೂಡುಕಟ್ಟ್, ವ್ಯವಸ್ತೆಲು ಕೈತತ್ತ್ ಪೋದು ಮೂಲೆಗುಂಪಾಪುಂಡು. ಇಂದೆನ್ ಯುವಪೀಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಯಿ ರೀತಿಡ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನೊಡು.

ನಮ್ಮ ನೆರೆಕರೆಟ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತೊಡು ನಡತೊಂದುಪ್ಪುನ ಸಂತೋಸದ ಕ್ಷಣೊಕುಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್‌ಡ್ ದಿಂಜ ಸಮಯ ಮುಟ್ಟ ನೆನಪು ಒರಿಯುಂಡು. ಆಂಡ, ಮಾಯಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನೊದ ಉಪಯೋಗಡ್ಡಾವರ ದೂರೊದ ಒನ್ ಡೇ ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತೂಯೆರೆ ಮನಸ್ ಬೇಗ ಪೋಪುಂಡು. ಅಂಚನೇ ಆ ನೆನಪುಲು ಆತೇ ಬೇಗ ಮಾಯಾದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಆಯಿಡ್ಡಾವರ ಸಮಯ ಮಾತ್ರ ಹಾಳಾಪುಂಡು ಪಣ್ಪಿನ ಮನಸ್‌ಗ್ ಬರ್ಪುಜಿ. ಉಂದು ಒಂಜಿ ಉದಾಹರಣೆ ಮಾತ್ರ.

ನನೊಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಪಣ್ಪೆನಾಂಡ, ನಮ ದೇಶೊಡು ನೂತ್ತೊರ್‌ಂಬ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಉಂಡು. ಈ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರ್ ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನೊಕುಲು ಈ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹೊದ ಬೆಚ್ಚ ತಾಗಂದೆ ಆರಾಮೊಡೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಕ್‌ಲ್ನ ಕಸುಬು ಮಲ್ತೊಂದು ಸಂಸಾರ ಸಾಗಾವೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಕ್ಲೆಡ ಬಜೀ ದುಡ್ಡು ಮಾತ್ರ ಮಲ್ಪುನ ದುರಾಸೆ ಇಜ್ಜಿ. ಜೀವನ ನಿರ್ಮಲೊಡು ಪೋವೊಡು, ರೀತಿವಾಜಿ, ಕುಟುಂಬ ಸಹಕಾರೊಲೆಡ್ ಜೀವನ ಸಾಗೊಂದುಪ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನವೇ ದೃಷ್ಟಿ.

ಅಂಚಾದ್ ಯಂತ್ರಮಾನವೆರ್ ಮೊಕುಲಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಈ ವರ್ಗದ ಜನಕುಲು ಸಂತೋಷೊಡೇ ಜೀವನ ನಡಪಾವೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಈತ್ ಪಂಡಲಾ ಯಂತ್ರವಿಜ್ಞಾನೊಲು, ಪೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರೊಲೆನ್ ನಮ ದೂರ ಮಲ್ಪರೆ ಆಪುಜಿ. ಉಂದುಲಾ ಮುಖ್ಯನೇ ನಮ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪೊಡು. ಆಂಡ ಅವೆಕ್ಕೇ ದಾಸೆರ್ ಆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನೊನು ಉಪಯೋಗೊ ಮಲ್ತೊಂದು ಸಂತೋಷೊಡು ಜೀವನ ಸಾಗಾವೊಂದು ಬಾಳೊಡು ಪಣ್ಪೆನವೇ ಜೀವನದ ಸಾರ ಆದುಪ್ಪೊಡು.

ಇತ್ತೆದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಣ್ಪೆ ನಾಗಾಲೋಟೊಡು ನಮ ತುಳುವೆರ್ ಪ್ರಪಂಚೊದ ಒಟ್ಟುಗು

ಅವಶ್ಯವಾದ್ ಜತೊಗೂಡೊಡು. ಈ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಯುಗೊಟು ನಮ ತುಳುವೆರ್ ಏತ್ ಮಾತ್ರಗ್ಲಾ ಪಿರ ಬೂರಿಯರೆ ಆವಂದ್. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಖಂಡಿತವಾದ್ ದುಡಿಮೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪುದಾರ್ ಪಡೆವೊಡು. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿಜಿಲ್ಲೆದ ಜನೊಕುಲು, ತುಳು ಪಾತೆರುನ ಜನಾಂಗ ಭೂಲೋಕೊದ ಮಾತ ಕೋಡಿಮೂಲೆಗ್‌ಲಾ ಪೋವೊಂದುಲ್ಲ. ಇತ್ತೆ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪಡೆವೊಂದಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚ ಆವೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ನಮ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಬಾರೀ ಚುರುಕುಡು ಬೆನ್ಪಿನ ತಾಕತ್ತ್ ಉಪ್ಪಿ ಯುವಕೆರ್ ನನಲಾ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ತೊಡಗಿಸಾವೊಂದು ಬೆನೊಡು ಪನ್ಪಿನವೇ ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ, ಸಂಪಾದನೆದ ದುಡ್ಡು ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ಗೇ ಸಂದುಂಡು. ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಲು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೇಂದ್ರೊಲು, ನಮ್ಮ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒರಿಪಾವುನ ನಂಬಿಕೆ, ನಡವಳಿಕೆ, ದೇವೆರ್, ದೈವ, ನಾಗಸ್ಥಾನ, ರೀತಿಕಟ್ಟ್‌ಲೆ ರಿವಾಜಿಲೆಗ್ ಈ ಸಂಪಾದನೆದ ಒಂತೆ ಭಾಗ ಆಂಡಲಾ ಖಂಡಿತವಾದ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು ಪಣ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು.

ಮುಖ್ಯವಾದ್ ನಮ ತುಳು ಯುವಕೆರ್ ಬಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಬೆನ್ಯರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಅಪರಿಮಿತ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಉಂಡು. ನಮ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಗುಣೊನೇ ಅಂಚ. ವಾ ಊರುಗ್, ದೇಶೊಗ್ ಪೋಂಡಲಾ ಹೊಂದೊಂದು ಅಲ್ಪದಾಕ್‌ಲೆನ್ಲಾ ಮೀರಿಸಾದ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುನ ಗುಣ ನಂಕ್ ರಕ್ತಗತವಾದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್, ಉಂದುವೇ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಹಿಮೆ. ೨೧ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ನಂಕುಪ್ಪುನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾರ್ಗ - ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರ, ಅಂಚನೆ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಅಂಚಾದ್ ಭೂಲೋಕೊದ ಪೂರಾ ಉದ್ದಗೆಲೊಗು ಯುವಕ - ಯುವತಿಯೆರ್ ಪೋವೊಂದು ಬೆನೊಡು ಪಣ್ಪಿನ ಎನ್ನ ಆಶಯ.

ನಮ ಈ ಯಂತ್ರೊದ ಮಾನವೆರಾಪುಜ. ಆ ಯಂತ್ರಲೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೊಸ ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನವಾದ್ ಅನುಭವ ಪಡೆವೊಂದು, ಸಂಶೋಧನಕ್ಷೇತ್ರೊಡುಲಾ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದು, ಪ್ರಪಂಚೊದ ಮಾನವ ವರ್ಗೊಗು ಉಪಯೋಗ ಆಪೀ ನೂತನ ಆವಿಷ್ಕಾರೊಲೆನ್ ತೂದುಪತ್ತ್‌ದ್ ಮಾನವ ಜನಾಂಗೊಗೇ ಬೊಳ್ಪು ತೋಜಾವುನ ರೀತಿಡ್ ನೋಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆವುನ ಲೆಕ್ಕ ನಮ ಯುವಕ ಯುವತಿಯೆರ್ ಎತ್ತರೊಡು ಮಿಂಚುವೆರ್ ಪನ್ಪೆ ಯಾನ್ ಖಂಡಿತ ನಂಬುವೆ.

****

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡ್‌ದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಭಾಗ್ಯೋ !

✍ *ಕುಡಲದ ಮಾಧವ*

ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಡು ನಮ ಸಮಸ್ತ ಜನೋಕ್ಲೆಗ್, ದುಂಬುದಾಕ್ಲೆಲೆಕೊ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕೆರೆ ಆವಂದ್. ಉಗ್ಗೇಲ್‌ದ ನೀರ್ ಒಯಿಪುನೆಡ್ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್, ಕಡೆಪಿನ, ಆತ್ತಂದೆ ವಾ ಕೆಲಸೊಗುಲಾ, ಅತ್ತಾಂದೆ, ಗಾಲಿ ಬರಿಯೆರೆಲಾ ನಮ ವಿದ್ಯುತ್ತುನೇ ಅವಲಂಬನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಕಾಲೊಡು, ನಂಕ್ ಆಹಾರೊಡ್ಡುಲಾ ಮುಖ್ಯ ಬೋಡಾಪಿ ಬೆನ್ನಿಗ್, ನೀರು ಪರಿಪಾಯೆರೆಲಾ ಈ ವಿದ್ಯುತ್ತ್ ಶಕ್ತಿ, ಒಳ್ತುಡ್ದು ಎಂಚ ಬರ್ಪುಂಡ್, ಪಂಣಿ ವಿಸಯ, ಸ್ವಿಚ್ ಪಾಡುನಾತೇ ಸುಲಭ ಪಂಣ್ದ್ ಎನ್ನ್ಯರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಈ ವಿಸಯ, ಒಂಜಿ ದಾಸಮೆದಾತಾಂಡಲ್ಲ ನಮ ತೆರಿಯೊಣೆಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುಗ, ಆವಂದಾ!

ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡ್‌ದ ಹೆಚ್ಚದ ಸುಧೆಳು, ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶೊದ ಕಾಡ್‌ಡೆ ಪುಟ್‌ದ್ ಪರಿಪುನೆಟ್ಟು, ಗುಡ್ಡೆ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶೋಡೆ ಸುಧೆ ಸುತ್ತು ಪಾಡ್ದ್ ಪರಿಪುನ ಜಾಗೆಡೆ, ನೀರ್‌ನ್ ಉಂತಾದೀದ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯೊಣೆಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಇನಿ ಕೋಡೆದ ಸಂಗತಿ ಅತ್ತ್. ಇಂದು ಶತಮಾನೊಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚನೇ ಸಮಯೊಡೆ, ಪ್ರಯತ್ನ ನಡತೊದುಂಡು.

ಕರಿನ ಶತಮಾನೊಡೇ ಬ್ರಿಟಿಷೆರ್ ಖಾಸಗೀ ಒಡೆತನೊದ ಕಲ್ಕತ್ತದ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಕಂಪೆನಿ ಪಂಣ್ಪಿ ಸಂಸ್ಥೆಗ್, ನಮ ರಾಜ್ಯೋಡು ಇತ್ತಿ ಕಾಡ್‌ದ ನಡುಟೆ ಪರಿತೊಂದಿತ್ತಿ ನದಿಕ್ಲೇನ ನೀರ್‌ನ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ, ಮುಲ್ಪದ ಪರ್ವತ ಗುಡ್ಡೆಳೆನ ಜಾಗ್‌ನು, ಎಂಚ ಉಪಯೋಗಿಸೊಡು, ಓಲು ಏಡ್ಡೆ ಜಾಗ್ ಉಂಡ್ ಪಂಣ್ಪಿ ಸುರುತ ಕಣ್ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ) ನಡೆಪಾದ್ ವರದಿ ಮಲ್ತಿನ ಉಂಡು. ಅಪಗದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಮೂನೆದ ಬರಹೊಡು ಉಂದು ದಾಖಲಾದುಂಡು. ಉಂದು ಬಜೀ ಜಾಗ್‌ನು ತೂದು ಬರೆತಿ ವರದಿ.

ನರಮಾನಿ ಪೊವಂದಿನ ಭಾರೀ ಪರ್ವತ ಗುಡ್ಡೆ ಕಾಡ್‌ದ ಚಡವುಡೆ, ಜಾಗ್ ತೂತಿನ ವರದಿ ಉಂದು. ಈ ಅಂದಾಜಿಡೇ ಬೊಕ್ಕ ವಿವರವಾದ್ ನೆಲತ ಬೊಕ್ಕ ಇಂದೆಕ್ ಬೋಡಾಪಿ ಮಾತಾ ಕೆಲಸೊಳೆನ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡಪೆರೆ (ಡಿಟೈಲ್) ಸುರಾಂಡ್. ಕರಿನ ಶತಮಾನೊಡು ಇಂದೆಕ್ ಸಲುವಾದ್ ನಿಜ ಸರ್ವೆ ಸುರು ಆಪಿ ಪೊರ್ತುಗು ಇಂದೆ ರಾತ್ರೆ ದಾಂಡೇಲಿ, ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಶಿರಸಿ, ಸಾಗರ ಬೊಕ್ಕ ಕನಕಪುರೊಡು ಐನು ಡಿವಿಜನಳು ಕರ್ನಾಟಕಕೊಡು ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ಸುರುಮಲ್ತ್. ಬಡಕಾಯಿಡ್ ಕಾಳೀ ಸುದೆಡ್ದ್ ತೆನ್‌ಕಾಯಿಡೇ ಮೇಕೆದಾಟು, ಬಾರಾಪೊಳೆ ತುದೆಕ್ಲೆನ್ ಘಟ್ಟಡ ನೆಲತ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಲ್ತೇರು.

ಓವೇ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ (ಹೈಡ್ರೋ) ಯೋಜನೆಗ್ ಸಮೀಕ್ಷೆನಡಪೆರೆ ಪಾಕ ಬಂಙದ ಕ್ರಮಕ್ಲೇನು

ದುಂಬು ಅನುಸರಿಸೊಡಾವುಂಡು. ಐತ ಆಧಾರೊಡೇ ಒಲ್ಪ ಓಲು ತುದೆನ್ ತಡೆತ್‌ದ್, ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಯೆರೆ, ಅತ್ತಾಂದೆ ಈ ಕಟ್ಟೆ ಏತ್ ಎತ್ತರ ಇಪ್ಪೊೀಡು ಪಂಡ್ಪೆನೆಕ್ಕುಲಾ, ಈ ಸುಧೆತ ಆ ಭಾಗದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಬೂರುನ ಬರ್ಸದ ಲೆಕ್ಕಲಾ ಆವೋಡು. ಇಂಚ ಈ ಜಾಗುಡೆ ಏತು ನೀರುನು ಉಂತಾವೊಳಿ, ಅತ್ತಾಂದೆ ಆಳ್ತ್‌ಡ್ಡು, ಉಂತಾದಿ ನೀರ್‌ನ್, ನರಮಾನಿ ಮಲ್ಪುನ ಕೃತಕ ತಾದಿಡೆ, ಈ ನೀರ್‌ನ್ ಸಾಗಾಯೆರೆ ಚಾನಲ್, ಟನೆಲ್, ಸರ್ಜ್ ಟ್ಯಾಂಕ್, ತಿರ್ತ್‌ದ ಜಾಗ್‌ದ ವಾ ಪರ್ವತದ ನೆತ್ತಿಗ್ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮನ್ಪೊಳಿ. ಉಂದು ವಾ ನಮೂನೆಡೆ ಬೋಡು ಪಂಡ್ಪೆನೆಕ್ಲು ವಿವರವಾದ್ ನಿಜವಾಯಿನೋ ನೆಲಮಟ್ಟ ಪತ್‌ದ್ ನೆಲತ ಉಳಾಯಿ ಇಪ್ಪುನ ಮಣ್ಣ್‌ದ, ನಮೂನೆ, ಕಲ್ಲು, ಪಾದೆದ ನಮೂನೆನು ಕೊರೆತ್‌ದ್ ದೆತ್ತಿನ ಸ್ಯಾಂಪಲ್‌ದಲ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆಪೋಡು. ನೀರ್‌ದ ರಾಸಾಯನಿಕೊ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಪೋಡು. ತುದೆ ದುಂಬು ಕಾಡೆಡೆ ಪೋನಗ ಓಲು ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಯೆರೆ ದತ್ತ, ಬಲ ಮೈಟು ಪರ್ವತ ತಿಕ್ಕುಂಡು, ಐಡ್ದ್ ತಿರ್ತ್ ನದೀ ಪರಿಪುನ ಜಾಗ್‌ಡೆ, ಪರ್ವತದ ನೆತ್ತಿ ಮಟ್ಟೊಗೆ ಈ ನೀರ್‌ನು ಸಾಗಾಯೆರೆ, ಎಂಚ ನೆಲತ ಮಿತ್ತೆ, ಇಜಾಂಡ ಟನೆಲ್‌ದ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡಾ ಪಂಡ್ಪೆ ಮಸ್ತು ವಿಸಯೊಡೆ ನಿಜವಾಯಿನೊ ಸರ್ವೆನೇ ನಡಪೋಡು.

ಇಂಚ ಒಂಜಿ ಸುಧೆ ಘಟ್ಟೊಡೆ ಅವೇತೋ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರ ಪರಿಪುನಗ ಲೆಕ್ಕದಾಂತಿ ಗುಡ್ಡೆ ಪರ್ವತೊಳ್ಳೆನು ಸುತ್ತೊಂದು, ಐತ ಪಾದೊಡೆ ಉಚ್ಚುದಲ್ಕ ಪರಿಪುನ, ಕೆಲವು ಕೋಡಿಡೆ, ಒಂಜಿ ಗುಡ್ಡೆೊಡ್ದು ತಿರ್ತ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಗುಡ್ಡೆೊಗು ಭಾರೀ ಮಟ್ಟದ ಅಂತರ ಇಪ್ಪುನಂಚಿನ ಜಾಗೆಗ್ ನಡತ್‌ದ್ ಪೋಯೆರೆ, ಜಲಪಾತ, ಗುರ್ಪೆ ಇತ್ತಿನಡೆ, ಪೋದು ನೆಲತ ಮಟ್ಟದ ಲೆಕ್ಕ ದಾಖಲಾಯಿಸೆರೆ, ತೆರಿಯೊಣಿಯೆರೆ, ಸಮೀಕ್ಷೆದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶೋಲು, ಸರಿಯಾದ್ ಲತ್‌ದೇ ಗೊಂತಾವೊಡು.

ಅಂಚನೇ ತಿರ್ತ್ ಘಟ್ಟದ ಮೈಟೇ, ದೂರೊಡೇ ಏತೋ ಕಿ.ಮೀ ಸುಧೆ ಪರಿತ್‌ದ್ ಪೋಪಿನ ಬರಿಟೇ, ಓಲು ವಿದ್ಯುದಾಗಾರ (ಪವರ್ ಹೌಸ್) ಕಟ್ಯೆರೆಯೆಡೆ ಜಾಗ್ ತಿಕ್ಕು ಪಂಡೆನೆಕ್ಕುಲಾ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಆವುಡು. ದಾಯೆಗ್ ಪಂಡ, ಬೊಕ್ಕ ಈ ಯೋಜನೆಡ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯೊಣೆಯೆರೆ, ಬರಿತ ಪರ್ವತದ ನೆತ್ತಿಗೆ ನಮ ಮಲ್ಪುನ ಚಾನಲ್, ಟನೆಲ್‌ದ ಸಾದಿಡೆ ಬತ್ತಿನೀರು, ಪೆನ್‌ಸ್ಟಾರ್ ಪೈಪು ಪಂಡ್ಪೆ ಬಾರೀ ಗಾತ್ರದ ಕೊಳವೆಡ್ದು, ಗುಡ್ಡೆದ ಚಡಾವುಡೆ ಜಪುಡಾವುನ ನೀರ್, ಪವರ್ ಹೌಸ್ ಪೋಗ್ಗುದು, ಉಪಯೋಗ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಆ ನೀರು, ಕುಡ ಬರಿತ ಸುಧೆ ಇಪ್ಪುನವುಳೇ ಪೋಪಿ ಏರ್ಪಾಡ್ ಆವೋಡು.

ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಸುಧೆತ ಪರಿಪುನ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಗಟ್ಟರೆ ಉದ್ದೊಡೆ, ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಒವೊವು ಉಪ (ಕೈ) ಸುಧೆಳು ಬತ್‌ದ್ ಸೇರ್ದ ಪಣ್ಪೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಲಾ ನಡಪುಂಡು. ಮುಖ್ಯ ಸುಧೆತ ಆಗಿಲ, ಗಾತ್ರೊಡೆ, ಐಟು ಮರಿಯಾಲ, ಅರೆಗಾಲೊಡೆ ವಾವಾ ದಿನ ಏತೇತು ನೀರ್ ಪರಿವುಂಡು, ಒಂಜಿ ಸೆಕೆಂಡುಗೆ ಪಂಡ್ಪೆನಲಾ, ಸರಿಯಾದ್ ತೆರಿಯೊಣಿಯೆರೆ ಏರ್ವಡು, ವಿವರವಾದು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡಪೋಡು.

ಒಂಜಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಾತ್ರ ತೂಪಿನ ಸುಧೆತ ಸುತ್ತ ಬೂರುನ ಬರ್ಸೊನು, ಗೆಣೆತ್‌ದ್ ತೂಯೆರೆ, ಪಂಡ ಈ ಸುಧೆತ ಪರಿತ್ ಬರ್ಪಿ ಬರ್ಸದ ನೀರ್‌ದ ಜಾಗೆಳೆನ ಉದ್ದಗಲ

ಏತು ಪಂಣಿ ಲೆಕ್ಕ ತೂಯೆರೆ, ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಲತ್ತಿನ ಜಾಗ್‌ಡೆ, ರೈನ್‌ಗೇಜ್ ಪಣ್ಪೆ ಸಲಕೊರಣೆನು ನೆಲೊಟು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಅಲ್ಪಬೂರುನ ನೀರ್‌ನು ದಿನೋಲಾ ಇರ್ವತ್ತನಾಲು ಗಂಟೆಗ್ ಏತ್ ನೀರ್ ಬೂರುಂಡು ಪಂಣ್ಪೆ ದಾಖಲೆನ್ ಲತ್‌ದ್ ತೂದು, ದಾಖಲೆ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚನೆ ತುದೆಟು ಪರಿಪುನ ನೀರ್‌ನು ವಾಟರ್ ಲೆವೆಲ್ ರೆಕಾರ್ಡರ್ ಪಂಣ್ಪಿನಂಚಿ ಸಲಕರಣೆ ಮುಖಾಂತರ ವಾ...ವಾ ಕಾಲೊಡೆ ಒಂಜಿ ಸೆಕೆಂಡುದ ಸಮೊಯೊಡೆ ಏತ್‌ನೀರ್ ಪರ್ತ್‌ದ್ ಪಾರುಂಡು ಪಂಣ್ಪಿನಲಾ, ದಾಖಲೆ ಮನ್ಪೊಡ್.

ಆ ಸುದೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೆಲೊತ ಮಿತ್ ಬೂರ್ದಿ ಬರ್ಸದ, ಪನಿಕ್ಲು ಒಟ್ಟಾದು, ಕಿನ್ಯ ತೊರೆ, ತೋಡು, ಬೊಕ್ಕ ನಾಲ, ಉಪನದಿ ಆದ್, ಮುಖ್ಯ ಸುಧೆಕ್ ಏತ್ ನೀರ್ ಬತ್‌ದ್ ಸೇರ್ಯೆರೆ ಆಪುಂಡು ಪಂಣ್ಪೆಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ತೆರಿಯೆರೆ ಆಪುಂಡು. ನೆಲತ ಉಳಾಯಿ ಕಂತುನ ನೀರು ಬುಡ್ಡು ಪರಿದು ಪೋಪಿನ ನೀರ್ ಏತು ಪಂಡ್ದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಪಾಡ್ಯೆರೆ (ಒಂಜಿ) ಐಸೊಯಿಟರ್ ಮೆಥಡ್ ಬೊಕ್ಕ (ರಡ್ಡು) ಥೀಯಿಸನ್ ಪಾಲಿಗನ್ ಮೆಥಡ್ ಪಂಣ್ಪೆ ರಡ್ ನಮೂನೆಡ್, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮೀಟರ್ ಸಲಕರಣೆ ಮೂಲಕ ಕಾಕಾಜಿದ ಮಿತ್ ನಕ್ಷೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಈ ರೈನ್‌ಗೇಜು ಇಪ್ಪುನ ಜಾಗೆಲೆನು ನಕ್ಷೆಡೆ ಗುರ್ತುಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಟ್ಟು ಏತ್ ನೀರ್ ಸುಧೆಕ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು ಪಂಣ್ಪೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಪಾಡ್ಪೆರು. ಒಟ್ಟುಗೆ ಈ ನೀರ್ ಏತಾಪುಂಡು ಈ ಜಾಗ್‌ಡೆ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್‌ಡ್, ಈ ನೀರ್‌ನು ಉಂತಾಯೆರೆ, ಡ್ಯಾಮುದ ಉದ್ದ, ಎತ್ತರ, ಏತಾಪುಂಡು ಪಂಡ್ದ್ ನಿರ್ಣಯ ಮನ್ಪೆರೆ ದುಂಬು ನೀರ್ದ್ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು ಇಂಚ.

ನನ ಇತ್ತೆ ಆ ಭೂಮಿಡೆ, ನೆಲೊತ ಮಣ್ಣ್‌ದ, ಭೂಗರ್ಭಡೆ ತಿಕ್ಕುನ ಗಟ್ಟಿಮಣ್ಣ್, ಮೆದು ಕಲ್ಲು, ಗಟ್ಟಿಕಲ್ಲ್, ಬೊಕ್ಕ ಪಾದೆ, ಏತೋಲು ತಿಕ್ಕುಂಡು ಪಂಣ್ಪೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ, ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುನ, ನೀರ್‌ನು, ಸಾಗಾವುನ ಸಾದಿದ, ಬೊಕ್ಕ ವಿದ್ಯುದಾಗಾರ ಕಟ್ಟುನ ಜಾಗ್‌ದ, ಸಮೀಕ್ಷೆಡ್, ಬೋರಿಂಗ್ ಕೊರೆತ್‌ದ್ ನೆಲತ ಉಲಾಯಿ ನಂಕ್ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಪೊಡಾಪಿ ಪಂಚಾಂಗದ, ಅಡಿ ಮುಟ್ಟ ದಾನೆ ದಾನೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು ಪಂಣ್ಪೆ ಭೂಗರ್ಭ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಸಯಲೆ ಲೆಕ್ಕೊಡೆ, ಈ ಮಾತಾ ವಸ್ತುಲೆನ ಬಲತ ಪರೀಕ್ಷೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ, ನಡಪೆರೆ ಉಂಡು.

ಇಂಚ ಕಟ್ಟೆಡ್, ನೀರ್ ವಾ ಮಟ್ಟೊಡೆ ಉಂತಾವೊಡು ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದು ತಿರ್ತ್‌ದ ಗುಡ್ಡೆಲೆ ನಡುಟೆ, ಏತು ದೂರ ನೀರ್‌ನು ವಾ ಮಟ್ಟೊಡೆ, ಚೆನಲ್ ಮುಖಾಂತರ ನೆಲತ ಮಿತ್ತಾ, ಇಜ್ಜಾಂಡ ಭೂಗರ್ಭ ಟನೆಲ್‌ಡ್ ಕೊನೊದು, ಏತು ದೂರೊಡೆ ತಿರ್ತ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಗುಡ್ಡೆದ ಪರ್ವತ ನೆತ್ತಿಗ್ ಈ ನೀರ್‌ನು, ಅಲ್ಪದ ನೆಲೊಟೇ ಸಾಗಾಟ ಮನ್ಪೊಳಿ, ಆಳ್ತ ಗುಡ್ಡೆಡ್ ಚಡಾವುಡೆ, ನೀರ್‌ನು ತಿರ್ತ್ ಸಾಗಾಯೆರೆ, ಉಕ್ಕುದ ಭಾರೀ ಪೆನ್‌ಸ್ಟಾಕ್ ಪೈಪುಲೆನ ಸಾದಿ ವಾ ಮಟ್ಟೊಡೆ, ಜಪ್‌ಡಾದು ಕಟ್ಪೋಡು, ಪಂಣ್ಪಿನ್‌ಲಾ ತೂಯೆರೆ ಉಂಡು. ಈ ಗುಡ್ಡೆದ (ಪರ್ವತದ) ಮುದೇಲ್ಡ್, ಪರಿತ್ ಬರ್ಪಿ ಸುದೆತ, ಭಾಗೊದ, ಬರಿಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆವೊಣೆನ ವಿದ್ಯುದಾಗಾರ ಕಟ್ಪೋಡಾಪುಂಡು. ಅಂಚ್ ಪವರ್ ಹೌಸ್‌ಗೆ ಮಲ್ಲೆ ಪಂಡ ಎಣ್ಮ ಫೀಟು ತೋರದ, ಪೆನ್‌ಸ್ಟಾಕ್ ಪೈಪುಡೆ ನೀರ್, ತಿರ್ಗ್ ಭಾರೀ ವೇಗೊಡೆ ಜತ್‌ದ್, ಪವರ್ ಹೌಸು ಪೊಗ್ಗುಲಕ್ಕ, ಏರ್ಪಾಟು ಅತ್ತಂದೆ ಟಬೆರೈನ್ ಪಂಣ್ಪೆ ಮೆಷಿನ್‌ದ ಚಿಲಾಯಿ,

ಈ ನೀರ್ ಪೊಗ್ಗುದ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಯಿಪೆಟ್‌ಗೇ, ಆ ಕ್ಷಣೊಟೇ ಈ ನೀರು, ಆವೇ ವೇಗೊಡು, ನುರ್ಗುದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬರ್ಪಿ ಏರ್ಪಾಟು, ಅಲ್ಪನೇ ಬರಿಟೇ ಇಪ್ಪುನ ಸುಧೆಕ್ ಎಂಚ ಬತ್‌ದ್ ಸೇರೋಡು ಪಂಡಿನಲಾ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾದ್, ನಿಜವಾಯಿನೋ ಅಲ್ಪದ ನೆಲತ ಮಿತ್‌ದ, ಉಳ್ಳಾದ, ವಿವರ ದಾಖಲೆಡೆ ಬತ್‌ದ್, ನಕ್ಷೆ ಬೊಕ್ಕ ವರದಿ ತಯಾರಾಪುಂಡು.

ಈ ಒಂಜಿ ಯೋಜನೆ ಎಂಚವೊಂಚಿ, ಆವೋಡು ಪಂಣ್ಪಿ, ನಿರ್ಣಯೊನು ವಿಶೇಷಜ್ಞರು ದೆತೊಣೆಯೆರೆ, ಅತ್ತಾಂದೆ ಸ್ಥಳೋನು ತೂಯೆರೆಲಾ ಪತ್ ಪದ್ರಾಡ್ ಪರ್ಯಾಯ ಸ್ಥಳೋಲೆನುಲಾ ಸರ್ವೆ ಮನ್ತ್‌ದ್ ಇಂದೆಲ್ಪು ಓವು ಯೆಡ್ಡೆ ಬೊಕ್ಕ ಖರ್ಚುದ ವಿಸಯೊಡ್‌ಲಾ, ವೊವು ಅಗ್ಗೊಡೆ, ಎಡ್ಡೆ ಜಾಗ್‌ಡೆ ಹೆಚ್ಚ ವಿದ್ಯುತ್ ತಿಕ್ಕೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು ಪಂಣ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಬೊಕ್ಕ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನೊದ ದೃಷ್ಟಿಡ್‌ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಆದ್ ವಿಶೇಷರೆಡ್ಡ್ ಶಿಫಾರಸು ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಸರಕಾರೊಡ್ದು ಒಂಜಿ ಯೋಜನೆಗ್ ಮಂಜೂರು ತಿಕ್ಕುನ ಕ್ರಮ ನಡಪುಂಡು.

ಒಂಜಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಕಟ್ಟುನೆಕ್ಕು ನರಮಾನಿನ ಸಂಪರ್ಕನೇ ಇಜ್ಜಾಂದಿ ಕಾಡ್‌ಡೆ ಭಾರೀ ಅಪಾಯದ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲೆ ಚಡಾವು (ಸ್ಲೋಪು - ಇಳಿಜಾರ್) ಇಪ್ಪುನ ಪರ್ವತನ ಜಾಗ್‌ಡೆ ಬಲ್‌ದ ಸಹಾಯೊಡೆ ಜಪ್ಪೊಡು, ಮಿತ್ ಬರೋಡು, ಅತ್ತಂದೆ ಭಯಂಕರ ವಿಸೊತ ಸರ್ವೊಲು ಪಿಲಿ, ಆನೆ, ಕರೊಡಿ, ಮೊದಲೆ, ಬೊಕ್ಕ ಕಾಡ್ ಪಂಜಿ ಅತ್ತಾಂದೆ ನಾನಾ ನಮೂನೆದ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟೊಲು ವಾಸವಾದುಪ್ಪುನ ಜಾಗೆಡ್, ಕುದ್ದಾದ್ ಪೋಯೆರೆ ಗುಂಡು, ತೋಟೆದ, ಜನೋಕ್ಳು ಒಟ್ಟುಗೆ ಇಪ್ಪಡಾಪಿ ಭಯಂಕರ ಸಂದರ್ಬೊಡೆ, ಚುಚ್ಚಿಂಡ ಜ್ವರ, ರೋಗ ಬರ್ಪಿ ಉಣ್ಣಿ, ಜಿಗಣೆ ಪಂಣ್ಪಿನಂಚಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣೊಳು ಗೊತ್ತಾವಂದೆ ಪೋದು ತಿಕ್ಕು ಭೂರುನ ಸಂದರ್ಭ ತಪ್ಪಾದ್, ಈ ಕರಿನ ಸರ್ವ ನಡಪುಂಡ್ ಪಂಣ್ಪಿ ವಿಚಾರ ನಾಡ್‌ಡ್, ಕೂರೊಂದು ಕುಲ್ಲುನ ಸೋಮಾರಿಲೆಗ್, ಎರುಮ್ಮೆಂದನಾಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಾವಂದ್.

ಕರ್ನಾಟೊಕೊಡೆ ಆಪಗದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯೊಡೆ ಕೋಲಾರದ ಬಂಗಾರ್ ಗಣಿಕಾತ್ರ ೧೮೯೯ಟ್ಟು ಕಾವೇರಿ ಜಲಪಾತೊದ, ಶಿವನ ಸಮುದ್ರದ ಜಾಗೆಡ್ ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ಉದ್ಯಮಿಲು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡಪಾದಿತ್ತೇರ್. ಉಂದು ಕಾರ್ಯರೂಪೊಗು ಬತ್‌ದ್ ೧೯೦೨ಟ್ಟು ಶಿವನ ಸಮುದ್ರ ಕೆ.ಜಿ. ಎಫ್. ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಗಾವುನ ಪ್ರಸರಣ ಸಾದಿ ದೇಶೋಡೇ ಸುರುತ ಪಂಣ್ಪಿ ದಾಖಲೆ ಆಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ೧೯೦೫ಟ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರುಗ್ ಬೊಕ್ಕ ೧೯೦೮ಟ್ಟು ಮೈಸೂರುಗುಲಾ ಈ ಯೋಜನೆದ ವಿದ್ಯುತ್ತುದ ಸಾಗಾಟ ಮನ್ತ್‌ದ್ ಉಪಯೋಗ ಮನ್ಪೆರೆ ಸುರಾಂಡ್.

ಇಂಚನೇ ಅಪಗದ ಬಾಂಬೇ ಸ್ಟೇಟ್ ಇತ್ತೆದ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕೊಡೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಗೋಕಾಕ್ (ನೂಲ್ದ ಗಿರಣಿ) ಮಿಲ್ಸ್‌ದಾಕ್ಳು ತಂಕ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗ್ ಉಪಯೋಗ ಮನ್ಪೆರೆ ಪಂಡ್ದ್ ಬರಿಟೇ ಇತ್ತಿ ಗೋಕಾಕ್ ಜಲಪಾತದ ಬರಿಟೇ ಘಟಪ್ರಭಾ ಸುಧೆತ ಬರಿಟೆ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್‌ದ್, ಮಾರ್ಗದ ಬರಿ, ಜೋರೊಡೆ (ವಾಲಿ) ಕಿನ್ಯ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಪಿ ಪವರ್ ಹೌಸುನು ಭಾರೀ ಸೋಕುಡೆ ತಯಾರು

ಮಲ್ತಿತ್ತೇರ್. ಉಂದೆ ತೂವೊಡಾಯಿನ.

ಇತ್ತೆದ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡ್‌ಡೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪಣ್ಪಿ ಸಂಸ್ಥೆದ ಆಡಿಟೆ ಹೆಚ್ಚದ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಳು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯೊೇಡು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಐಟೆ, ಏಸ್ಯಾಡೇ ಪುದಾರು ಪೋಯಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಪಂಡ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆದ ಅಡಿಟೆ, ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುನ್ನೆದ್ ದುಂಬೇ (ಪತ್ತು ಪದಿನೈನು ಕಿ.ಮಿ. ದೂರೊಡೆ) ನದಿ ಪರಿಪುನ ಮಿತ್‌ದ ಜಾಗ್‌ಡೆ (ಅಪ್‌ಸ್ಟ್ರೀಮ್) 22ರ ಚದರ ಕಿ.ಲೋ. ಮೀಟರು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಡೆ ೧೯೩೦ಡೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆದ (ಸಾಗರ ತಾಲೂಕುದ ನಗರೊಡ್ದು ಸಾಗರೊಡ್ದು ಹೊಳೆಬಾಗಿಲು ಮಾರ್ಗೊಡೆ ೩೨ ಕಿ.ಮಿ. ದೂರೊಡೆ) ೩೮ ಕಿ.ಮಿ. ದೂರೊಡೆ ಮಡೆನೂರು ಪಣ್ಪಿ ಜಾಗ್‌ಡೆ ಹೀರೇ ಭಾಸ್ಕರೊ ಪಣಿ ಸಲೊಟೆ, ಶರಾವತಿ ಸುಧೆಕ್ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಯೇರು. ಉಂದು ಶರಾವತಿ ಸುದೆತ ಸುರುತ ಕೆಲಸ, ಈ ಷರತು ಯೋಜೊನೆಡ್ ೨೧.೯೪ ಚದರ ಮೈಲು ವಿಸ್ತೀರ್ಣೊಡೆ ನೀರ್‌ನು ಉಂತಾದು, ಅಪಗನೇ ೩೦ ಹಳ್ಳಿಳು ಅತ್ತಂದೆ ಸುಮಾರು ೯೨೩೩ ಎಕರೆ ಬೆನ್ನಿದ ಭೂಮಿ ಬೊಕ್ಕ ೧೦ ೨೦೦ ಎಕರೆ ಭಾರೀ ಪರಮರತ ಕಾಡ್‌ಳು ನೀರುಡೆ ಮುರ್ಕ್ಯದಿತ್‌ಂಡ್. ಈ ಕಿನ್ಯ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಯೆರೆ ಅಪಗನೇ ಐನು ಕೋಟಿ ರೂಪ್ಯಾ ಖರ್ಚಾದಿತ್‌ಂಡ್. ಮುಲ್ತ್ತಾಡ್ದು ನೆಲ ಕಡ್ದ್ತ್‌ದ್ ಚಾನಲ್ ಮೂಲಕ ನೀರ್‌ನ್ ಜೋಗದ ಜಲಪಾತದ ಎದುರು ಬರಿಟೇ ಇಪ್ಪುನ ಜೋಗದ ಗುಂಡಿಗ್ ಪರಿಪಾದ್, ಅಲ್ಪ ಶರಾವತಿ ಸುಧೆತ ಬರಿಟೇ ಕಟ್‌ದಿನ ಪವರ್ ಹೌಸ್‌ಡೆ (ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿ ಹೈಡ್ರೋ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಟೇಷನ್) ೪ ಜನರೇಟರ್‌ಡೆ (ಮೆಷಿನ್) ೪x೧೮ ಅತ್ತಂದೆ ನನಲ ನಾಲು ಜನರೇಟರ್‌ಡೆ ೪x೧೨ ಪಂಡ ಒಟ್ಟುಗೆ ೧೨೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ತಿಕ್ಕುಲಕ್ಕಾಂಡ್.

ಶರಾವತಿ ಪೊಸ ಯೋಜನೆಡು ಭಾರೀ ಮಲ್ಲೆ ವಿದ್ಯುದಾಗಾರ ಪವರ್ ಹೌಸ್ ಶರಾವತಿ ಸುಧೆ ಬರಿಟೇ ಆನೆಬೈಲ್ ಪಣ್ಪಿ ಸ್ಥಲೊಡೆ ಶರಾವತಿ ಜನರೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಡೆ ೧೦೨.೪೦x೧೦ ಪಂಡ ಒಟ್ಟುಗೆ ೧೦೨೫ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆವೊಂದುಂಡು.

ಇಂದತ್ತಂದೆ ಈ ಯೋಜನೆದ ಭಾರೀ ಕಟ್ಟೆ ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿದ ಪಿದ್ಯಾಮೈತ ತಗ್ಗುಡೆ, ಡ್ಯಾಮುದ ಮುದೇಲ್ಡೇ ಕಟ್‌ದಿನ ಡ್ಯಾಂ ಪವರ್ ಹೌಸ್‌ಡೆ ೨x೨೭.೫೦ ಪಂಡ ಒಟ್ಟುಗೆ ೫೫ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಅತ್ತಾಂದೆ ಮುಲ್ಪ ಉಪಯೋಗ ಆಯಿ ನೀರ್‌ನು ಆನೆಬೈಲ್ ವಿದ್ಯುದಾಗಾರೋಗೆ ಸಾಗಾವುನ ನೀರ್‌ದ ಚೆನಲುಗ್ ಬುಡ್ಪು ಈ ನೀರ್ ಕುಡಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯೊಣೆರೆ ಉಪಯೋಗ ಆವೊಂದುಂಡು.

ಶರಾವತಿದ ಆನೆಬೈಲ್ ಪವರ್ ಹೌಸುಡೆ ಉಪಯೋಗ ಆಯಿನ ನೀರ್‌ನು ಕೂಡಾ ಬರಿತ ಶರಾವತಿ ಸುಧೆಟೇ ಸುಮಾರು ಪತ್ತು ಕಿಲೋ ಮೀಟರು ದೂರೊಗೆ ಪರಿಪೆರೆ ಬುಡ್ಪು, ಈ ನೀರ್‌ನು ಅಲ್ಪ ಕುಡ, ಒಂಜಿ ಕಟ್ಟೆ ಶರಾವತಿ ಸುದೆಕ್ ಕಟ್‌ದ್ (ಟೇಲ್‌ರೇಸ್) (ಹೊನ್ನಾವರಡು ಇತ್ತಿನ ಶರಾವತಿ ಸುಧೆತ ೧೮ ಕಿ.ಮಿ. ದುಂಬೇ ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆಡ್) ಈ ದುಂಬೇ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತಿ ನೀರ್‌ನು

ಅಲ್ಪ ಉಂತಾದು, ಮುಲ್ಪದ ಗೇರಸೊಪ್ಪೆ ಪವರ್ ಹೌಸುಡೆ ೪ x ೬೦ ಪಂಡ ಒಟ್ಟುಗೆ ಕುಡ ೨೪೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯೊಣಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಆತ್ಂಡ್.

ಇಂದತ್ತಾಂದೆ ಈ ಶರಾವತಿದ ಅಕೇರಿದ ಕಟ್ಟೆಗ್ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಪವರ್‌ಹೌಸುಡೆ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತುದ್ ಬುಡಿನೀರು, ಸೀದಾ ಶರಾವತಿ ಸುಧೆಟ್ ಇಡೆಗ್ ಪರ್ತ್‌ದ್ ಬತ್‌ದ್, ಎತ್ತುಂಡು. ಉಂದುಲಾ ಕುಡಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯೊಣಿರೆ, ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಶರಾವತಿ, ಮಿತ್ತ್ ಪಂಡಿನ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲೆ ಪೊಸ ಯೋಜನೆದ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್‌ದ್ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟೊಡ್ಡೆ ೧೮೧೯ ಅಡಿ ಎತ್ತರೊಡು ಸುದೆತ ನೀರ್‌ನು ಉಂತಾಯಿನೆಟ್ಟು ಉಂದೆತ್ತ ನೀರು ಡ್ಯಾಮುದ ಪಿರಾವುದ ಹೆಚ್ಚದಂಡ ಸಾಗರ ತಾಲೂಕು ಬೊಕ್ಕ ಹೊಸನಗರದ ತಾಲೂಕು ಜಾಗೆಲೆಡು ಉಂತಿನೆಟ್ಟು, ಜಾಗ್, ಬೆನ್ನಿದ ಕಂಡೊಳು, ಭಾರೀ ಕಾಡುಳು ಮಾತ್ರನೇ ಮರ್ಕಿನತ್ತ್, ಪರ ಯೋಜನೆದ ಸುರುಟು ತಗ್ಗುಡೆ ಕಟ್ಟುದಿನ ಹೀರೇ ಭಾಸ್ಕರ್ ಡ್ಯಾಂ ಮುರ್ಕುದು ಇಂದೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್, ಸುಮಾರ್ ೪೦ ಅಡಿ ನೀರು ಉಂತೆರೆ ಸುರಾಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಇಂದೆತ್ತ ಪರ ಪವರ್‌ಹೌಸುಗೆ, ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಪೊಸ ಡ್ಯಾಮುಡ್ದೇ ನೀರ್ ಕಡಪುಡ್ಡು ಕೊರ್ಪಿ ಏರ್ಪಾಡುತುಂಡು.

ಶರಾವತಿ ಈ ಪರಯೋಜನೆದ ಪವರ್ ಹೌಸ್‌ಮಾತ್ರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದ ಅಡಿಟ್ (ಎ.ವಿ.ಎಸ್.ಎಲ್.) ಆಂಡ, ಉಂದು ನಡಪೋಡಾಂಡಲ ಪಂಡ, ಪರ ಈ ಪವರ್ ಹೌಸುಗೆ ಬುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಪಿನ ನೀರ್‌ನೇ ಉಂದೆಕ್ ಬದಲಾದ್, ಲಿಂಗನ ಮಕ್ಕಿ ಡ್ಯಾಂಡ್‌ದ್ದೇ ಪೊಸ ಮಾಮಲ್ಲ ಆನೆಬೈಲ್ ಪವರ್ ಹೌಸುಗೆ ಪರಿಪಾದ್ ಜಪಡಾನಗ, ಪರ ಸ್ಕೀಮುಡ್ಡ್ ಹೆಚ್ಚ ಹೆಡ್ (ಪಂಡ ಇಳಿಜಾರು ಇಜ್ಜಾಂಡ ಚಡಾವು) ತಿಕ್ಕುನೆಟ್, ಪರ ಕೇಂದ್ರೊಡ್ಡುಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪವರ್ (ವಿದ್ಯುತ್) ಪಡೆಯೊಣಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು) ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ನೀರ್ ಪವರ್ ಹೌಸುದ ಬರಿಟೆ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇತ್ತಿನಾತ್, ನೀರ್‌ದ ರಭಸ ಹೆಚ್ಚಾದ್, ವಿದ್ಯುತ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿಕ್ಕೆರೆ ಆಪುಂಡು ಪಂಡ, ಪರ ಪವರ್ ಹೌಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೊಸ ಪವರ್ ಹೌಸುದ ಹೆಚ್ಚಡೆ ಮಸ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಪುನೆಟ್ಟು, ಪರ ಪವರ್ ಹೌಸುಡೆ ನೀರ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ವಿದ್ಯುತ್, ಪಡೆವುನ ಕಡಿಮೆ ಆಪುಂಡು.

ಸದ್ಯೋಗು ಕರ್ನಾಟಕ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಡಿಟೆ ನನಲ ಪಾಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಲು ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ.

ರಾಯಚೂರುಡೆ ಥರ್ಮಲ್ ಪವರ್ ಸ್ಟೇಷನುಡೆ (ಉಂದು ನೀರ್ ಕೈತ್‌ದಿನ ಉಬೆಟು ನಡಪಾವುನ) ೩x ೪೦ ಪಂಡ ೧೪೭೦, ಭದ್ರಾ ಬಲದಂಡೇರಿ ಕೆನಾಲ್ ಪವರ್ ಹೌಸ್ ೧ x ೭.೨ + ೧ x ೬ ಪಂಡ ೧೩-೨೦, ಅಂಚನೆ ಭದ್ರಾ ದತ್ತ ಮೈ (ಎಡ್) ಕೆನಾಲ್ ಪವರ್ ಹೈಸ್‌ಡೆ ೨ x ೧೨ ಬೊಕ್ಕ ೧ x ೨ ಒಟ್ಟುಗೆ ೨೬, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಕಾಳೀ ಸುಧೆ ಯೋಜನೆಡ್ ನಾಗ ಝರಿ ಪವರ್ ಹೈಸ್ ೩ x ೧೩೫ ೩ x ೧೫೦ ಒಟ್ಟುಗೆ ೮೫೫, ಸುದಾ ಡ್ಯಾಂ ಪವರ್ ಹೌಸ್ ೨ x ೫೦ ಪಂಡ

೧೦೦, ಕದ್ರಾ ಡ್ಯಾಂ ಪವರ್ ಹೌಸ್ ೩ x ೫೦ ಪಂಡ ೧೫೦, ಕೊಡಸಳ್ಳಿ ಡ್ಯಾಂ ಪವರ್ ಹೌಸ್ ೩ x ೪೦ ಪಂಡ್ ೧೨೦. ಇಂಚ ಪಂಡ ಮಿತ್ತು ತೋಜಾಯಿನ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಪವರ್ ಲೆಕ್ಕೊಡೇ ಉಂಡು. ಅಂಚ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಕಾಳೀ ಸುಧೆಟೆ ಒಟ್ಟುಗು ೧೨೨೫ ಮೆಗಾವಾಟ್ ಪವರ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನೊಡೋಡು ನನಲ ಪವರ್ ತಿಕ್ಕುನ ಬ್ಯಾಡತಿ, ಸೋಂದಾ ಪಟ್ಟಣದ ಹಳ್ಳಿ, ಅಘನಾಶಿನಿ ಅತ್ತಂದೆ ಮಡಿಕೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಬಾರಾಪೊಳೆ ಯೋಜನೆಳು ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸಾಯೆರೆ, ಪರಿಸರವಾದಿಳೇ ವಿರೋಧೊಡು ನನಲ ಆಗಸ ತೂವೊಂದುಂಡು. ನನಲಾ ಪಾಕ ಯೋಜನೆಲು ಉಳ್ಳೊ. ಐಕು ಕಾಸುದ ಆಡಚಣೆಲಾ ಉಂಡು.

ಘಟ ಪ್ರಭಾ ಪವರ್ ಹೌಸ್ (ನನ ಬರ್ಪಿ ಮಾತಲಾ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೆಗಾವಾಟ್‌ಡೆ ಉಂಡು) ೨x೬ = ೩೨. ವಾರಾಹಿ ಯೋಜನೆಡ್ ಕಟ್ಟೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಡು, ಉಂದೆತ್ತ ನೀರ್ ಅಲ್ಪ ಮಾಣಿ ಡ್ಯಾಂ ಪವರ್ ಹೌಸ್‌ಡೆ ಉಪಯೋಗ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಪಗದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ಧಾಪರದ ಕೈತೊಳು, ಹೊಸಂಗಡಿ ಹುಲಿ ಗುಂಡಿ, ಮಾರ್‍ಗೊಡೆ ಘಟ್ಟದ ಮುದೇಲ್ಡ್, ಪವರ್ ಹೌಸ್‌ಗೆ ಬಪ್ಪುಂಡು ನೀರು. ಮುಲ್ಪ ಸರ್ವೆ ಆನಗ ೮೦೦ ಅಡಿ ಆಳ ಮುಟ್ಟ ಘಟ್ಟದ ಗುಡ್ಡೆದ ನೆಲ ಕೊರೆತ್‌ಡ್, ಅಲ್ಪದ, ಮಣ್ಣ್ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡಪಾದ್‌ಂಡು ಕಾರಣೋ, ಮುಲ್ಪ ಕರ್ನಾಟೊಕೊದ ಏಕ ಮಾತ್ರ ನೆಲಉಳ್ಳಾದ (ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್) ಪವರ್ ಹೌಸುಡೆ ೨ x ೧೧೫ ಪಂಡ ೨೩೦ ಅತ್ತಂದೆ ಈ ಯೋಜನೆದ ಮುಖ್ಯ ಡ್ಯಾಂ ಘಟ್ಟದ ಮಿತ್‌ಡೆ ಹೊಸನಗರ ತಾಲೂಕುದ ಯಡೂರ್‍ದು, ೬ ಕಿ.ಮಿ. ದೂರೊಡೆ 'ಮಾಣಿ ' ಪಂಣ್ಪಿ ಕಾಡ್‌ದ ಜಾಗೆಡೆ ಕಟ್‌ದಿ ಮುಖ್ಯ ಡ್ಯಾಂದ ತೀರ್ತ ಮೈಟು ಕಟ್ಟಿದಿನ ಪವರ್ ಹೌಸುಡ್ದು ೨x೪.೫೦ ಪಂಡ ೯. ಮೆ.ವಾ. ಶಿರವಾರ ಕಿನ್ಯ ಹೈಡ್ರೋ ಸ್ಕೀಮ್ ೧ x ೧ ಪಂಡ ೧ ಮೆ.ವಾ., ಕಲ್ಮಲಾ ಕಿನ್ಯ ಹೈಡಲ್ ಸ್ಕೀಮ್ ೧ x ೧.೪೦, ಗಿಣಿಕಲ್ ಮಿನಿ ಹೈಡಲ್ ಸ್ಕೀಮ್ ೧ x ೦.೩೫ ಪಂಡ ೦.೩೫, ಅತ್ತಂದೆ.......

ಕಪತ್ ಗುಡ್ಡೆಡ್ ಗಾಲಿದ ಸಾಯೊಡೆ (ವಿಂಡ್ ಫಾರ್ಮ್) ಫ್ಯಾನ್‌ದಂತಿನ ಚಕ್ರ ತಿರ್‍ಗಾದ್ ೬ x ೦.೩೫ ಪಂಡ ೪.೫೫ ಮೆ.ವಾ. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆವೊಂದುಂಡು.

ಇಂಚ ಈ ಸಂಸ್ಥೆದ ಆಡಿಟ್ ಒಟ್ಟುಗೆ ೪೩೫೦ ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ತಿಕ್ಕೊಂದುಂಡು.

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮ, ನಿಯಮಿತ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಡಿಟ್, ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತೆ ಪಂಡಿನ, ಶರಾವತಿ ಪರ ಯೋಜನೆ ಪವರ್ ಹೌಸುಡ್ದು ೧೨೦ ಮೆ.ವಾ. ಅತ್ತಾಂದೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಐಯರ್ ಹೈಡ್ರೋ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಶಿವನ ಸಮುದ್ರ ೪ x ೬ + ೬ x ೩ ಪಂಡ ಒಟ್ಟುಗೆ ೪೨, ಶಿಂಶಾ ಹೈಡ್ರೊ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ೨ x ೮.೬೦ ಪಂಡ ೧೭.೨೦, ಮುನಿರಾಬಾದ್ ಪವರ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ೩x ೯ = ೨೭, ತುಂಗಭದ್ರಾ ಡ್ಯಾಂ ಪವರ್ ಹೌಸ್‌ಡೆ ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯೊಗು ಶೇಕಡಾ ೮೦ ಪವರುನು ಪಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಒರಿದಿನ ೨೦ ಶೇಕಡಾ ಪಂಡ ೧೪.೪೦ ಮೆ.ವಾ. ವಿದ್ಯುತ್ ನಾಡುದ ಪಲಾತುಂಡು.

ಇಂದತ್ತಾಂದೆ, ಯಲಹಂಕ ಡಿಸಿಲ್ ಜನರೇಟರ್ ಉಂದು (ಡಿಸಿಲುದ ಉಪಯೋಗೊಡು ಸ್ಟೇಷನ್) ೬ x ೨೧.೩೨ ಪಂಡ ೧೨೩.೯೨ ಮೆ.ವಾ. ಅಂಚ ಒಟ್ಟುಗೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆದ ಅಡಿಟೆ ೩೪೮.೫೨ ಮೆ.ವಾ. ವಿದ್ಯುತ್ ತಿಕ್ಕೊಂದುಂಡು.

ಇಂಚನೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆಡ್ ಪಂಡ ಕಾರವಾರ ಮುಟ್ಟದ ಕೈಗಾ ಅಣುವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರೊಡು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬೊಕ್ಕ ಅಂಚನೆ....

ಕುಡಲದ ಬರಿತ ತಣ್ಣೀರುಬಾವಿಡೆ, ಕುಡಲದ (ಟೈಡ್ ಬಾರ್ಜ್ ಸ್ಕೀಮ್) ನೀರ್‌ಡೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆವೊಂದುಂಡು.

೧. ಪಶ್ಚಿಮ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರೈ. ಲಿ. ಮೊಕ್ಳು, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಕಾಡುಮನೆ ಎಸ್ಟೇಟು ಮುಟ್ಟದ, ಮಂಚಿನ ಹಳ್ಳಿದ ಬರಿಟೇ, ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗ್ ಕಿನ್ಯ ಯೋಜನೆಡು ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದ್‌ಂಡ್.

೨. ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೋರೇಶನ್ (ವಿ.ಪಿ.ಸಿ.ಎಲ್.) ದಾಕ್ಳು ನೆಲ್ಯಾಡಿ ಬರಿತ ಗುಂಡ್ಯಾಡ್ದು ಸಕಲೇಶಪುರೊಗು ೨೯ ಕಿ.ಮಿ. ತಿರ್ತ್‌ಡೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಕುಡಲ ಹೆದ್ದಾರಿದ ಬರಿಡ್ದ್ ೬ ಕಿ.ಮಿ. ದೂರೊಡೆ ೬.೫೦ ಹೆಕ್ಟರ್ ಕಾಡ್‌ದ ಜಾಗುಡೆ ೧೨ ಮೆ.ವಾ. ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯೊಣಿಯೆರೆ ತಯಾರಿ ನಡೆತ್‌ಂಡ್

೩. ಪಿಕೋ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಡು, ಕಿನ್ಯ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತಿನವುಲು (ಸುಧೆ ನೀರ್‌ದ ಸೌಕರ್ಯ) ಸಾಧ್ಯವಾಯಿನ ವಿಧೊಟು ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪರೆ, ೧ ಕಿ.ಮಿ. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಲು, ಸುಮಾರು ೧.೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪ್ಯಾಯಿಡೆ ಅರ್ಧವಾಸಿ, ಈ ಯೋಜನೆದ ಕೈಲಾಳು ಇಪ್ಪುನ ಗುಡ್ಡಗಾಡು, ಬೆನ್ನಿ ತೋಟದಕ್ಕು ಫಲಾನುಭವಿನಾಕ್ಳು ಅರ್ಧ ಖರ್ಚು ಸಹಕಾರೊಡು ಕೂಡಾದು ಕೊರಿಯೆರ್‌ಡ, ಒರಿನಿನ ಅರ್ಧ ಖರ್ಚುದ ಈ ಯೋಜನೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿ ವಸ್ತುಳೆನು ಐ.ಎನ್.ಯು.ಪಿ. ಒದಗಾದ್ ಕೊರ್ಪಿ ಸಂಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲಾ ಉಂದು ಅಂಡು.

೪. ಟ್ರೇಡ್ ಸಂಸ್ಥೆ ನಂ. ೧೯, ೯ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ೬ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಬೆಂಗಳೂರು ೩ ಮೊಕ್ಲೇನ ನೆರವುಡ್ದ್ (ಮಿತ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ) ಕಟ್‌ದಿನ ಕಿನ್ಯ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಳು ಪಂಡ.

ನಂ.	ಸ್ಥಲ	ತಾಲೂಕು	ಜಿಲ್ಲೆ	ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಫಲಾನುಭವಿ ಇಲ್ಲುಳು
೧	ಎಳ್ನೀರು	ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	ದ.ಕ.	ಕೆ.ವಿ. ೨೦	೩೩
೨	ಬಂಜಾರುಮಲೆ	ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	ದ.ಕ.	೮	೩೩
೩.	ಸಿರಿಮನೆ	ಶೃಂಗೇರಿ	ಚಿ.ಮ.	೪	೧೪
೪.	ಅಸೊಳ್ಳಿ	ಅಂಕೋಲಾ	ಉ.ಕ.	೩	೭
೫.	ಜಂಬರ್ಡಿ	ಸಕಲೇಶಪುರ	ಹಾಸನ	೩	೧೫

ಈ ಯೋಜನೆ ಕಟ್ಟುನೆಟ್ಟ್ ಮುಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಉಂಡು. ಕಟ್‌ದಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ, ಫಲಾನುಭವಿಳೆನ ಸಹಕಾರ ಖರ್ಚುಡೇ ಇಂದೆತ್ತ ಮೇಲ್ತಿಚಾರ ಬೊಕ್ಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಡಪುಂಡು.

ಇಂಚ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಡೇ ೮ ಯೋಜನೆಳೆಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆತ್ಂಡ್, ಜನಕ್ಲೇನ ಫಲಾನುಭವಿನಕ್ಕು ಆಲ್ಪಲ್ಪದ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್ಗೆಡ್, ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರೊಡೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ, ಪವರ್, ಪಟ್ಟುನ ಕಿನ್ಯ ಯೋಜನೆಳೆನ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಉಂಡು.

ಆಂಡಲಾ ನನಲಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೋಡು ಪಂಣ್ಪೆ ಬಡವು ಹೆಚ್ಚಾವೊಂದೇ ಉಂಡು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮಿತಿ ಮೀರೊಂದುಂಡು ಯೇತ್ ಬಾರೀ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಲು ಆಂಡಲಾ, ರಕ್ಕಸನ ಬಂಜಿನ್ ಕಾಸ್‌ದ ಅಳೆ ಪಂಣ್ಪೆ ಲೆಕ್ಕ ರಾಜಧಾನಿ ಬುಡ್ಡು ರಾಜ್ಯದ ಜನೊಕ್ಕು, ಬೆನ್ನಿದಾಕ್ಲೆಗು, ಕೈಗಾರಿಕೆದಾಕ್ಲೇಗ್, ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಇಲ್ಲದಾಕ್ಲೆಗ್ ದಾದನಾ! ಈ ಶಕ್ತಿದ ಬಡವು ಬುಳೆವೊಂದೇ ಉಂಡು.

✳✳✳✳

ಪನಿ ಕಬಿತೆಲು

<u>ಮನಸ್</u>

ಉಡಲ್ ಪನ್ಪಿನ
ತೋಟೊಡು ಅರಳುನ
ಪೊರ್ಲುದ ಪೂ

ಪದ್ಮನಾಭ ಮಿಜಾರು

ಓಡ

✍ ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಕಾಳೊರ್‌ದ ಕಿನ್ಯ ಸುದೆ ಶಾಂಭವಿ. ಸೀನಪ್ಪೆ ಆಯೆನ ಮಲ್ಲ ಓಡನ್ ಈ ಸುದೆಕ್ಕ್ ಕಣತ್ತ್ ಜಪ್ಪುಡಾನಗ ಊರ್ದಾಕ್ಲೆಗ್ ಆಯಿನ ಸಂತೋಸ ಆತೀತ್ ಅತ್ತ್. ಪಟ್ಲೇರ್ ಪಡಿವಾಳೇರ್ ಸಂಭ್ರಮೊಡು, 'ಸರಕಾರೊಗ್ ಏತ್ ಮನವಿ ಕೊರ್‌ಂಡೆಲಾ ನಮ್ಮೂರ್ಗ್ ಇಂಚಿನ ಉಪಕಾರದ ಬೇಲೆ ಆತ್‌ಜ್ಜಿ. ಸೀನಪ್ಪೆ ಇತ್ತೆ ಸರಕಾರೊಡ್ಡೇ ಆವಂದಿನ ಒಂಜಿ ಕೆಲಸ ಮಾಣ್ತೆ. ಮಾಂತೇರ್ ಸೇರ್ದ್ ಆಯೆಗೊಂಜಿ ಸನ್ಮಾನ ಮನ್ಪೊಡು. ನನ ಸುದೆ ಕಡಪ್ಪುನ ಬಗೆಕ್ಕ್ ಏರೆಗ್ಲಾ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚದ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್ದ್ತ್ತೇರ್.

ಮರಿಯೊಲೊಡು ಶಾಂಭವಿ ಉರ್ಕ್‌ದ್ ಸೊರ್ಕ್‌ಡ್ ಕೆಂಪು ನೀರ್ದೊಟ್ಟ್‌ಗ್ ಜೋರಾದ್ ಕಡಲ್ದಾಡೆ ಮೋನೆ ಮಣ್ತ್‌ದ್ ಬಲಿಪ್ಪೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ ಅಯಿನ ದಂಡೆದಾಡೆ ಸುಳಿವುನ ಧೈರ್ಯೊ ಏರೆಗ್ಲಾ ಇತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಅರೆಗಾಲ ಇಡೀಕ ನೀರ್ ಮೈತ್ತ್‌ದ್ ತಾಂಕಿನ ಖಚ್ಚಿರೆದ ಬೂರ್‌ಡ್ ಕಿಸ್ತು ಪುರ್ಬುಳೆಗ್ ಪತ್ತಿರುವ ಪನ್ನಾಸ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡೆಲಾ ಸಂತೆದ ಸುದ್ದಿ ದೆಪ್ಪರ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಸುದೆತ್ತಂಚಿ ಪೋವರ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದಿ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ರೈತೆರ್ ಬುಳೆಪ್ಪಾಯಿನ ನಟ್ಟಿಕಾಯಿ ಮುಳ್ಪೆಡೇ ಕುರಿದ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಿಡ್ದ್ ಉಪ್ಪುಲಾ ಕನತ್ ಬರಿಯೆರಾವಂದೆ ಚಪ್ಪೆ ಗಂಜಿ ಉಣೆನಕುಲ್ಲಾ ಉಲ್ಲೇರ್.

ಶಾಲೆದ ಜೋಕ್ಲೆಗಂತೊ ಮಲ್ಲ ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಇಲ್ಲಾಲೇ ಒರಿಯೊಡೊವುಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮರಿಯಲೊಡ್ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಅಕುಳ್ ಚಕ್ಕರ್ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತಿನೈಡ್ದಾವರ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ಹೆಚ್ಚೆದಾಕ್ಲ್ ಮಿತ್ತೇರೊಂದಿತ್ತಿಜ್ಯೇರ್. ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಶಾಲೆಗ್ ಸೇರ್ಸಾವರ ಪೋಂಡ ಶಿವಣ್ಣ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಬೇಜಾರೊಡು, 'ಕಾಳೊರ್ದ ಜೋಕ್ಲ್ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಂದಿವ್ನವೇ ಎಡ್ಡೆ. ಒಂತೆ ಸಮಯ ಶಾಲೆಗ್ ಬರ್ಪುನೈಟ್ ಆಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಲಾಭ ಇಜ್ಜಿ. ಅಕ್ಲೆಗಾದ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಬಜ್ಜ ಬತ್ತ್‌ದ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಜ್ಜಿ' ಎಂದ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆದೇರ್.

ಪ್ರತಿ ಸರ್ತಿ ಓಟುಗ್ ಉಂತುನಾಕ್ಲೆಗ್ ಕಾಳೊರ್ದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಓಟ್‌ಡ್ ಗೆಂದ್‌ದ್ ಬರಿಯೆರೆ ಒಂಜಿ ಸುಲಭ ಅಸ್ತ್ರವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುದೆಕ್ಕ್ ಎನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಅವಧಿಡ್ ಸಂಕ ಕಟ್ಟಾದ್ ಕೊರ್ಪೆ ಪನ್ಪಿನ ಭಾಸೆ ಕೊರಂದಿ ಜನೊಕ್ಲೇ ಇಜ್ಜಿ. ಸುದೆನ್ ಬೇತೆ ದಿಕ್ಕ್‌ಗ್ ತಿರ್ಗಾವುನೈನ್ ಕೊಚ್ಚೊಂದಿನ ಕ್ಲೆತ್ತೇರ್. ಅಂಚಿನಕ್ಲ್ ಬೊಕ್ಕ ಈ ದಿಕ್ಕ್‌ಗ್ ತರೆ ಪಾಡ್ದ್‌ಜ್ಯೇರ್ ಪನ್ಪಿನ ಬೇತೆ ವಿಷಯ. ಆಂಡ ಈ ಊರ್‌ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಹೆಚ್ಚ್ ಪಂಡ ಕಾಳೊರ್‌ಗ್ ಪೊಣ್ಣ್ ಕೊರ್ಯರಾವಡ್, ಮುಲ್ಪದ್ ಪೊದು ಮಾನ್ಪರಾವಡ್ ಸುದೆಡ್ದ್ ಅಂಚಿದ ಜನಕ್ಲ್ ತಯಾರಿತ್ತಿಜ್ಯೇರ್. ಮರಿಯೊಲದ ಆಟಿ ಸಮ್ಮಾನೊಗು ಮದ್ಮಲೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂಡ್ ಬರ್ಪಿನಾಂಡೆಲಾ ಎಂಚ? ಸೊರ್ಕ್‌ದ್ ಸಾಗುನ ಸುದೆತ್ತ

ಭರ ಜತ್ತ್‌ದ್, ಜನೊಕ್ಳ್ ಅಲ್ಪಾಡ್ನಾಡೆಗ್ ಪೋದ್ ಬರ್ಪಿನ ಕಾಲ ಬರೊಡಾಂಡ ಪರ್ಬೊ ಕಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಮರಿಯೊಲಡ್ ಏರಾಂಡಲಾ ಸೈತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಪುಟ್ಟ್‌ಂಡಲಾ ಆಯಿನ್ ತೆರಿಪ್ಪಾವರ ಕಾಳೊರ್ದ ಜನೊಕ್ಳೆಗ್ ಆವೊಂದಿತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಟಪಾಲ್ ಕೊರ್ಪಿನಾಯೆ ಈ ಊರ್‌ಗ್ ತರೆ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತಿಜ್ಜೆ. ಇಂಚಿನ ಅವಸ್ಥೆಡ್‌ಲಾ ಕಾಳೊರ್ದ ಜನ ಬದ್ಕೊಂದಿತ್ತೇರ್. ಈ ನೂತ್ತೆಣ್ಮ ಜನ ಸಾವಿರತ್ತೊಂಜಿ ಸಮಸ್ಯೆಗ್ ಉತ್ತರ ರೂಪೊಡ್ ಸೀನಪ್ಪನ ಓಡ ಸುದ್ದೆಕ್ಕ್ ಜಪ್ನಾಗ ನನ ನಂಕ್‌ಲಾ ಪೇಂಟೆಗ್ಲಾ ದೂರ ಇಜ್ಜಿ, ನಮನ ಸಮಸ್ಯೆಳ್ ಪರಿಹಾರ ಆಯಿ ಲೆಕ್ಕನೇ ಪಂಡ್ದ್ ಕಾಳೊರ್ದ ಜನ ಮಾಂತೆರೆಗ್ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಉಸುಲು ಪಿದಾಡ್‌ಂಡ್. ಮದ್ಮೆಯಾವಂದಿನ ಪೊಣ್ ಜೋಕ್ಳೆನ ಆಜಿನ ಕೆನ್ನಿದ ಮಿತ್ತ್ ಪೊಸ ಆಸೆದ ಕೆಂಪು ತೋಜ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಸೀನಪ್ಪೆ ಬಚ್ಚಲಿಂಜ್ಜಾಂದೆ ಇಡೀ ದಿನ ಸುದೆತ್ತೆ ಆ ಕರೆಡ್ದ್ ಈ ಕರೆಕ್ಕ್, ಈ ಕರೆಡ್ದ್ ಆ ಕರೆಕ್ಕ್ ಓಡದ ಜಲ್ಲ ಒಚ್ಚ್‌ದ್ ಜನೊಕ್ಳೆನ್ ಕಡಪ್ಪಾವುನ ಬೇಲೆ ಸುರು ಮಾಣ್ತೆನ ಆ ಪೊರ್ತುಡ್ದೇ ಮಾಂತೆರೆಗ್ಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾಯೆ ಆದ್ ಬುಡಿಯೆ. ಜನಕ್ಳೆಡ್ದ್ ಪ್ರತಿಫಲ ದೆತ್ತೊನ್ಯರಲಾ ಆಯೆಗ್ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ 'ದಾನೇಂಡಲಾ ಕೊರ್ಲೆಪ್ಪಾ, ಯಾವು, ನಿಕ್ಳೆಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಯ?' ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಜುಗರೊಟ್ಟೆ ಪನೊಂದಿತ್ತೆ. ಜನಕ್ಳ್ ಆಯೆನ್ ದೇವತಾ ಮನುಷ್ಯೇಂದೇ ತೆರಿದಿತ್ತೇರ್. ಅಂಚಾದ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ನಾಗ ಅಯಿತ್ತೆ ಮೌಲ್ಯನ್ ತೂವಾಂದೆ ಆಯೆನ ಕೈ ನಿಲಿಕ್ಕೆ ಜಿಂಜಾವೊಂದಿತ್ತೇರ್. 'ಅಯ್ಯೋ ಸೀನಪ್ಪಣ್ಣಾ, ನಿನ್ನ ಈ ಒಂಜಿ ಉಪಕಾರಗ್ ಎತ್ ಕೊರ್‌ಂಡಲಾ ಆವು ಕಡಿಮೆನೇ. ಈತ್ ಮರಿಯಾಲಡ್ ಎಂಕ್ಳೆ ಕೈಲ್‌ನ್ ಓಡೆ ಕನವೊಂದಿತ್ತೆ? ಕುರಿದೇ ಪೊವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈವೊಡ್ ಸಂತೆಗ್ ಕೊಂಡ್ ಪೋದ್ ಎಡ್ಡೆ ಬಿಲೆಲಾ ಇಪ್ಪುನೈಡ್ದಾವರ ನಾಲ್ ಮುಕ್ಕಾಲು ಮಾಣ್ತೊಣೆಯೆರ ತೊಂದ್ರೆ ಇಜ್ಜಿ. ಈ ದೊತ್ತೊನ್ನ ಮಾರಾಯ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮನ್ಪಂದೆ' ಪನುವೇರ್

ಬೋಡ್ಚಿಂಡಲಾ ಕೈ ಸೇರಿನ ಕಾಸ್ ರಾಶಿಯಾದ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಆವೊಂದೆ ಪೋಯಿ ಲೆಕ್ಕ ಸೀನಪ್ಪನ ಮನಸ್ಸಿಡಿತ್ತಿನ ದಯಾಭಾವ ಕಿನ್ಯ ಆವೊಂದ್ ಪೋಂಡ್. ಆಯೆ ದುಂಬುದ ಜನ ಅತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಭವಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್, ರೈತೆರ್ನ ಎಲ್ಯ ಗಂಟ್‌ಗ್ಲಾ 'ಒಂಜಿ ಗಂಟ್‌ಗ್ ಒರಿಯನ ಬಾಡಾಯಿ ಆಪುಂಡು, ಬೋಡಾಂಡ ಬಲೆ. ಬೊಕ್ಕ ಆತ್ ಕಾಸ್ ಗೆತ್ತೊಂಡೆ, ಈತ್ ಗೊತ್ತೊಂಡೇಂದ್ ಚಿರಿಪಿರಿ ಮನ್ಪಡೆ' ಎಂದ್‌ದ್ ದುಂಬೇ ಪನ್ಯರೆ ಕೇನಿಯೆರ ಸುರು ಮಾಂತೆ. 'ಎಲ್ಯ ಗಂಟತ್ತೆ ಮಾರಾಯೆ. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ದೇಗ್ ಬಾಡಾಯಿ?' ಪಂಡ್‌ದ್ ಏರಾಂಡ್ಲ ಕೇಂಡ, ನಿಕ್ಳೆಗ್ ಅಂಚ ತೋಜುನೆ ಸರಿ. ಭೂತ ಪತ್ತಿದಿಪ್ನಾಗನೇ ಕಟ್ಟೊಡು ಪನ್ಪಿ ಗಾದೆದ ಪಾತೆರ ನಿಕ್ಳೆಗ್ ಗೊಂತಿಜ್ಜಾ? ಮರಿಯಾಲಡ್ ಮುಲ್ಪ ನಿಕ್ಳೆಗ್ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡ್, ಪಾತೆರ್ಪಾವರ್. ಅರೆಗ್ಗಾಲಡ್ ಎನನ್ ಲೆಯಿದ್ ಕೊರ್ಪರಾ? ಯಾನ್ ಬರ್ಪಿನ ದುಂಬು ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಗಂಟ್‌ನಾಂಡಲಾ ಪೇಂಟೆಗ್ ಸಾಗಾದಾರಾ. ಮರಿಯೊಲಡ್ ಓಡ ಹಾಳಾವಾಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಮೀನ್‌ದ ಎಣ್ಣೆ ಪೊಜೋಡು. ಅವು ಧರ್ಮೊಗ್ ತಿಕ್ಕುಂಡಾ? ಅವ್ವೇ ಪಂಡೆತ್ತ, ಮನಸ್ಸಿತ್ತ್‌ಂಡ ಬಲೇ ಪಂಡ್‌ದ್' ಪನ್ಪೇದೆ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾದ್.

ಇಂಬ್ಯಟೆಂಚಿನ ಪಾತೆರ, ಎಂಚಾಂಡಲ ನಂಕ್ ಸುದೆ ಕಡಪ್ಪೊಡತ್ತೆ ಎನಿದ್ ಜನೆಕ್ಳ್ ಆಯೆಗ್ ಕೇಂಡಿನ ಬಾಡೆಯಿ ಕೊರ್ಪೆದೇರ್. ಓಡಡ್ ಕಡಪ್ಪುನ ದರೊನು ಆಯೆ ದುಬಾರಿ ಏರ್ಸಾಂಡಲ ಪಾತೆರೊಡು ದರ್ಪ ತೋಜಾಂಡಲಾ ಜನ ಆಯೆಡ್ದ್ ಆವೊಂದಿತ್ತಿನ ಅನುಕೂಲನ್ ತೂದು ಸಹಿಸೊವೊಂದಿತ್ತೇರ್. ಅಕ್ಳೆನ ಎಡ್ಡೆತನನ್ ಸೀನಪ್ಪೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಪಂಡ್‌ದೇ ತೆರಿದ್ ನನಲಾ ಒಂಜಿ ಪಜ್ಜೆ ದುಂಬು ಪೋಯೆ. ಲೆತ್ತಿ ಕೂಡ್ಲೇ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಓಡ ಒಚ್ಚುನೈನ್ ಉಂತಾಯೆ. ಉಂದೆಡ್ದ್ ಪೊರ್ತ್‌ಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಪೇಂಟೆಗ್ ಪೊವೊಡಾಯಿನ ಜನಕ್ಕ್ ವಿಪರೀತ ತೊಂದ್ರೆ ಆಂಡ್. ಜಾಮೆ ಪೊರ್ತ್ ಅಂಚಿದ ಕರೆಟ್ಟ್ ಉಂತ್‌ದ್ ಉಂತ್‌ದೇ ಪೊಂಜೊವ್‌ನ ಕಾರ್ ಸೋತ್‌ಂಡ್. ಪರೀಕ್ಷೆದಾನಿ ಜೋಕುಳು ಸರಿಯಾದ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವರ ಆಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ಅಕ್ಳ್ ಆಯೆನ್, 'ಓ ಸೀನಪ್ಪಣ್ಣಾ, ಒರ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಂಚಿದ ಕರೆಕ್ಕ್ ಎಂಕ್ಳೆನ್ ಕಡಪ್ಪಾವನ? ಪರೀಕ್ಷೆ ಉಂಡು. ಪೊರ್ತ್‌ಗ್ ಎತ್ತಿಜ್ಯಾಂಡ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಶಾಲೆಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡ್ಪೇರ್' ಎಂದ್ ನಟ್ಟೊಂದಿತ್ತೇರ್.

'ಬರ್ಪೆಯಾ, ನಿಕ್ಳೆಗ್ ದಾನೆ ಒಂಜಿ ಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚ ಕಮ್ಮಿಯಾಂಡ ಪಿರಾಣ ಪೊಪುಂಡ? ಆತೊಂಜಿ ಅಮೆಸರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಸುದೆಕ್ಕ್ ಲಾಯಿತ್ತ್‌ದ್ ಕಡಲ್ದ ವರೆಗ್ ಸೀದ ಪೋವೊಲಿ. ಅಂಚ ಮಾತ ನಿಕ್ಳ್ ಲೆಪ್ಪಾಗ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಓಡ ಒಚ್ಯರ ಯಾನ್ ನಿಕ್ಳೆ ಚಾಕ್ರಿದ ಜನ ಅತ್ತ್. ಯಾನ್ಲಾ ನರಮಾನಿ ಅತ್ತೆ? ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ತಿನ್ಯೆರೆಂದ್ ಇಲ್ಲಾಗ್ ಪೋಂಡ ಮುಲ್ಪ ನಿಕ್ಳೆಗ್ ಜೂವ ಒಯ್ಪೆರ ಸುರುವಾಂಡ್'. ಜಬರ್ದಸ್ತ್‌ಡ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೇಂದೆ ಸೀನಪ್ಪೆ.

ದಿನಂಪ್ರತಿ ಇಂದೆನೇ ತೂದು ಬೇಜಾರ್ ಮಾಣ್ತೊಂಡೆ ಅಬ್ಬಾಸು ಬ್ಯಾರಿ. ನಾಗರ ಪಂಚಮಿಗ್ ಕಡಲ್ದ ಪೂಜೆ ಮಾಣ್ತ್‌ದ್ ಮೀನು ಪತ್ಯೆರೆ ಸುರುವಾಂಡಲಾ ಕಾಳೊರ್ದ ಜನ ಕಡಲ್ದ ಮೀನು ತೂವೆರ ಜಿಂಜ ಸಮಯ ಕಾಪೊಡಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸೀನಪ್ಪನ ಓಡ ಸುದೆಕ್ಕ್ ಜತ್ತಿನ ವರ್ಸೊಡ್ದೇ ಆ ಕೊರತೆ ಪೋಂಡು. ಅಬ್ಬಾಸು ಬ್ಯಾರಿ ಪುಡಾಯಿ ಮುಟ್ಟ ಬಂಗುಡೆ ಮೀನ್ ಜಿಂಜಾದ್ ಸೀನಪ್ಪನ ಓಡಡ್ ಕುಳ್ಳೊನ್ದು ಕಾಳೊರ್‌ಗ್ ಬರುವೆ. ಬೈಯ್ಯಗ್ ಖಾಲಿ ಪುಡಾಯಿ, ಅರಿತ್ತ ಗೋಣಿ ತುಂಬೊಂದ್ ಅಂಚನೇ ಪಿರ ಪೋವೆ.

ಆಂಡ ಇಂಚಿಪ್ಪ ಅಬ್ಬಾಸು ಬ್ಯಾರಿಗ್‌ಲಾ ಸೀನಪ್ಪ ಕಿರಿಕಿರಿ ಕೊರಿಯೆ 'ಜನ ಇಪ್ಪಾಗ ಮೀನ್‌ದ ಪುಡಾಯಿ ಸಾಗಾವಾರೆ ಆಪುಜ್ಜಿ. ಜನಿವಾರ ಪಾಡಿನಕ್ಲ ಎಂಕ್ ನೆರ್ಪೆರ್' ಪನ್ಪೇರ್. ಒರಿಯೆ ಪಿದಾಡ್‌ಂಡ ನಿಕ್ಕ್ ಒರಿಯಗಾದೇ ಓಡ ಒಚ್ಚೊಡ? ಬಾಕಿ ಕಾಸ್ ಈ ಕೊರ್ಪನ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೇನೇದ್. ಆಂಡಲಾ ಆಯೆನೆ ಮರ್ಜಿಗ್ ಅಬ್ಬಾಸು ಎಂಚನೋ ಹೊಂದೊಂಡಿತ್ತೆ. ಎನ ಲೆಕ್ಕನೇ ಮಾಂತೆರೆನ್ಲಾ ಸೀನಪ್ಪೆ ತೊಂದ್ರೆ ಕೊರ್ಪುನ ತೂದ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಅಬ್ಬಾಸು ಬ್ಯಾರಿ, 'ಸೀನಪ್ಪಣ್ಣ, ಬೇಜಾರ ಮಾನ್ಪಡ. ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಪನ್ಪೆ. ಶಾಲೆ ಜೋಕ್ಳೆನ್, ಪೊಂಜೊವುನು ಆತ್ ಪೊರ್ತು ಕಾಪಾವಡೆ. ಅಕ್ಳೆಗ್ ತೊಂದ್ರೆ ಕೊರಡೆ. ಅಂಕ್ಳೆನಾಂಡಲ ವೇಳ್ಯೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ತುದೆ ಕಡಪ್ಪಾಲ' ಪಂಡೆ.

'ಈ ಏರಿಯೊ ಕೇನರ? ಓಡ ಎನ್ನವು. ಎಂಕ್ ಕುಸಿ ಬನ್ನಾಗ ಬುಡ್ಪೆ. ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಈಲಾ

ಒಂಜಿ ಓಡ ಕನತ್ತ್ ಪಾಡ್, ನಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಯಿನಕ್ಲೆನ್ ವೇಳ್ಯೆಗ್ ಸರ್ಯಾದ್ ಕಡೆಪ್ಪಾದ್ ಬುಡ್ಲೆ' ಪಂಡ್ದ್ ಸವಾಲ್ ಪಾಡ್ಯೆ ಸೀನಪ್ಪೆ.

ಬಡವೆ ಅಬ್ಬಾಸುಡ್‌ದ್ ಈ ಕೆಲಸ ಆವಂದೊಂದ್ ಸೀನಪ್ಪೆ ಭಾವಿಸಿನಾಂಡಲಾ ಅಯಿನ್ ಅಬ್ಬಾಸು ಗಂಭೀರವಾದೇ ತೆರಿಯೆ. ಉಪ್ಪಳಡಿತ್ತಿನ ಆಯೆನ ಬೀಬಿನ ಅಮ್ಮೆ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತಿನಾಯೆ. ಆಯೆಡ ಮೀನ್ ಪತ್ತಿಯೆರಾಪುನ ಏತೋ ಓಡ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆನಿಯೇ ಬೈಯೆಗ್ ಆಯೆ ಆಡೆಗ್ ಪೋಯಿನಾಯೆ ಮನ ದಾನಿ ಒಂಜಿ ಓಡೆಗ್ ಜಲ್ಲ ಪಾಡೊಂದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಊರ್ ಸೇರಿಯೆ.

ಶಾಂಭವಿ ಸುದೆಟ್ಟ್ ಅಬ್ಬಾಸು ಆಯೆನ ಓಡೆನ್ ಜಪ್ಪಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಜೋಕ್ಲೆನ್, ಪೊಂಜೊವುನ್ ಲೆತ್ತ್ ಲೆತ್ತ್ ಸುದೆ ಕಡೆಪ್ಪಾವುನ ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಾಣ್ತೆ. ಆಯೆ ದರ ಕೂಡ ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಜನ ಆಯೆನೇ ಕಾತ್ ಉಂತ್‌ನೈಡ್ದಾವರೆ ಸೀನಪ್ಪೆನ್ ನಾಯಿಲಾ ಮೂಸಂದಿ ಸ್ಥಿತಿ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಸೀನಪ್ಪೆ ಜಿಡೆಕ್ಕ್ ದೊಂಕಿನ ಮೆರಿ ಆಯೆ. ಭಗಭಗಾಂದ್ ಪೊತ್ತ ತೂವಾಯೆ.

ಸುದೆತ್ತ ಮೂಲೆದ ಕರೆಟ್ಟ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿನ ತಾನೊ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಸೀನಪ್ಪೆ ಆಡೆಗ್ ಪೋಯೆ. ನಂಬುನ ದೈವದ ಎದುರ್‌ಡ್ ನಿಟಾಂಪ ಬೂರಿಯೆ. 'ನಂಬಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ಪಿನ ದೈವೊನೇ, ಎನ್ನ ವಿರೋಧಿ ಅಬ್ಬಾಸು ಬ್ಯಾರಿನ್ ಬರ್ಪಿನ ಅಮಾಸೆದುಳಾಯಿ ಸರ್ವನಾಶ ಮಾನ್ಪುಲ. ಪತ್ತನಾಜೆಗ್ ನಿಕ್ಕ್ ರಡ್ಡ್ ಕೋರಿದ ಅಗೆಲ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಕಂಚ್‌ದ ಮುಖವಾಡೊ ಮಾನ್ಪಾದ್ ನಿನ್ನ ಕೊಲದಪಗ ಕೊರ್ಪೆ ಪನ್ಪಿನ ಪರಕ್ಕೆ ಪಂಡೆ ಕಾರಣಿಕದ ದೈವ ಎನ್ನ ಪಾತೆರ ಕಾಪುಂಡೊಂದ್ ನಂಬಿಯೆ.

ಆನಿಯೇ ರಾತ್ರೆ ಬರ್ಸದ ಅಬ್ಬರ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್. ಅಯಿತ್ತೆ ಒಟ್ಟುಗೇ ಬಲವಾದ್ ಬೀಜೊಂದಿತ್ತಿನ ಗಾಳಿಡ್ದವರ ಶಾಂಭವಿ ಸುದೆಟ್ಟ್ ನೀರ್ದ ಸೊರ್ಕ್‌ದ ಆರ್ಭಟೆ ಕೇನೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಸುದೆತ್ತ ಕರೆಟ್ಟ್ ಅಬ್ಬಾಸು ಬ್ಯಾರಿನ ಜಿಂಜಿ ತನೆತ್ತ ಪೆತ್ತ ಮೇವೊಂದಿತ್ತಿನಾವು ತಟಕ್ಕಾಂದ್‌ದ್ ಸುದೆಕ್ಕ್ ಬೂರ್‌ಂಡ್. ಮುರ್ಕೊಂದ್ ತೇಲೊಂದ್ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಹಾಕೊಂದ್ ಅವು ಪೋನಾಗ ಬೊಳ್ಳೆಗ್ ಲಾಯಿತ್ತ್‌ದ್ ಪೆತ್ತನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾನ್ಪರಾವಂದೆ ಬ್ಯಾರಿ ಸೋತ್ ಪೋಯೆ. ದೂರೊಡೇ ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಸೀನಪ್ಪೆ ಮೀಸೆದಿಡೆಟ್ಟೇ ತೆಲಿತ್ತೆ. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿಗ್ ಪಂಡಿನ ಪರಕ್ಕೆ ಫಲ ಕೊರೊಂದುಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಎನಿಯೆ. ನನ ದಾನೆ ಮಾಂತ ಆಪುಂಡೊ ಪಂಡ್ದ್ ಕಾತೊಂದ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ.

ಬ್ಯಾರಿಗ್ ಗಾಯದ ಮಿತ್ತ್ ಬರೆ ಪಾಡುನಂಚ ನನೊಂಜಿ ದುರ್ಘಟನೆ ನಡತ್ತ್ಂಡ್. ಆಶ್ಲೇಷೊದ ಬರ್ಸದ ರಭಸ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಸುದೆ ನನಲಾ ಜಿಂಜ್‌ಂಡ್. ಬ್ಯಾರಿನ ಒರಿಯೇ ಮಗೆ ಸುದೆತ್ತ ಕೈತ್ತಾಳಿತ್ತಿನ ಅಮ್ಮೆಗ್ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬುತ್ತಿ ಕನತ್ತಿನಾಯೆ ತೇಲುನ ತಾರಗೆ ತೂದು ಪೆಜಿಯೆರ ಬಗ್ಗಿಯೆ. ಕಾರ್ ಜಾರ್ದ್ ಸುದೆಕ್ಕ್ ಬೂರಿಯೆ. ಅಯಿನ್ ತೂಯಿನ್ನೇ ಬ್ಯಾರಿ ಬೊಳ್ಳೊಗು ಲಾಗಿಯೆ.

ಒದ್ದಾಡಿಯೆ 'ಸೀನಪ್ಪಣ್ಣಾ, ಒರ ಬಲಾ'ಂದ್ ಬುಳ್ತ್‌ದ್ ಲೆತ್ತೆ. ಎನ್ನ ಪರಕ್ಕೆ ಫಲ ಕೊರೊಂದಿಪ್ಪಾಗ ಯಾನಂಡಲಾ ದೇಗ್ ಪೋವೊಡು? 'ಇಂಬ್ಯಗ್ ತರೆ ಸರಿ ಇಜ್ಜೀಂದ್ ಯಾನ್ಲಾ ಸುದೆಕ್ಕ್ ಲಾಯಿತ್ತ್‌ಂಡ ಜೂವ ಒರಿವೆ. ಉಬರ್‌ಡ್ ಸುದೆ ಸಂಗಮೊ ಆತ್‌ಂಡಲಾಂದಾಂಡ ಉಂದೆಟ್ಟ್ ನೀರೇತ್ ಉಪ್ಪು, ಸಿಕ್ಕೇ ಯೋಚಿಸಾಲೆ. ಪೊಕ್ಕಡೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಯಾವ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೈತ್ತಾಳ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನಕ್ಕೈಡ ಪಂಡೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತಿರ್ಗಿನಾಗ ಬ್ಯಾರಿ ದಂಡೆಡ್ ಮಗನ ಪುಣನ್ ತರ್ಕ್‌ದ್ ಪತ್ತೊಂದು ಬೂರೊನ್ನಾವು ತೋಜ್‌ಂಡ್. ಆಯೆಗ್ ಮೆತಿ ಇತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಜಾತಿದಕ್ಳ್ ಬತ್ತ್‌ದು ಒರಿನ ಕಾರ್ಯೊಗು ದುಂಬೊತ್ತಿಯೇರ್.

ಸೋಣ ತಿಂಗೊಳ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ದೊರಿಪ್ಪುನ ಬರ್ಸ ಉಂತಿಜ್ಜಿ. ಒಟ್ಟ್‌ಗ್ ಜೋರಾದ್ ಬೀಜುನ ಗಾಳಿಡ್ದಾವರ ಸುದೆತ್ತ ಅಬ್ಬರ ನನಲಾ ಹೆಚ್ಚ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ದುರ್ಘಟನೆ ಕರಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಬ್ಬಾಸು ಬ್ಯಾರಿ ಮಸ್ತ್ ಕುಂದ್‌ದ್ ಪೋಯೆ. ಆಯೆನ ಬ್ಯಾರ್ದಿ ಪಾಪ ಮರ್ಲೆದಿ ಲೆಕ್ಕ ಆದಿತ್ತಾಳ್. ಅಬ್ಬಾಸು ಕಣ ನೀರ್‌ದೆತ್ತ್ 'ಎಂಕ್ ಈತ್ ವರ್ಸ ಮೀನ್ ತುಂಬ್‌ದ್ ಮಾರ್ದ್ ಇತ್ತಿನ ಸೊತ್ತ್ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಪೆತ್ತ. ನನ ಎನ್ನ ಬ್ಯಾರ್ದಿ ಪೇತ್ ಪೇತ್ ಅರಿದ್ ಒರಿನ ಒರಿಯೇ ಮಗೆ. ನನ ಆಳೆಗ್ ಪೆದ್ದೆರ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಮಾಂತ ಕಳೆವೊಂದಿ ಬೊಕ್ಕ ಜೂವನಡ್ ಎಂಕ್ ದಾಯಿತ ಒರಿತ್‌ಂಡ್? ಸುದೆತ್ತ ಅಪ್ಪೆ ಎಂಕ್ ಮುನಿಯೆಲ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ಕರ್‌ಳ್‌ನೇ ಕತ್ತರಿತ್ತಿನ ಧ್ವನಿಟ್ಟ್ ಪಂಡೆ. ಮಾಂತ ನಾಶ ಮಾಣ್ತಿನ ಓಡ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಇಪ್ಪರ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡೊಂದ್ ಬ್ಯಾರ್ದಿ ಓಡನ್ ನರಿತ್ತ್ ಚಕ್ಕೆ ಮಾಣ್ತ್‌ದ್ ದಿಕ್ಕೆಲ್‌ಗ್ ದೀಯೊಳ್.

ಎನ್ನ ಪರಕ್ಕೆದ ಫಲ ಉಂದು ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಸೀನಪ್ಪೆ ಸಂತೋಷ ಪಡೊಂದಿತ್ತೆ. ಸೋಮಾರದ ದಿನ ಸಂತೆಗ್ ಪೋಯೆರ ಸಾಲಾದ್ ಜನ ಬತ್ತಿನ್ನೈನ್ ತೂದು ತಿರಸ್ಕಾರ, ಕೋಪ, ವ್ಯಂಗ್ಯ ಮಾಂತ ಕಕ್ಕ್‌ದ್ ಬುಡಿಯೆ. 'ಬರ್ಪಿನಾಕ್ಳ್ ಬಲೆ. ಇನಿಡ್ದ್ ಎನ್ನ ಓಡ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚ. ಇಷ್ಟ ಇಪ್ಪಿನಾಕ್ಳ್ ಬಲೆ. ಇಜ್ಜಾಂಡ ಬ್ಯಾರಿನ್ ಕಾತ್ ಉಂತುಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡೆ. ಜನಕ್ಕುಳು ಜಿಂಜ್‌ನ ಬೊಳ್ಳ ಇಪ್ಪಿನ ಸುದೆನ್ ತೂಯೆರ್.ಒರಿಯೆಗಾಂಡಲಾ ಕಡೆಪ್ಪುನ ಧೈರ್ಯ ಬತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಏರ್‌ಲಾ ಕಾರ್ ದುಂಬು ದೀಯಿಜ್ಯೇರ್. 'ಬರಂದಿನಕ್ಳ್ ಇಪ್ಪಡ್. ಯಾನ್ ಅಂಚಿದ ಕರೆಕ್ಕ್ ಪೋಪೆ. ಬೊಕ್ಕ ಫಕ್ಕ ಇಂಚಿ ಬರ್ಪುಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೋಸು ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಜನೊಕ್ಳೆನ್ ತೂವೊಂದ್ ಸೀನಪ್ಪೆ ಆಯೆನ ಓಡದ ಬಲ್ಲ್ ಬಿಚ್ಚಾದ್ ಸುಮಿತ್ತೊಂದಿಪ್ಪಿನ ಸುದೆಕ್ಕ್ ಜಪ್ಪುಡಿಯೆ.

ಸೀನಪ್ಪೆ ಜಲ್ಲ ಪಾಡೊಂದ್ ಕೆಂಪು ನೀರ್ಡ್ ಓಡ ಒಚ್ಚೊಂದಿತ್ತೆ. ಆಯೆ ಮಾಂತ ತ್ರಾಣ ಪಾಡ್‌ಂಡಲಾ ನೀರ್ದ ಒಯಿಲು ಆಯೆನ್ ಸೋಪಾಂಡ್. ಒಯಿಲ್‌ದ ಬಲೊ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್. ಸುಳಿಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ತಿರ್ತ್ ಒಯಿತ್ತೊಂಡ್ ಓಡ ಸಾಗುನ ತೂದು ಆ ಚಳಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ಆಯೆಗ್ ಬೆಗರ್‌ಂಡ್.

ಕಡೆತ್ತ ಗಳಿಗೆನ್ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡ್ದ್ ಕಂಗಾಲಾಯೆ. ಓಡ ಆಡಿಮೇಲಾದ್ ಮಗ್‌ರ್‌ದ್ ಸೀನಪ್ಪೆ ಬೊಳ್ಳೊಗ್ ತಿಕ್ಕಿಯೆ. ಮುರ್ಕೊಂದ್ ಮಿಂದೊಂದ್ ಅರಬಿ ಸಮುದ್ರದ ಸಾದಿಡ್ ಸಾಗಿಯೆ. ದಂಡೆಡ್ ಉಂತ್‌ದ್ ಗಾಳ ಪಾಡೊಂದ್ ಇತ್ತಿನ ಅಬ್ಬಾಸು ಬ್ಯಾರಿ ಈ ದುರಂತೊನು ತೂಯೆ.

ಬ್ಯಾರಿಡ ಇತ್ತಿನ ಮಾನವೀಯತೆದ ಪ್ರಜ್ಞೆದ ಎದುರ್ ಪಗೆತನ, ಕೋಪ, ರೋಷ ಒಯಿತ್ತ ಕೈಲಾ ಮಿತ್ತಾಯಿಜ್ಜಿ. ಸೈಪ್ಪುನ ಸೀನಪ್ಪನ್ ಒರಿಪ್ಪಾವರ ದಾನೆಂಡಲಾ ಮನ್ಪೊಡುಂದ್ ಆಯೆಗ್ ತೋಜುಂಡ್. ಗಾಳಿನ್ ಅಂಚಿ ಅಡೆಕ್ಕ್‌ದ್ ನೀರ್‌ಗ್‌ಲಾಯಿತ್ತೆ. ಆಯೆನ ತ್ರಾಣ ಪೂರ ಪಾಡ್ದ್ ಸೀನಪ್ಪನ ಕಟೆಕ್ಕ್ ಮಿಂದೊಣ್ದ್ ಕೈತಾಳೆಗ್ ಎತ್ತಿಯೆ. ಆಯೆನ ಜುಟ್ಟು ಕೈಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಂಚನೇ ಆಯೆನ್ ಆಧರಿತ್ತ್‌ದ್ ದಂಡೆದ ಕಡೆಕ್ಕ್ ಒಯಿತ್ತೊಂದ್ ಬ್ಯಾರಿ ನಿಂದಿಯೆರ ಸುರು ಮಾಣ್ತೆ. ಜೂವದ ಆಸೆ ಬುಡ್ದು ಏತ್ ನೀರ್ ಪರ್‌ಂಡಲಾ ಸೀನಪ್ಪಗ್ ಮತಿ ತತ್ತ್‌ದಿತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಬದುಕ್‌ದ ಕಡೆತ್ತಿ ಗಳಿಗೆದ ಚೂರು ಆಸೆಲಾ ಬುಡ್‌ದಿತ್ತಿನಾಯೆ ಬ್ಯಾರಿನ್ ದೇವೆರೆಂದೇ ಎನಿದ್ ಆಯೆನ ಆಧಾರೊಗು ಕೈ ಕೊರಿಯೆ. ಅಂತೊ ಬ್ಯಾರಿ ಆಯೆನ್ ಒಯಿತ್ ಕನೆತ್ ದಂಡೆಗ್ ಸೇರ್‌ಸಾಯೆ. ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕುಳ್ಳ್‌ದ್ ಸೀನಪ್ಪೆ ಬ್ಯಾರಿಗಾದ್ ಕಾತೆ... ಕಾತೆ... ಕಾತೆ...

ಆಂಡ ಬ್ಯಾರಿ ಬತ್ತ್‌ನ್ನೇ ಇಜ್ಜೈ. ಜಿಂಜಿನ ಬೊಳ್ಳೊದ ಗರ್ಭೊಡು ದೆಂಗ್‌ದ್ ಪೋಯಿನ ಬ್ಯಾರಿನ ಅಖೇರಿದ ಉಸುಲು ನೀರ್ದ್ ಆಳೊಡ್ ಕರಿದೇ ಪೋಂಡು. ಇತ್ತೆ ಸೀನಪ್ಪೆ ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟಿಜ್ಜೈ. ಫಲ ಕೊರ್ನ ಪರಕೆಗಾದ್ ಸಂಭ್ರಮ ತೋಜಾಯಿಜ್ಜೈ. ಆಯೆನ್ ಬದ್ಕಾಯಿನ ಬ್ಯಾರಿನ್ ನನ ಏಪಲಾ ತೂವಾಯೆ ಎನ್ನಿನ ಕಠೋರಸತ್ಯ ಕುತ್ತಿನಾಗ ಬಿರ್ಕ್ ಬಿರ್ಕ್‌ದೇ ಬುಳ್ತೆ...

✳✳✳✳

ಪನಿ ಕಬಿತೆಲು

ಸಂತೊಸ

ಉಡಲ್ ಪನ್ಪಿ
ಮಂದಿರೊಡು ದಿನಾಲಾ
ಪೊತ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನ
ತುಡರ್

✍ ಪದ್ಮನಾಭ ಮಿಜಾರು

ತುಳುನಾಡ್

✍ ಚೆಲ್ಲಡ್ಕ ಬಾಲಪ್ಪ ಆಳ್ವ

ಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆ ನವಿಲು
ಗಿಡಿ ಕೇಂಕಣ್ ಕುಪ್ಪುಳು
ನಲಿತೊಂದುಲ್ಲೊ ಮಾತಾ ಮೂಲು
ಅಲೇ... ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್

ಅರಿ ತಾರಯಿ, ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿ ಬಜ್ಜೆಯಿ
ಕೋರಿ, ಏರಿ, ಉರೆ, ಮೇರ್
ಪೇರ್ ಪದೆಂಚಿ, ಕಂಜಿ - ಕೈಕಂಜಿ
ಗಿರಿ ಸಂಪತ್ತ್ ಮರಮಟ್ಟುಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್.

ಕಂಡೊಡು ದಪ್ಪುನ ಸೂರೊ ಉರಲ್‌ದ
ಕೇನುಂಡು ಗುಡ್ಡೆದ ಮುದೆಲ್‌ಡ್
ಸ್ವಾಗತ ಮನ್ಪುಂಡು ತೆನೆ ಕುರಲ್‌ದ
ತೂದು ಮರಪುವೆ ಕಸ್ಬೊನು ರೈತೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್.

ತುಂಡು ಮುಂಡು ಸುತ್ತುದು
ಮುಂಡಾಸ್ ತರೆಕ್ಕ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್
ಗಿಂಡಿ ನೀರ್ ಪರ್‌ದ್
ಕಂಡದ ಬೇಲೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್.

ಮೂಡಮಿ ಕಾಯಿರಿ ಗಟ್ಟಡ್ದ್
ಪಡ್ಡೆಯಿ ಮುಂಗುರು ಪೊಯ್ಯೆ ಮುಟ್ಟ
ಬಡಕ್ಕಾಯಿ ಗಂಗೆಡ್ದ್
ತೆನ್ಕಾಯಿ ಮಲೆಯಾಳ ಮುಟ್ಟ
ನುಡಿಕಟ್ಟ್ ಪನ್ಪುಂಡು ಸೀಮೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ.

ಮರಕ್ಕಳೆರ್, ಬಿರುವೆರ್,
ಮುಗೇರೆರ್ ಮೂಲ ಪುರುಸೆರ್
ನುಗೊ ನಾಯೆರ್ ಪತ್ಯೆರ್, ನಾಡ್ ಕಟ್ಯೆರ್ ನಾಡೇರ್
ಜಗಜಟ್ಟಿಲು ಬಂಟೆರ್ ಸೇನೆ ಸೇರ್ಯೆರ್ ತುಳುನಾಡಂಡ್.

ಉತ್ತರೊಡ್ದು ಬತ್ತೆರ್ ಉತ್ತಮೆರ್
ಬಿತ್ತಿಯೆರ್ ವೇದದ ಬಿತ್ತಲೆನ್
ಲೆತ್ತೆರ್ ಮುಕುಲೆನ್ ಮಾಲ್ದಾಕುಲು
ಪತ್ತಿಯೆರ್ ಮೂರ್ತಿಲೆನ್ ಗುಡಿ ಗೋಪುರದ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್.

ವೀರ ಪುರುಸೆರ್ ಕೋಟಿ - ಚೆನ್ನಯೆರ್
ಬಿರ್ಸೆರ್ ಬೀರೆರ್, ದೇವುಪೂಂಜೆರ್
ಮೆರೆಯೆರ್ ಅಜಿಲೆರ್, ಚೌಟೆರ್, ಬಂಗೆರ್
ಬೂಮಿನ್ ಆಳಿಯೆರ್ ಅಲ್‍ಪೆರ್, ಕದಂಬೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್.

ಸತ್ಯೊಡು ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್ ಸಿರಿ ದೇವಿನಕುಲು
ನಿತ್ಯೊಲ ಪೂಜೆ ಪಿಂಗಾರೊಡು ಕವತ್ತಾರ್‍ಡ್
ಸತ್ಯೊದ ಕೋಲೊ ಪಣೋಲಿ ಬೈಲ್‍ಡ್
ಮಿತ್ಯ ಮೋಸ ವಂಚನೆ ನಡಪಂದ್ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್.

ಸುರುಟ್ಟು ಬರೆಯೆರ್ ಪುರಳ್‍ದಾರ್ ಮಿತ್ಯ
ನಾರಾಯಣನ ಕತೆನ್ ವೆಲ್ಲೂರ್‍ದ ಜೈಲ್‍ಡ್
ಸರಿಟ್ಟ್ ಬರೆಯೆರ್ ಚೌಟೆರ್ ಕತೆ ಯಮುನಕ್ಕೆನ ಮಿತ್ತಬೈಲ್‍ದ,
ಬರೆಯೆರ್ ಅಮೃತೆರ್ ಪಾಡ್ದನ ಪಡುಮಲೆತ ತುಳುನಾಡ್‍ದ.

ನೆಂಪುವೆ ಕಾಳಿಂಗನ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿನ್
ಗೆನ್ಪುವೆ ಗಂಗೆ ತುಂಗೆ ಗೌರಿನ್
ಮುಂಡೊಗು ಪಾಡುವೆ ಬೊಟ್ಟು, ಕುಂಕುಮ ಗಂದೊದ
ತಿಬಿಲೆದ ದೀಪೊ ಗೋಮಾತೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್.

ಕದಿರೆದ ಕಂಬುಳೊ ದೇವೆರೆ ಕಂಬುಳೊ
ಬಿದಿರೆದ ಕಂಬುಳೊ ಅರಸು ಕಂಬುಳೊ
ಪುತ್ತೂರ್ದ ಕಂಬುಳೊ ಇತಿಹಾಸದ ಕಂಬುಳೊ
ಪಜೀರ್ದ ಕಂಬುಳೊ ಕುಸಾಲ್ದ ಕಂಬುಳೊ ನಡಪುಂಡು ತುಳನಾಡ್‍ಡ್

ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ, ಕೇಪುದ ಕಜಂಬುದ ಕಟ್ಟ
ಬರೆಯಿನ ಶಾಸನೊ ಮೂಜಿ ದಿನತ್ತ ಕಟ್ಟ
ಏರೆಗ್‍ಲಾ ಕಟ್ಯೊಲಿ ಜೂಜು ಇಜ್ಯಾಂದಿನ ಕಟ್ಟ
ಸರಕಾರೊನೆ ತೂದು ಚೋದ್ಯವಾಯಿನ ಕಟ್ಟ ತುಳುನಾಡ್‍ಡ್.

ಬರ್ಸದ ಬುಳೆ ಬುಳೆವೊಡು
ಪೆರ್ಮೆದ ಸುದೆ ಪರಿತೊನುಡು
ಅರಳೊಡು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಉರ್ಕೊಡ್ ಪೇರ್ ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲ್‌ಡ್
ವರ್ಸೊದ ಪರ್ಬೊಗು ಬಲಿಯೇಂದ್ರೆ ಬರೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್.

ದಿಂಜೊಡು ಕದಿಕೆ ಅರಿ ಬಾರ್‌ಡ್
ಅಂಜೊಡು ನಮೊ ಗುರು ಹಿರಿಯೆರೆಗ್
ಒಂಜಿ ಬಂಜಿಗ್ ಕೆಲಸ ಗಂಜಿಗ್
ಪಂಜೆ ರಾಯೆರ್ ಬರೆಯೆರ್ ಗಂಜಿಗ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್.

ಗೇನೊದ ಮಂದಿರೊಡು ದೀಪ ಬೆಳಗೊಡು
ದ್ಯಾನ ದೇಗುಲೊ ಉದಿಪನ ಆವೊಡು
ಜಾನಪದ ಕಟ್ಟಳೆ ಒರಿಯೊಡು
ಗಾನ ಮೇಳೊ ರಸಮಂಜರಿ ನಡಪೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್

ಬಲೇ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬಿಸು ಪರ್ಬೊಗು
ತೂಲೆ ಕುಡಲದ ಕುದ್ರೋಳಿದ ದಸರಾ ಆಯನೊನು
ತೂಲೆ ಕಲೆ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬನ
ದೋಲು ಸಾರುಂಡು ನೇಮ ದೈವದ ಮೈಮೆನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ.

****

ಬೋರಿ, ಪೆತ್ತ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ

✍ ಉಮೇಶ್ ರಾವ್ ಎಕ್ಕಾರು

ಯಂಕ್ ಬರವು ಕಲ್ಪಾಯಿನ ಗೋಂದು ಮಾಸ್ಟ್ ಕೈಕಂಜಿದ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊರ್ದು ಲೆಕ್ಕ ಕಲ್ಪಾದಿನಿ. ಕಾಲು ಕಾಲು ಕಾಲು ಕಾಲು ನಾಲ್ಕು ಕಾಲು ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಪೆತ್ತ. ಪೆತ್ತಗ್ ನಾಲ್ ಕಾರು. ಕನ್ನಡೊಡು ಕಾಲು ಅವು ಇನಿಗ್‌ಲಾ ಮದತ್ ಪೋತುಜಿ. ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟ್ರನ ಒಂಜಿನೆ ಕ್ಲಾಸ್‌ದ ಜೋಕುಲು ಪೊಟ್ಟು ಪೊಟ್ಟು ಭಾಷೆಡ್ ಗೋಂದು ಮಾಸ್ಟ್ರ ಪಂಡದ್ ಲೆಪ್ಪುನಿ. ಆವ್ವೆ ಪುದರ್ ಆರೆಗ ಖಾಯಂ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಮಸ್ಕಿರಿ ಅತ್ತ್ ರಡ್ಡನೆ ಕ್ಲಾಸಡ್ ಮಗ್ಗಿ ಕಲ್ಪಾದಿನ ಮಗ್ಗಿ ಟೀಚರ್ ಲೆಕ್ಕ ಕಲ್ಪಾದಿನಿ ಬೇತ ರೀತಿ. ಕಂಡನನ ಒಂಜಿ ಅಂಗಿದ ಕುಂಟುಡು ಬುಡೆದಿಗ್ ರಡ್ಡ್ ರಾಕಿ ಆಪುಂಡು. ಒಂಜೆತ ಅರ್ಧ ರಾಕಿ. ಅಂಚ ಬುಡೆದಿನ್ ಕಂಡನಿ ಅರ್ಧಾಂಗಿ ಪಂಡ್‌ದ ಲೆಪ್ಪುನಿಗೆ. ಮಾಮಿ ಮೂಲಂಗಿ ಬುಡೆದಿನ ತಂಗಡಿ ಕಾಲಂಗಿಗೆ. ಮೆಗ್ದೆಲಿನಾ ಟೀಚರೆನ್ ಸಾಲೆದ ಜೋಕುಲು ಮಗ್ಗಿ ಟೀಚರ್ ಪಂಡದ್ ಲೆಪ್ಪುನಿ. ಅವು ಮಾತಾ ಉಪ್ಪಡ್ ಕೈಕಂಜಿದ ಇಸಯೊಗು ಬರ್ಕ. ಕೃಷ್ಣದೇವೆರೆಗಲಾ ಕೈಕಂಜಿ ಪಂಡ ಬಾರಿ ಮೋಕೆ. ಅವು ದೇವೆರೆ ಪರ್ಬದಾನಿ ಗೋವುಲೆನ ಮೀಪಾದ್ ಬಣ್ಣ ಪಾಡ್‌ದ್ ಗೊಂಡೆ ಪೂತ ಮಾಲೆ ಪಾಡದ್ ತಿನೆರೆ ಕೊರ್ದು ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನಿ. ಅವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಇತ್ತೆ ಅವು ಮಾತ ಓ ಉಂಡು? ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನೇ ತಾಂಕಂದಿ ಜೋಕುಲು ಕೈಕಂಜಿ ತಾಂಕುವೆರಾ. ಪರ್ಬದಾನಿ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತಿನ ಕೈಕಂಜಿ ಮನದಾನಿ ಮಾಸೊಗಾ ಚರ್ಮೊಗಾ ಮಾರುವೆರ್.

ಬೊಂಬಾಯಿದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಕೈಕಂಜಿದ ಇಸಯ ಬೂಕುಡು ಓದುದೇ ಗೊತ್ತು. ದಪ್ಪುನಿ ಪಂಡ ದಾದ? ನುಗ ನಾಯೆರ್ ದಾಯೆಗ್ ಬೊಡು? ದಾಲಾ ತೆರಿಯಂದೆ ಬೋರ್ಲೆನ ದಪ್ಪುನ ತೂದು ಬೊಂಬ್ಯಾರ್ದ್ ಬೈದಿನ ಆಣ್ ಮಾಮುಡ ಕೇಂಡೆ. ಮೋಕ್ಲೆಗ್ ಮದಿಮೆ ಆತಿನಿ ಏಪ? ಆಯೆ ಒಟ್ಟುಗು ಉಪ್ಪುನ ಬೋರ್ಲು ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿಂದ್ ಎಣ್ಣಿನಿ. ಆಕುಲೆಗ್ ಹಳ್ಳಿದ ಇಸಯ ದಾದ ಗೊತ್ತುಂಡು?

ನಮ್ಮ ಊರುದ ಪೆತ್ತ ಸಾಟೆದ ನಕೃಣ್ಣೆ ಉಲ್ಲೆರ್ ಆರೆನ ಬಾಯಿ ಸಪಾಯಿ... ಎಂಚಿನ ಗೊಡ್ಡು ಪೆತ್ತಲೆನಲಾ ಮಾರಾವುನ ತಾಕತ್‌ದಾರ್. ಅಂಚ ಒರಿ ಮರ್ಯಾದಿ ಪಂಡ ಬಲ್ಲ್ ದೆತೊನುನ ಜನ. ಪೆತ್ತ ಬೋಡುಂದು ನಾಡೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಆರೆಗ್ ಪೇರ್‌ಗ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ದೊಟೊಗು ಗೊಬ್ಬರ ಆವೊಡು. ಅಯಿಕ್ ಕೈಕಂಜಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಕೊನೊಕ ಪಂಡೆರ್. ಒಂಜಿ ಪೆತ್ತದೊತೊಂಡೆರ್. ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಂಜಿ ಪಾಡಂದಿನ ಗೊಡ್ಡು ಪೆತ್ತನ್ ಕೇಂಡೆರ್. ನಕ್ರಣ್ಣೆ ಬಾರಿ ಬಿರ್ಸೆ. ಅಯಿಕ್ ಕಂಜಿ ಪಾಡ್‌ದಿನ ಪೆತ್ತರ್ದ್‌ಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಾಸ್ ಪಂಡೆರ್. ದಾಯೆಗ ಆ ಗೊಡ್ಡು ಪೆತ್ತಗ್ ಆತ್ ಕಾಸ್ ನಕ್ರಣ್ಣ ಪನ್ನನ್ನ ಈರೆಗ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ. ಅವು ಬಾರಿ ಮರ್ಯಾದಿದ. ಈತ್‌ನೆಟ ಏರಾಂಡಲಾ ಅವೆನ ಬೊರಿತೆರಾ. ಕೆಂದೆರ್ಲ್‌ಗ್‌ಕೈ ಪಾಡ್‌ದೆರಾ! ಈರೆ ಪಣ್ಣೆ. ಈತ್ ಮರ್ಯಾದಿದ ಪೆತ್ತ ಈರೆಗ್ ಬೇತೆ

ತಿಕ್ಕುವಾ? ಪಾತೆರಾ ಕೇಂಡ್‌ದೆ ಮರ್ಯಾದಿ ಪಂಡ ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡೊಣುನಾರ್ ಗೊಡ್ಡು ಪೆತ್ತನಲಾ ದೆತೊಂದು ಇಲ್ಲಡೆ ಪೊಯೆರ್.

ಮೊರಾನಿ ಸೇಸಣ್ಣನ ಇಲ್ಲದ ದಪ್ಪುನ ಬೋರಿಗ್ ಅಂಚ ಇಂಚ ಎನ್ನದ ಕೈಕಂಜಿಗ್ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಪದವುದ ಸಾಯಿಬೆರಡೆ ಪೋಯೆರ್. ಆರ್ ತಪ್ಪುತರಕ ನಾಡದ್ ಕೊನತದ್ ಗುರ್ತ ತಿಕ್ಕಂದಿಲೆಕ ಕುಟುದು, ಪೊಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿಕ ಮಾತ ಇಂಗ್ ಶುಂಠಿ ಬೊಲ್ಲುಲ್ಲಿ ಜೀರಗೆ ಪಾಡದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಉಂದೆನ್ ರಡ್ಡ್ ಅಲಂಕ ನೀರ್‌ಗ್ ಪಾಡದ್ ಕೊದಿಪಾದ್ ಚಪ್ಪೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೆತ್ತಗ್ ಕೊರ್ಲೆ ಪಂಡೆರ್ ಪೆತ್ತ ಜರೊಟು ಬಂಜಿಗ ತಿನ್ಪುಜಿ ಪನ್ನಗ, ಈರೆನ ಬುಡೆದಿ ಬಾಯಿ ಅಗೆಲ ಮಲ್ಪಡ್ ಈರ್ ಮೈಪಿ ಪಂಡೆರ್ ಸಾಯಿಬೆರ್. ಅಂಚ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತದ ಕಸಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಾಯಿಗ ಮಯಿತ್‌ಂಡಾಲ ಬೋರಿ ಪರ್ನಜ್ಜಿ, ಸೇಸಣ್ಣಗ್ ಕಲ್ಪಾವೊಡಾ? ತೂ ಉರಿಪುನ ಓಂಟೆ ಕೊನಲ ಪಂಡೆರ್. ಆವೆನ್ ಬೊರಿದ ಬಾಯಿ ಅಗೆಲ ಮಲ್ತ್‌ದ ದೀಯೆರ್. ಕಸಾಯ ಮಯಿತೆರ್. ಅಪಗಲಾ ಪರ್ನಜ್ಜಿ. ಯಂಕ್ ಈ ಕಲ್ಪಾವನಾ ನಿಕ್ಕಯಾನ್ ಕಲ್ಪಾವೆ. ಓಂಟೆದ ಒಂಜಿ ಬಾಯಿ ಬೋರಿದ ಬಾಯಿಗ್, ನನೊಂಜಿ ಒಟ್ಟೆಡ್ ಕಸಾಯ ಮಯಿತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಬಾಯಿಡ್ ಗಟ್ಟಿಡ್ ಓಂಟೆದ ನನೊಂಜಿ ಕಡೆನ್ ಉರ್ತೆರ್. ಬೋರಿಗ್ ಕೋಪ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಸೊರೊಕು ಕೊನೊಂಡಾ ದಾನಾ? ಅವು ಗಟ್ಟಿಡ್ ತೆಮ್ಮ ಲತ್ತ್ಂಡ್. ಓಂಟೆಡಿತ್ತಿನ ಮರ್ದ್ ಜರ ದಾಂತಿನ ಸೇಸಣ್ಣನ ಬಂಜಿಗ್, ಓಂಟೆ ಕಂಟೆಲೆಡ್ ತಿಕೊನುಂಡ್. ಸೈತೆನೆ ಪಂಡೆರ್. ಬುಡೆದಿ ಉಲಾಯಿ ಪೋವೆರಾತಿನ ಓಂಟೆನ ಒಯಿತೆರ್. ಈ ಬೋರಿಗ್ ಮರ್ದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಕೆಲಸ ಯಂಕ್ ಬೊರ್ಚಿ, ಯಾನ್ ಸೈದುವೆ ಪನೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ಸೇಸಣ್ಣೆ.

ಬೊಂಬಾಯಿದ ಜೋಕುಲು ಮಾತ ಬೈದ. ಅಜ್ಜಿ ಬೊರಿಯೆರ ಕಿದೆಕ್ ಪೋಯೆರ್. ತೊಟ್ಟೆದ ಪೇರ್ ಪರ್ಪಿನ ಜೋಕುಲು ಬೊರಿಪಿನ ಎಂಚಾಂದ್ ತೂತುಜೆರ್. ಮಲ್ಲ ಪೊಣ್ಣು ಅಜ್ಜಿನೊಟ್ಟುಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುದ್ ತೂಯೊಲು. ಬೊರಿಪಿನ ತೂಯೆಲು. ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜಿ ಎಲ್ಲೆಯಾನ್‌ಲಾ ಬೊರಿಪೆ ಪಂಡೊಲು. ಬೊರ್ಚಿ ಮಗ, ಪನ್ನಗಲಾ ಕೇಂಡಿಜೊಲು. ಅಜ್ಜಿ ಲಕ್ಕುನೆರ್ದ್ ದುಂಬು ಚೊಂಬು ಪತೊಂದು ಪೋದು ಬೋರಿಯೆರೆ ಕೈ ಪಾಡಿಯೊಲು. ಕಾರಡ್ ಹಾಕಿನ ಪೆಟ್ಟಗ್ ಚೊಂಬು ಅಂಚಿ ಪೊಣ್ಣು ಇಂಚಿ. ಯಾನ್ ಸೈತೆಂದ್ ಬುಲ್ಪಿನ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಕಿದೆಕ್ ಇಲ್ಲದಾಕುಲು ಬತ್ತೆರ್. ಆಯಿನ ಕತೆ ದಾದ? ಯಂಕ್ ಪನೆರೆ ನಾಚಿಗೆ ಆಪುಂಡು. ಆಲೆ ಸರಿ ತೂವಂದೆ ಅಮಸರೊಡ್ ಬೊರಿಯರೆ ಕೈಪಾಡಿದಿನ ಪೆತ್ತದ ಕೆಂರ್ದೆಲ್‌ಗ್ ಅತ್ತ್. ಅವೆರ್ದ್‌ಬಕ್ಕದ ಬಿತ್ತ್‌ದ ಬೋರಿನ್ ಬೊರಿಯರೆ ಕೈಪಾಡಿದಿನ. ಆ ಬೋರಿ ಪಟ ಪಟ ಪಂಡದ್ ಹಾಕಿದಿನ ಪೆಟ್ಟಗ್ ಪೊಣ್ಣನ ಬೊರಿಪಿನ ಮರ್ಲ್ ಪೂರಾ ಬುಡುಂಡು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿದ ಜೀವನ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ದಾದ ಗೊತ್ತು? ನಿದ್ರೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಗನ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಬೋರಿ ತಾಡ್‌ಂಡ್ ಮಾರ್ಗದಡೆ ಪೋದು ದಾಕದಾರೆಗ್ ಪೋನು ಮಲ್ಪು ಪಂಡೆರ್. ಆಣ್ ಓಂಟೆ ಪ್ಯಾಂಟ್ ತಿಕ್ಕಾದ್ ಬಲ್ತೆ. ಡಾಕ್ಟ್ರೆ ಬೇಗ ಬಲ್ಲೆ ಬೋರಿ ತಾಡೊಂದುಂಡು ಪಂಡೆ. ಏರೆಗ ತಾಡದಿನಿ ದಾದ ಆವೆನ್ ಕೇನುನಾತ್ ಪುರ್ಸೋತ್ ಇಜ್ಜಿ. ಗೋ ಡಾಕ್ಟ್ರ್ ಕಾರ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಪೆತ್ತ ಬೋರಿನ್ ತಾಡ್‌ದ್ ಕೊಂಬು ಪೊಲಿದ್‌ಂಡ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಬೈದಿನಿ. ಇಲ್ಲದಾಕ್ಲುಡೆ ಕೇಂಡೆರ್. ನೀರ್ ಬೆಚ್ಚ ದೀಲೆ ಓಲ್ ಪಾಡದಿನಿ ಎಂಚ ಉಂಡು? ವಾ ಬೋರಿಗ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಬೋರಿಗ್ ಅತ್ತ್ ಬೊಂಬ್ಯಾರ್ದ್ ಬೈದಿನ ಪೊಣ್ಣು ತೆರಿಯಂದೆ ಬೋರಿನ್

ಪೆತ್ತಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದ ಕೆಂದೆಲ್‌ಗ್ ಕೈಪಾಡ್‌ದ್ ಬೊರಿಯೆಲ್. ಮೋನೆ ಬಾತ್‌ಂಡ್ ಕೂಲಿ ತಾಲ್ದ್‌ಂಡ್ ಪನ್ನಗ ಆರೆಗ್ ತೆಲಿಕೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಅಂಚಂಡಾ ಯಾನ್ ಗೋಡಾಕ್ಪ್ರ ಯಂಕ್ ದಾಯೆ ಪೋನ್ ಮಲ್ತಿನಿ? ಕೇಂಡೆರ್. ಮಗನ್ ಲೆಪ್ಪುನಗ ಆಯೆ ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಪೋದ್ ಆತ್‌ಂಡ್. ಬೋರಿ ಉಸಾರುಂಡು ಪೊಣ್ಣ್‌ಗ ತಾಗ್‌ದಿನಿ ಪನ್ನಗ ಗೋ ಡಾಕ್ರ ಮೋನೆ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಪಿರ ಪೋಯೆರೆ. ಮಾತಾ ಗಡಿಬಿಡಿ.

ಮುರಾನಿ ಬೊಂಬಾಯಿದ ಆಣ್‌ನ್ ಇಲ್ಲದ ಬೊರಿದ ಗಾಡಿಡ್ ಕುಲ್ಲಾವೊಂದು ಗಾಡಿ ದೇರುನ ಕರಿಯೆ ಪೋಯೆ. ಕರಿಯೆ ಪಂಡೆ ಉಂದು ನಮ್ಮ ಊರುದ ಕಾರ್. ವಂತೆ ದುಂಬು ಪೋನಗ ಬೋರಿ ಪಡ್ಕೆ ಮೈತಂಡ್. ಬೊಂಬಾಯಿದ ಆಣ್ ಕರಿಯಣ್ಣ ಕರಿಯಣ್ಣ, ನಮ್ಮ ಊರುದ ಕಾರ್‌ದ ಪೆಟ್ರೋಲು ತೂಲೆ ಲೀಕ್ ಆವೊಂದುಂಡ್. ನನ ನಮ್ಮ ಗಾಡಿ ದುಂಬು ಪೋಪುಜಿ ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನಿ. ಪೆಟ್ರೋಲು ಲೀಕ್ ಆಪುನೆನ್ ಉಂತಾಲೆ. ಕರಿಯೆ ಆಣನ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ತೆಲ್ತೆ. ಬೊಂಬಾಯಿದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಊರುದ ಕತೆದಾದ ಗೊತ್ತು. ಕೈಕಂಜಿ ಪಂಡ ದೇವೆರ್. ಸುದ್ದೊಗು ಬೋಡಾಪಿನ ಪಂಚಗವ್ಯೊಗು ಕೈಕಂಜಿಯೊ ಬೋಡ್.

****

ಕಬಿತೆ

ಚಂದ್ರೆ

ಉಡಲ್ ನಿಲಿಕೆ ಬೊಳ್ಳಿಲೆನ್ ದೀವೊಂದಿ ಬಾನೊ
ಅಯಿತ ನಡುಟು ದೆಂಗ್‌ದ್‌ಕುಲ್ದಿ ಚಂದ್ರನ ಮೋನೆ
ತಂಪುಗಾಳಿ ಬೀಜೊಂದುಪ್ಪುನ ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಡು
ಕತ್ತಲೆ ಕಳೆದ್ ಬೊಲ್ಪುದ ಮೋನೆಡ್ ಬರ್ಪೆ ಐಸಿರೊಡು

ಇಡೀ ಲೋಕೊಗೆ ಕೊರಿಯೆತ್ತ ತುಡರ್
ಸುಲಾಭೊಡೆ ದೂರ ಮಲ್ತೆತ್ತ ಕತ್ತಲೆದ ಬೆಸರ್
ಕವಿನಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ಇಷ್ಟ ಆಯೆತ್ತಾ ಈ ಚಂದಿರೆ
ಕಲಾಕಾರೆರೆನ ಕುಂಚೊಡುಲಾ ತೋಜಿಯೆತ್ತಾ ಸುಂದರೆ

ಕೋಡೆ ಪುಟ್ಟಿನ ಬಾಲೆದ ಬಾಯಿಡ್‌ಲಾ ನಲಿಪುವೆ
ಒರ ಒರ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥ ಆದೇ ತೋಜುವೆ
ಕೋಲ ನೇಮೊ ಬಲಿ ಪೂಜೆಗ್‌ಲಾ ಇಷ್ಟ ಆಪೆ
ಬೊಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಮಾಯ ಆಪೆ

✍ ಪದ್ಮನಾಭ ಮಿಜಾರು

****

ಪ್ರೊತ್ರ್ ಕಂತ್‌ನಗ

✍ ಎಂ. ಬಾಬು ಶೆಟ್ಟಿ ನಾರಾವಿ

"ಈ ಸುಡ್‌ಗಾಡ್‌ಡೊಂಜಿ ಗಳಿಗೆದ ಒರ್ಕೊರ್ಂದಿಜ್ಜಿ! ಪುಲ್ಯ ಕಾಂಡೆ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡ್ನಗನೇ ಸುರುವಾಪುಂಡ್ ಅಂಚಿಡ್ಡಿಂಚಿ, ಇಂಚಿಡ್ಡಂಚಿ, ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ಡ್ ತಿರ್ತ್ ತಿರ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಉಸುಲ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೈಕಾರ್‌ದಕ್ಕುನ ಕಸರತ್ತ್! ಜನೊಜಾನ್‌ವಾರ್ದ ಚಾಕ್ರಿ! ಈರ್ನ ಸರ್ಕಿಟ್ ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಪೋಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲದಂಚಿ ಮೋನೆ ತೋಜಾವುನ್ ನಡಿರ್ಲ್‌ಗತ್ತ? ಮುಲ್ಪದ ಗಾಣದೆರುತ್ತ ಬೇನೆ ಬೇಸರ್ಕೆ ದಾಂತಿನ ತೊಂದಾಟೊ, ಪೇಚಾಟೊ ಈರೆಗೆಂಚಿನ ಗೊತ್ತುಂಡು! ಯಾನೊ ಬೆಂದ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಸೈಯ್ಯೆರೆ! ಈ ನರಕದ ನಿರೆಲ್ಡ್ ಸೊಂದ್ಯೆರೆ! ದೇವೆರೆ, ದೇವರೇ ಎನ್ನ ಪಗೆನಾಯಗ್ಲಾ ಬೊಡ್ಚಪ್ಪಾ ಈ ಸುಕೊತ್ತಬದ್ಕ್!" ಸುಮತಿ ಕಂಡನ್ಯನ್ ಊದ್‌ದೀದ್ ನಂಜಿ ಕಾರೊಂದಿತ್ತಲ್‌ಂಡಲಾ ಅಲೆಗ್ ಬೆಂಗ್ ಇತ್ತ್‌ನ್ ಆಯನ ಮಿತ್ತ್‌ತ್! ತಮ್ಮಲೆ ಶಿವಣ್ಣನ ಮಿತ್ತ್, ಮಾಮಿ ಬಾಗಿನ ಮಿತ್ತ್. ಇರ್ವೆರ್ನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ಲಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಾಲ್‌ದ್ ಬೈಯ್ಯ ಕಾತ್‌ದೀತ್‌ಂಡ್. ಅಯ್ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಒಂಜತ್ತ್ ರಡ್ಡತ್ತ್ ಮೂಜಿನಾಲ್ ಬಗೆತ್ತ ಸೀಕುಲು! ಅಯ್ಯೋ ದೇವೆರೆ ದಾಯೆಗಪ್ಪಾ ನನಲಾ ಒರಿತ್‌ದಾ?" ನಿತ್ಯೊ ಕಣನೀರ್‌ದೆಪುವೆರ್ ಶಿವಣ್ಣೆ!

ಬೊಳ್ಳಿಗೆರೆ ಶಿವದಾಸಣ್ಣೆ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡ್ ಮಾತೆರ್ನ ನಾಲಯಿಡ್ಲಾ ನಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಪುದರ್! ಊರ್ದ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಬೋಡಾಯಿನಾರ್! ಸರ್ವೆರ್ನ ಕಷ್ಟೊಗ್ಲಾ ದುಂಬು ಪಿರತೂವಂದೆ ಪುಗೆಲ್ ಕೊರ್ಪಿನಾರ್. ಎಡ್ಡೆ ಬೆನ್ನಿದಾರ್‌ಂದ್ ಜಿಲ್ಲೆಡೇ ಇನಾಮು ಗೆಂದಿನಾರ್. ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಲ್ ಶಿವಣ್ಣೆಂದೇ ಆರೆಗ್ ಪುದರ್. ಆ ಕಾಲೊಡ್ ಬೊಳ್ಳಿಗೆರೆ ಗ್ರಾಮೊಡ್ ಮಲ್ಲ ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಲ್ ಪಂಡ ಆರ್ನನೆ. ಅಯಿನಾಜಿ ಜನೊ ನಿತ್ಯೊ ಬೆಲೆದಕ್ಲ್, ಕಿದೆ ನಿಲ್ಕೆ ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿ, ಕಂಡೊ ತೋಟೊ ಸಂಪೊತ್ತುದಿಂಜಿತ್ತಿನ ಸಂಸಾರೊ. ಬಾಗೀರತಿ ಶಿವಣ್ಣನ ಕೈದಾರೆದ ಬೊಡೆದ್ಯಾಡ್ ಮಾಳಿಗೆ ದಿಲ್ಲ್‌ಗ್ ಬಲ್ತಕಾರ್ ದುಂಬು ದೀದ್ ಪೊಗ್ಗಿನಾಲ್. ಮರ್ಯಾದಿದ ಮನೆತನದ ಸಾಜ. ಗುಣೊತ್ತ ಪೊಣ್ಣು ಅಂಚಾದ್ ಪೊಗ್ಗಿಲ್ಲ್‌ದ ಸೌಭಾಗ್ಯೊ ದಿಂಜಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸಂಸಾರೊಡ್ ತೆಲ್ಕೆ ನಲ್ಕೆದಿಂಜಿದ್ ಸ್ವರ್ಗೊಗ್ ಮೂಜೇ ಗೇಣ್ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಶಿವಣ್ಣನ ಕಡೀರ ಮಗೆ ದಾಮೋದರೆ ಬಿ.ಎ. ಪದವೀಧರೆ ತಾಲೂಕ್ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಕ್ಲರ್ಕ್. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ಒಂಜಿ ಬಾರ್, ಒಂಜಿ ಗಡಂಗ್‌ದ ದನಿ. ಮಗೆ ಪಿದಯ ಪೋದ್ ಬೆನ್ಪುನ ಶಿವಣ್ಣಗ್ ಚೂರ್ಲಾ ಇಷ್ಟ ಇಜ್ಜಿ. ಅಯಿತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಬಾರ್ ಗಡಂಗ್! ಉಂದು ಮಾತದಾಯೆ? "ಇಲ್ಲಲ್ ಇಂಬ್ಯೆಗ್ ದಾದ ಕಮ್ಮ್ಯಾತ್‌ಂಡ್"? ಶಿವಣ್ಣೆ ಮಗನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಬುದ್ಧಿ ಪಂಡೆರ್. "ಈ ಬಾರ್ ಗಡಂಗ್ ಮಾತ ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಂತಿನಕ್ಲೆಗತ್ತ್‌ಯ. ನಂಕ್ ದೇವೆರ್‌ದಾದ ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ದೆರ್? ಬೊಡ್ಚವು. ಬುಡ್ಟ್‌ಬುಡ್" "ಈರ್ನ ಬೆನ್ನಿ ತೋಟೊಡ್‌ದಾದ ಆವು? ಬುಳೆಯಿನಪೂರ ಬೇಲೆದಕ್ಲೆನ ಸಂಬಳೊಗಾಂಡ್! ಬದ್ಕೊಡಾಂಡ ಇಂಚಿನ ಪೂರ ಬೋಡಾಪುಂಡ್!" ಅಮ್ಮೆರ್ನ ಮೋನೆಗ್

ಹಾಕಿಲೆಕ್ಕೊ ಕಡಕ್ಕ್‌ದ ಜವಾಬು ಕೊರ್ಕೆ ಮಗೆ. ಬೊಕ್ಕೊರಿ ಮಗೆ ಜನಾರ್ದನೆ ಕಾಲೇಜಿಗ್ ಸೇರ್ದ್ ಬರವು ತರೆಕ್ಕ್ ಪತ್ತ್‌ಂದೆ ಅರ್ದೊಡೇ ಬುಡ್ಡು ಬುಡಿಯೆ. ವೈವಾಟ್‌ಗ್ ಜತ್ತೆ. ರಡ್ಡ್ ಸ್ವಂತ ಲಾರಿ ದೀಯೊಂದ್ ಊರ್ದ ಕಂತ್ರಾಟ್‌ದಾರೆ ಆಯೆ. ಮರತ್ತ ಬೇರೊ, ಕಟ್ಟೋಣದ ಕೆಲ್ಸಂದ್ ಅಯಿಟ್ಟೇ ಮುರ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಯೆ.

ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಸರಾಗ್‌ದ ಸಾದಿ ತತ್ತೊಂದುಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಗುಮಾನಿ ಸುರುವಾಂಡ್ ಶಿವಣ್ಣಗ್! ರಡ್ಡ್ ಆಣ್ ಜೋಕ್ಲು ತನ್ನ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣುಲುಂದಾರ್ ಎನ್ನ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ತಾನ್ ಬೆಂದ್‌ದ್, ಕಸ್ಟೊ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಂಗಾರ್ದ ಬಟ್ಟಲ್‌ದಂಚಿನ ರೂಪೊ ಕೊರ್ನ ಜಮೀನ್ಗ ಆರೊ ಒರೊಗ್ ತನ್ನ ರಡ್ಡ್ ಆಣ್ ಜೋಕ್ಲು ಪುಗೇಲ್ ಕೊರ್ವೆರ್‌ಂದ್ ಎನ್ನದಿನ ಆರ್ನ ಆಸೆ ನಿರಾಸೆಯಾಂಡ್! ಇರ್ವೆರ್ ಆಣ್ ಜೋಕ್ಲಾ ಅಕ್ಲಾಕ್ಲೆನ ಸಂಸಾರೊದ ಕಡೆಕ್ಕೆತಿರ್ಗೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಇನಿ ಮುಟ್ಟ ನುಪ್ಪು ಆಸರೆ ಕೊರ್ದ್‌ತಾಂಕಿನ ಕಂಡೊ ತೋಟೊದ ಕಡೆಕ್ ಉದಾಸೀನ ಬುಳೆದ್ ಇಲ್ಲದ ವಾ ವೈವಾಟ್‌ಗ್ಲಾ ತರೆ ಕೊರ್ಜೆರ್. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಅಕ್ಲೆನ ಬೊಡೆದಲ್ಲೆನ ಉಮೇದ್ಲಾ ಕಮ್ಮಿದತ್ತ್. ಸುಮತಿ ದಾಮೋದರೆ ಮೆಚ್ಚಿದ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನ ಪೊಣ್ಣು. ಅಪ್ಪೆಮ್ಮಗ್ ಒರ್ತಿಯೇ ಮಗಳ್. ಮಲ್ಲಾಕ್ಲೆನ ಕುಟುಂಬೊ ದುಡುಕು, ದಿಮಾಕ್, ಆಲ್ ಪುಟ್ಟ್‌ದ ಬನ್ನಗ ಪತೊಂದ್ ಬತ್ತಿನ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಸಂಪೊತ್ತು. ಅಲ್ನ ಕುದುರೆಗ್ ಮೂಜಿಕಾರ್! ಆಲ್ ಪಂಡಿನನೇ ಪಾತೆರೊ-ಆಲ್ ನಡತ್‌ನನೇ ಸಾದಿ. ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಇಲ್ಲದ ತಡ್ಯದಾಂಟ್‌ನಾಲೊ ಬೇತೆ ಇಲ್ಲ್ ಮುಲ್ಪುಲೆಕ್ಕೊ ಕಂಡನ್ಯೆನ ಮಿತ್ತ್ ವರಾತೊ ಸುರು ಮಲ್ತೊಲು. ದಾಮೋದರೆ ದುಡ್ಡ್‌ದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊಡ್ ಬಿರ್ಸೆ... "ಅವು ಮಾತ ಕರ್ಚಿದ ಸಾದಿ, ಮೂಲಾಂಡ ಮಾತೆರೊಟ್ಟಗೆ ಎಂಚಲ ದಿನೋ ಪೋಪುಂಡ್, ಬೊಡ್ಚಿಂದ್ ಪಂಡೆ". ಆ ಪಿಸ್‌ರ್‌ನ್ ಇತ್ತೆ ಸುಮತಿ ದಿನಾಲೊ ಕಕ್ಕೊಂದುಲ್ಲಲ್. ಜನಾರ್ದನನ ಬೊಡೆದಿ ರತ್ನ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಕಲ್ತಿ ನಾಲ್. ಅಪ್ಪೆಮ್ಮನ ನಾಲ್ ಜನೊ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕ್ಲೆಡ್ ಕಡೀರ್ದಾಲ್. ಜನಾರ್ದನನ ವೈವಾಟ್, ಸಂಪೊತ್ತು ಇತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲ್, ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ತೂದ್ ಆಲ್ನ ಕಡೆತ್ತಕ್ಲ್ ಮದ್ಮೆಗ್ ಒಪ್ಪಿಯೆರ್. ಆಂಡ ರತ್ನಗ್ ಉಂದು ಪೂರ್ತಿ ಕುಸಿತ್ತ ಪೊದು ಅತ್ತ್. ಲಾಯರೊ, ಡಾಕ್ಟ್ರೊ ತಿಕ್ಕೊಡ್‌ಂದ್ ಆಸೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡವು ಕೂಡ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ರತ್ನ ಪಾತೆರೊ ಪಾತೆರೊಗ್ ಕಾನೂನ್ದ್ ಕೊಲಿಕ್ಕೆ ದೀಪಲ್. ಆಲ್ನ ಲಾ ಪಾಯಿಂಟ್‌ದೆದುರುಡ್ ಆ ಇಲ್ಲಲ್ ಯೇರ್ನಲಾ ಉಸುಲ್ ಪಂದುಜಿ. ಇಲ್ಲ್ ಬೆಳಗೆರೆಂದ್ ಬತ್ತಿನ ರಡ್ಡ್ ಜನೊ ಪೊಣ್ಣುಲ್ಲಾ ಅಕ್ಲೆ ಕಂಡನ್ಯಲ್ಲೆನ್ ಸೆರಂಗ್‌ದುಲಯ ಪಾಡೊಂಡೆರ್. ಬೊಡೆದ್ಯಲ್ಲು ಪಾಡಿಗೆರೆ ಮಿಸ್ಕುನ ದೈರೊನ್ ಇರ್ವೆಲ್ಲಾ ಕಳೆವೊಂದೆರ್.

ಶಿವಣ್ಣೆ ಸರಿ ಇಪ್ಪುನೆಟ ಬೆನ್ನಿ ತೋಟೊದ ಬೇಲೆ, ಇಲ್ಲದ ವೈವಾಟ್ ಮಾತೆನ್ಲಾ ಆರೇ ದುಂಬುಂತುದ್ ಮಲ್ಪವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಕಾಲೋ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ ಇಪ್ಪುಜಿ. ಶಿವಣ್ಣನ ಉಮೇದ್, ಸಗ್ತಿ, ಮಾತೆನ್ಲಾ ಆರ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಏರ್ಪ್ ಬತ್ತಿನ ಮೂಜಿನಾಲ್ ಸೀಕುಲು ಕುಂದಾದ್ ಬುಡಿಯೊ. ಬೆನ್ನಿದ ಕಂಡೊಲು, ಬಜ್ಜೆಯಿ ತಾರಾಯ ಬುಳೆಪುನ ತೋಟೊಲು ದಿಕ್ಕ್ ಗತಿ ದಾಂತಿಲೆಕ್ಕೊ ಪಡಾರಿ ಬೂರ್ಯೊ. ಶಿವಣ್ಣಡ ದುಡ್ಡಿಪುನಗ ಕೈಕ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ಜನಮಾನಿ ದಂಜಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆಲೆತ್ತ್‌ಂಡ

ಬೇಲೆಗ್ ಜನೊ ತಿಕ್ಕುನ ಬಂಜ. ಆಂಡ್ ಜನಕುಲಾಂಡಲಾ ಮೈನುರ್ತ್‌ದ್ ಸಮಾ ಬೆನ್ಪುಜೆರ್. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡ್ ಬೇಲೆದಕ್ಲೆಡ ನಿಯತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಡೋಂಗಿ ಟಕಾರಿದಿಂಜಿದ್‌ಂಡ್. ಪಲೊದಿಂಜಿದುಂತಿನ ಕಂಗ್ ತಾರೆಲ್ನ ಕುಬೆಕ್ಲು, ಬುಳೆತ್ತೈಸಿರೊಡ್ ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್ ಉಂತಿನ ಕಂಡೊಲೆನ ಕೆಯ್‌ಕುಲು - ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಸಾದಿಡ್ ಪೋಪುನ ಜನೊ ತೂದ್ ಸೋದ್ಯಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡ್! ಇತ್ತ್ ಪೂರಾ ಪಾರ್ ಪಡೀಲ್-ಶಿವಣ್ಣಗಯಿನ್ ತೂನಗ ಬಂಜಿಗ್ ಬೀಸತ್ತಿ ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕೊ ಆಪುಂಡ್! ಈ ಸಂಸಾರೊ ತಾಪತ್ರೆಯೆ ದೊಟ್ಟೆಗೆ ಸೀಕುಲ್ಲಾ ಪಂತೊ ಗುಂತ್ಯೊ. ಬಿ.ಪಿ. ಸಕ್ರೆ ಕಾಯಿಲೆ, ಅಯ್ಯೊಟ್ಟೆಗೆ ಎದೆ ಬೇನೆಲಾ ಇಂಚಪ್ಪಗ್ ಸೇರೊಂದು ಶಿವಣ್ಣನ್ ಕೋಡಿ ಪತ್ತಾದ್ ಬುಡಿಯೊ ನಾಲ್ ಹೆಜ್ಜೆ ನಡಪೆರೆ ಆಪುಜಿ. ಜೆತ್ತ್‌ಂಡ್ ನಿದ್ರೆ ಬೂರುಜಿ. ಬಾಗಿಲಾ ಬೆಂದ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಮೂಲೆ ಸೆರ್ದ್ ಇತ್ತೆ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸೊಡ್ ಕೆಮ್ಮಾ ಉಬ್ಬಸೊಡ್ ಪಜೆ ಪತ್ತುಲೆಕ್ಕಾತ್‌ಂಡ್.

ದಾಮೋದರೆ, ಜನಾರ್ದನೆ ಇರ್ವೆಗ್ಲಾ ದುಡ್ಡ್‌ದ ಮರ್ಲ್ ಒರಿಯನೊರಿ ಮೀರ್ಸಾವುನ ಪಂತೋ, ಮೆಗ್ಗಿ-ಪಲಯ ಸಂಬಂದೊನ್ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಏಪನೋ ಕಳೆಯೊಂದೆರ್. ಅಪ್ಪೆಮ್ಮನ ಕಾಯಿಲೆ, ಇಲ್ಲದ ತಾಪತ್ರಯ ಒವುಲಾ ಅಕ್ಲೆ ಕೆಬಿತ್ತ ಬರಿಯೆ ಪೋಪುಜಿ. ಅಕ್ಲೆ ಬೊಡೆದ್ಯಲ್ಲೆನ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ರೀತಿದ ಪಂತೊ. ಸಮತಿ ದುಡ್ಡ್‌ದಾಲ್, ರತ್ನ ಲಾಯರ್. ತಾನ್ ಮಿತ್ತ್ ತಾನ್ ಮಿತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನ ದಿಮಾಕ್ ಇರ್ವೆರೆಗ್ಲಾ! ಪೊರ್ತು ಕಂತುನ ಸಮಯೊ ರತ್ನ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ" ದ ಮಗಕ್ಕ್ ಇಂಗಿಷ್‌ಡ್ ಕಲ್ಪಾವೊಂದುಲ್ಲಲ್. ಅಂಚಿದ ಕೋಣೆಡ್ ಶಿವಣ್ಣೆ ಒಂಜೇ ಲೆಕ್ಕೊ ನರಕುನ, ತೆಮ್ಮುದೆಪ್ಪುನ ಕೇನುಂಡ್. ಲಾಯರ್ ಮರ್ಮಲೆನ ಕೆಬಿಕ್ಕವು ಕಿರಿ ಕಿರಿ ಆಪುಂಡ್. "ಈ ಪರಬನ ಚಟ್ಟೊಂಜಿ ಪಿದಯಿ ದೀಪುಂಡೊ ದೇವರೇ? ಮೂಲೊಂಜಿ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಕುಲ್ಲ್‌ದ್ ಸೈಯ್ಯೆರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಉಂದು ಇಲ್ಲತ್ತ್ ರೋಗತಾಂಕುನ ಆಸ್ಪತ್ರೆ!" ಮರ್ಮಲ್ನ ನಂಜಿದ ನಾಲಯಿದ ಪರ್ತೆಲ್ ಇಂಚಿಡ್ಡ್ ಕಂಡನ್ಯನ ಕೈತಲ್ ಕುಲ್ಲೊಂದಿತ್ತಿನ ಬಾಗಿನ ಕೆಬಿಕ್ಲಾ ಕೊಲ್ತ್‌ಂಡ್! ಮೆಯ್ಯಿಡೀ ಇಸತ್ತಗಾಳಿ ಪೊಗ್ಗಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಕೋಪೋಡು ಕಣ್ಣ್‌ಗತ್ತಲೆ ಕಬ್ಬಿಂಡ್! ಆಂಡ ಪಾತೆರೆರೆ ನಾಲಯಿ ಮಗ್ರಜಿ. ಇಲ್ಲ್, ಬದ್ಕ್, ಕಂಡೊ ತೋಟೊ, ಬುಡೆದಿ ಜೋಕ್ಲೆಂದ್ ತನ್ನ ಕಂಡನಿ ಅರೆಗಳಿಗೆ ಕುಲ್ಲಂದೆ ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್ ತಾನ್ ಬೆಂದ್‌ದ್, ಜನ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬೆನ್ಪಾದ್ ಬೆಗರ್ ಜಪ್ಪಾಯಿನೆಡ್ಡಾವರ "ಬೊಳ್ಳಿಗೆರೆ"ತ್ತ ಈ ಮಾಳಿಗೆದಿಲ್ಲ್ ಈ ರೂಪೊಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್! ಇನಿ ಅವ್ವೇ ಜೀವೊನ್ ಪಿದಯೇಪ ದೀಪಿನ್‌ಂದ್ ಮಗನಕ್ಲ್, ಮರ್ಮಲ್‌ನಕ್ಲ್ ಕಾತೊಂದುಲ್ಲೆರ್! ಏತ್ ಇಚಿತ್ರ ಈ ಲೋಕ! ಮಿತ್ತ್ ಪೋಯೆರೆ ಆದಾರ ವಾದಿತ್ತಿನ ಲೆಂಚಿನೇ ತೊರ್ತ್‌ದ್ ನೂಕುನ ಜನ. ಬಾಗಿನ ಕಣ್ಣುಡ್ ಕಣನೀರ್ದ ಕಡಲ್! ಪ್ಲಾಸ್ಕ್‌ಡ್ದ್ ಬೆಚ್ಚನೀರ್ ಗ್ಲಾಸ್‌ಗ್‌ದಂಗಾದ್ ಶಿವಣ್ಣೆ ಜೆತ್ತಿ ಮಂಚವುದಡೆ ಪತೊಂದು ಪೋಪಲ್ ಬಾಗಿ. ತೆಮ್ಮ ದಮ್ಮುದ ಕಾಯಿಲೆ ಇತ್ತಿನಿ ಬಾಗಿಗ್. ಶಿವಣ್ಣಗಿಜ್ಜಂಡ್. ಆಂಡ ಇಂಚಪ್ಪ ಕೆಲವು ದಿನೊಡ್ಡಿಂಚಿ ಆವುಲಾ ಸುರುವಾತ್‌ಂಡ್. ಬದ್ಕ್‌ದ ಎರ್ತೆ ಪೋದ್ ಜಪೆಲ್ ಕಾರ್‌ದೀತ್‌ಂಡ್. ದೇವೆರ್ ರಡ್ಡ್ ಜನೊನ್ಲಾ ಕೈ ಕಾರ್ ಬೂರುನೆಡ್ಡ್ ದುಂಬೇ ಲೆತೊಂದ್ ಪೋತೆರ್‌ಂಡಾತುಂದ್ ಮನಸ್ಸ್ ಎನ್ನುಂಡ್! ಆಂಡ ನಮೊ ಎನ್ನಿಲೆಕ್ಕೊ ಒವುಲಾ ನಡಪುಜತ್ತ! ಬೆಚ್ಚನೀರ್‌ನ್ ಒಂತೊಂತೆನೆ ಕಂಡನ್ಯನ ಬಾಯಿಗ್ ಮಯ್ತ್‌ದ್ ಎದೆ ಪೂಜಿದ್ ಉಪಚಾರ ಮಲ್ಪೊಲ್ ಬಾಗಿ! ಶಿವಣ್ಣನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ಲಾ

ಕಣನೀರ್! ಸೆರಂಗ್‌ದ ಕೊಡಿಟ್ಟ್ ಕಣನೀರ್ ಒಚ್ಚಿದ್ ಕಂಟೆಲ್ದ್ ಕರಿಯಣೆನ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗೊತ್ತೊಂದ್-"ಉಂದೆನ್ ದೀಯೊಂದ್ ಪೋಪಿನ ಭಾಗ್ಯ ಬರಡ್"ಂದ್ ದೇವೆರೆಡ ನಟ್ಟುವಲ್! ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡ್ ಕಿದೆದಿಂಜಿ ಜಾನ್‌ವಾರ್‌ಲು ಇತ್ತೊ. ಪೇರ್, ಕೊಜಪು, ಬೊಳ್ನೆಯ ಯಾಪಲಾ ತಪ್ಪಂದ್. ಅಂಚಿನವುಲ್ ಇತ್ತೆ ಒಂಜಿ ಪೆತ್ತ ಉಂಡ್. ಜಾನ್‌ವಾರ್ನೆನ ಚಾಕ್ರೇರ್ ಮಲ್ಪುಡ್? ಅಂಚಾದ್ ದಾಮೋದರೆ ಮೂಜಿನಾಲ್ ಪೆತ್ತಲೆನ್ ಮಾರ್ದ್ ಬುಡಿಯೆ. ಅಯಿನ್ ತೂದ್ ಜನಾರ್ದನೆಲಾ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜೆನ್ ಮಾರ್‍ಯೆ. ಈ ನಡುಟ್ಟ್ ಇರ್ವೆಗ್ಲಾ ಆಸ್ತಿದ ಮಿತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್! ಆಸ್ತಿ ಪಾಲಾವೊಡ್‌ಂದ್ ಇರ್ವೆರ್ನ ಬೊಡೆದಲ್ಲೆನಲಾ ಉಲಯಿಡ್ದುಲಯ ಒತ್ತಾಯೊ. ರತ್ನನ ಲಾಯೆರ್ ಬುದ್ಧಿ ಇಂಚಿನೆಟ್ಟ್ ಮಾತ ಬಾರಿ ಚುರುಕುಂಡ್. ಸುಮತಿನ ಸಂಬಂದೊಡ್ಲಾ ಒರಿ ಲಾಯೆರ್ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆರ್ ಆಪಗಪಗ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ದಾದನಾ ಗುಟ್ಟ್‌ಡೇ ಮಸಲತ್ತ್ ಆವೊಂದುಂಡ್. ಆಸ್ತಿ ಪಾಲ್ ಮಲ್ತೊಂಡಲಾ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನಿಯೆರೆ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ತಯಾರಿಜ್ಜೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಗಿರಾಕಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಇಡೀ ಆಸ್ತಿನ್ ಆಲಕ್ಕ ಮಾರ್ದ್ ಬತ್ತಿ ದುಡ್ಡ್‌ನ್ ಪಟ್ಟೊನ್ನ ಏರ್ಪಾಡ್‌ಗ್ ಶಿವಣ್ಣನ್ ಕುಸೇಲ್‌ಡ್ ಒಪ್ಪವುನ ಕಣೆಲಾ ಉಲಯಿಡ್ದುಲಯಿ ಮಸಲೊಂದುಂಡ್. ಶಿವಣ್ಣಗ್ಲಾ ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆನ ಗೊಬ್ಬುದ ಸುಳಿವು ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್!.

ಆನಿ ದಾಮೋದರೆ, ಜನಾರ್ದನೆ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಇಲ್ಲಲ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಅಕ್ಲೆನ ಸಂಬಂದದಕ್ಲೆನ ಪೈಕಿದ ಮದ್ಮೆಗ್ ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಪೊರ್ತುಕಂತುನ ಸಮಯೊ. ಕಾರೊಂಜಿ ಇಲ್ಲದ ಗೇಟ್‌ದೆದುರುಡುಂತ್‌ಂಡ್. ಸ್ವಾಮಿ ಧರ್ಮಾನಂದೆರ್ ಕಾರ್‌ಡ್ದ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಸೀದ ಇಲ್ಲದುಲಯ ಬತ್ತೆರ್. ಓಲೊ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವಚನೊಗ್ ಪೋಯಿನಾರ್ ಪಿರ ಪೋನಗ ಶಿವಣ್ಣನ್ ತೂದ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಪೋಯೆರೆಂದಾಲ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಸ್ವಾಮಿ ಧರ್ಮಾನಂದೆರ್ "ಯೋಗಕ್ಷೇಮೊ" ಪನ್ಪಿನೊಂಜಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನಡಪುಡೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಸಮಾಜೊಡ್ ಆಸರೆದಾಂತಿನ, ಬೆನೆರೆತೀರಂದೆ ಕುಟುಂಬೊಡ್ ಹಗುರಾದ್, ಜೀವನ ಬಾರಾದ್ ಬದ್ಕುನ, ಕಾಯಿಲೆ ಕಸಾಲೆಡ್ ಅನುಪಾನದಾಂತೆ ನರಳೊಂದಿಪ್ಪುನ 200-250 ಜನೊ ಪರಬೆರ್ ಆರೆನ ಆಶ್ರಮೊಡ್ ಸಾಂತಿ ಸಂತೊಸ ನೆಮ್ಮದಿದ ನಿರೆಲ್ದ್ ಬದ್ಕೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಸ್ವಾಮಿ ಧರ್ಮಾನಂದೆರ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲ್ ಪೊಸ ಬದ್ಕ್‌ದ ಉಲ್ಲಾಸೊಗ್ ಕಾರ್ ಆತೆರ್. ಶಿವಣ್ಣೆಲಾ ಆ ಆಶ್ರಮೊಗ್ ತನಡ್ದಾಪಿನ ಸಾಯೊ ವರ್ಸೊ ವರ್ಸೊಲಾ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇಂಚಪ್ಪಗ್ ಕೆಲವು ವರ್ಸೊಡ್ ಆರೆಗ್ಲಾ ಕೈಕುಂದೇಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸಾಯೊ ಕೊರ್‍ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯಾಯಿಜಿ. ಸ್ವಾಮಿ ಧರ್ಮಾನಂದೆರ್ ಶಿವಣ್ಣನ ಇಲ್ಲದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ತೆರಿದ್ ಅರೆಗ್ ಸಾಂತ್ವನ ಕೊರ್‍ಯೆರೆಂದೇ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಮಸ್ತ್ ಪೊರ್ತ್ ರಡ್ದ್ ಜನೊಲಾ ಮನಸ್ಸ್ ಬಿಚ್ಚಿದ್ ಪಾತೆರ್‍ಯೆರ್. ಬಾಗಿನ ಕಣನೀರ್ ತೂದ್ ಸಮದಾನೊ ಮಲ್ತೆರ್. ದೇವೆರೆಡ್ದೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್‌ಂದ್ ಧೈರೊ ಕೊರ್ದ್, ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿದಡ್ದ್ ಪೋಯೆರ್, ಉಂದಾದ್ ಕೆಲವು ತಿಂಗೊಳ್ ಕರಿಯೆಂಡ್.

ಊರ್ದ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ವರ್ಸಾವದ ಜಾತ್ರೆದ ದಿನೊ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಾತ್ರೆ ಪಂಡ ಇಡೀ

ಊರ್ದಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಪರ್ಬೊ. ಏಳ್‌ದಿನೊತ್ತ ಜಾತ್ರೆಡ್ ಮೂಜಿದಿನೊ ಕರಿದ್ ಇನಿ ನಾಲನೇ ದಿನೊ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಎದುರುದ ಕಂಡೊಡ್ ಚೆಂಡ್. ಜವನೆರೆನ ಸಗ್‌ತಿನ್ ತೂಕೊ ಮಲ್ಪು ತಪ್ಪಂಗಾಯ, ದೇವೆರೆ ದರ್ಸನೊ ಬಲಿ ಉಂದ್ ಮಾತ ನಡಪೆರೆ ಉಂಡು. ಬೈಯ್ಯದ ಪೊರ್ತುಗ್ ರಡ್ಡ್ ಜನೊ ಆಣ್ ಜೋಕ್ಲಾ ಇಲ್ಲಲ್ ಇತ್ತಿನ ತೂದ್ ಶಿವಣ್ಣೆ ಅಕ್ಲೆನಿರ್ವೆರೆನ್ಲಾ ಕೈತಡೆ ಲೆತ್ತೆರ್. ಆವು ಉಂದ್ ಪಾತೆರ್ದ್ ಪಾತೆರೆ ಇಲ್ಲದ ವೈವಾಟ್‌ದ ಕಡೆಕ್ಕ್ ತಿರ್ಗ್‌ಂಡ್. ಶಿವಣ್ಣೆ ಪಂಡೆರ್ - "ನಿಕ್ಲ್ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ನಿಕ್ಲೆ ನಿಕ್ಲೆ ವೈವಾಟ್‌ಡುಲ್ಲರ್. ಬೆನ್ನಿ ತೋಟೊ ರಕ್ಷಣೆದಾಂತೆ ಹಾಳಾವೊಂದುಂಡ್. ಎಡ್ಡೆ ಗಿರಾಕಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಇಲ್ಲ್ ತೋಟೊ ಬೆನ್ನಿ ಮಾತೆನ್ಲಾ ಮಾರ್ದ್ ಬುಡ್ಪುನ್‌ಂದ್ ಯಾನ್ ಎನ್ನೊಂದಿತ್ತೆ. ಇತ್ತೆ ಅಂಚಿನೊಂಜಿ ಗಿರಾಕಿ ಬಯ್ದ್‌ಂಡ್. ಆಜಿಲಕ್ಷೊಗ್ ಕರೀದಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅಕ್ಲ್ ತಯಾರಾತೆರ್. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಪ್ರಾಯ ಆಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಇಡೀ ಜಾಗ್‌ನ್ ಮಾರ್ದ್ ಬತ್ತಿ ದುಡ್ಡ್‌ನ್ ನಿಕ್ಲೆಗಿರ್ವೆರೆಗ್ ಪಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ಪುನ್‌ಂದೆನ್ನ ಯೋಚನೆ. ಯೆಂಕ್ಲಗಾಂಡಲ ನಿಕ್ಲಲತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಯೇರುಲ್ಲೆರ್? ಕಡೆಕಾಲೊಗ್ ಅಪ್ಪೆಮ್ಮನ ಜೋಕ್ಲತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಯೇರ್ ತೂಯೆರೆ ತಯಾರುಲ್ಲೆರ್? ನಿಕ್ಲ್ ಎಂಕ್ಲನ್ ಬುಡ್ದ್ ಪಾಡಯರ್ ಪನ್ಪಿನ ನಂಬಿಗೆ ಎಂಕ್ಲೆಗುಂಡ್. ಆಸ್ತಿ ಮಾರುನ ಇಚಾರೊಡ್ ನಿಕ್ಲ್‌ದಾದ ಪನ್ಪರ್? ಶಿವಣ್ಣೆ ಮಗನಕ್ಲೆನ ಮೋನೆ ತೂದ್ ಕೇಂಡೆರ್. ನಿದ್ರೆದಕ್ಲೆನ್ ಹಾಸಿಗೆಗ್ ನೂಕಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಇರ್ವೆರ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡಿತ್ತಿನನೇ ಶಿವಣ್ಣನ ಬಾಯಿಡ್ಲಾ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈತ್ ಸುಲಬೊಡ್ ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಗೇಲ್‌ದ ಸಾದಿ ಬರುಂದ್ ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಕಣಟ್ಲಾ ಎನ್ನ್‌ದಿತ್ತ್‌ಜೆರ್! ಉಲಯಿಡ್ದುಲಯಿ ಕುಸಿಯೇ ಕುಸಿ. ಆಂಡ ತೋಜಾಯಿಜೆರ್. ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಮಾತೆರ್ದ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊದಲೆಕ್ಕನೇ ಆಸ್ತಿ ಕೈಚೀಟ್ ಆಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ಜನೊಲಾ ದಸ್ಕತ್ತ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. 30-30 ಲಕ್ಷದ ಪಾಲ್‌ಗ್ ರಡ್ಡ್ ಜನೊಲಾ ತಯಾರಾದ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. "ಯೋಗೊಕ್ಷೇಮ"ಂದ್ ಪುದರ್ ಬರೆಯಿನ ಕಾರೊಂಜಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತ್‌ಂಡ್! ಶಿವಣ್ಣೆ, ದಾಮೋದರೆ, ಜನಾರ್ದನನ್ ಕೈತಲ್ ಲೆತ್ತೆರ್" ಯಾನ್ಲಾ ಬಾಗಿಲಾ "ಯೋಗೋ ಕ್ಷೇಮೊ" ಆಶ್ರಮೊಗ್ ಸೇರ್ಯೊ. ಅಡೆಗ್ ಪೋಯೆರೆಂದೇ ಬನ್ನಗನೇ ತಯಾರಾದ್ ಬಯ್ದೊ. ಆಸ್ತಿ ಮಾರಿನ ದುಡ್ಡ್ ಮಾತ ಯಾನ್ ಈ ಆಶ್ರಮೊಗ್ ದಾನ ಕೊರ್ತೆ. ಉಂದ್ ಎನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಜಿತದ ಸಂಪಾದನೆ. ಉಂದೆನ್ ಯಾನ್ ಯೇರೆಗ್ಲಾ ಕೊರೊಲಿ. ಅವ್ವತ್ತಂದೆ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ದಾಲ ಈ ದುಡ್ಡ್ ಬೋಡ್‌ಂದಿಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಆಶ್ರಮೊಗ್ ದುಡ್ಡ್‌ದ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಯಾನ್ ಈ ತೀರ್ಮಾನೊಗ್ ಬಯ್ದಿನೆ" ದಾಮೋದರೆ ಜನಾರ್ದನೆ ಒರಿಯನ ಮೋನೊರಿ ತೂದ್ ಬುಸುಗೊಟ್ಬೊಂದ್ ಉಂತ್ಯೆರ್. ಸೂರ್ಯಪದ್ದಯಿಡ್ ಕಂತೊಂದುಲ್ಲೆ. "ಯೋಗೊಕ್ಷೇಮೊ" ಆಶ್ರಮದ ಕಾರ್ ತಯಾರಾದ್ ಉಂತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಶಿವಣ್ಣೆ ಬಾಗಿಲ್ದ್ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಲೆಕ್ಕೊ ಉಂತು ದಿನ ಮಗನಕ್ಲೆನ ಕಡೆಕ್ ಪಿಜಿರ್ದ್‌ಲಾ ತೂವಂದೆ ಸೀದಾ ಪೋದ್ ಕಾರ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಯೆರ್.

****

ಕಾಲ

✍ ವಸಂತ ಮರೋಳಿ

ಮಯ ಮಯ ಕತ್ತಲೆ. ತಿಂಗೊಲು ದೇವೆರ್ ನೆನಪ್ಯೆರೆ ನನಲಾ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ಗಳಿಗೆ ಬೋಡು. ಗುಡ್ಡೆದ ಕರೆ ಬರಿಟ್ ಬೆದ್‌ರ್‌ನ್ ಅಟ್ಟೆ ಮುಟ್ಟೆ ಪೊಲ್ತುದು ಕಟ್‌ದಿನ ತನ್ನ ತಟ್ಟಿದ ಕೊಟ್ಯದ ಕುರು ಬಾಕಿಲ್ದ್ ಮುಕ್ಕಲಿಗೆಡ್ ಕುಲ್ದಿತ್ತಿನ ಮಂಜೆ ಗಲ್ಲೊಗು ಕೈದೀದ್ ತನ್ನ ದನಿಕ್ಲೆ 'ಸಾರ ಬರಿ' ಕಂಬುಲದ ಬೈಲ್‌ಗ್ ಬುಲಾಯಿ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಂದೆ ಮನಿಪಂದೆ ಪಾಡಿ ದಿಟ್ಟಿ ದೆಪ್ಪಂದೆ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆ. ಬೊಂತೆಲ್ದ್ ಕಾವೇರಿ ಸಂಕ್ರಾಂದಿ ಕರಿದ್ ಏಲ್ ಪೋಪಿನಾನಿ ನಡಪುನ ಗಡ್ಡ್‌ದ ಜೋಡು ಕರೆ ಕಂಬುಲದ ಪೊರ್ಲ ಪೊಲಿಕೆದ ಐಸ್ರ ಮಂಡೆದುಳಯಿ ನಲಿಕೆ ಪಾಡ್ನಗ, ಕಂಬುಲದ ಒಯ್ಪು ಸೂಜಿ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಸೂಜಿದಲೆಕ್ಕಾಯೆ. ಅವ್ವೆ ಪೊರ್ತುಡು ತನ್ನ ಮುಂದಿಲ್ದ್ ಬುಡೆದಿ ಸುಂದರಿ ಕಟ್ಟೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಾಡಮಲ್ಲಿಗೆದ ಕಮ್ಮೆನ ಮೂಂಕುಗು ದರ್ಪುನಗ ಅಲ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಯಿನೆಂಗೆ ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಆಯೆ. ತನ್ನ ಮದ್ಮೆದ ದಿನತಾನಿ ಶೀನಪ್ಪ ಮೇಸ್ತ್ರೇರ್, ಸಿರಿ ಸಿಂಗಾರೊಡು ಐತ ಆತಿನ ಸುಂದರಿನ್ ತೂದು ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ ಪಿರ ಗೇನೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

'ಕಾಡ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಆಂಡದಾನೆ ಮಂಜ... ಕಮ್ಮೆನೊಡು ಮೇಲ್ ಲೋಕದ ಪಾರಿಜಾತ ಪೂರ್ದುಲಾ ಒಂಜಿ ಪಜ್ಜೆದುಂಬೇ ಆಂಡ ದಾನೆ... ಕಾಲ ಬದಲಾತ್‌ಂಡತ್ತಾ? ಇಂಚಿ ಅರಿಪ್ಪಿ, ದೊರಿಪ್ಪಿ ಕಮ್ಮೆನೊನು ಪಸೆರೊಂದು ಕಾಲ ಪನ್ಪಿ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯ್ಲದ ಎದುರುಗು ನೀಂದೆರೆ ತೀರುವಯಾ'? ಇಂಚಿನ ಅರ್ಥದಾಂತಿ ಪಾತೆರ ತಾಸೆದ ಪೆಟ್ಟ್‌ದಲೆಕ್ಕ ಮಂಡೆ ದುಳಯಿ ದನಿ ಕೊರ್ನನ ಮಂಜಗ್ ಮೇಸ್ತ್ರಿನ ಸುರ್ಪೊದ ಮಿತ್ತ್ ಬೇಂತಾರ್ ಪುಟ್ಟುದು ಕಾಂಕರಿದ್ ಉಬ್ಬಿಯೆ.

ಮಂಜೆ ಪನ್ಪಿಸವು ಆಯನ ಅಸಲ್ ಪುದರ್ ಅತ್ತ್. ಆಯನ ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ಸಂದ್ ಪಾಡುನ ಮೆಯಿತ ಕಟ್ಟ್, ಜವಾನಿಗೆದಲು ಮರ್ಕುನ ಉಲ್ಲಾಸ, ಬೆನ್ಪಿ ಬೇಲೆ, ದೇರುನ ವಣಸ್, ನಿಂಗುನ, ತೆಣಸ್, ಒಯಿಪುನ ಕಲಿ-ಗಂಗಸರ - ಉಂದೆನ್ ಪೂರಾ ತೂದು ಆಯನ ಮಿತ್ರೆರ್ ಇಷ್ಟೆರ್ 'ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣ್ಣೆ' ಪಂಡ್ದ್ ಮಸ್ಕಿರಿಡ್ ಲೆತ್ತೊಂತೆರ್. ಇನಿಕೋಡೆಡ್ ಅವ್ವೆ ಪುದರ್ ಒರ್ಮೆಲಾ ಕಾಯಂ ಆದ್ ಪೋಂಡು. ಆಯನ್ ಎಂಚ ಲೆತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಪಿಸ್‌ರ್ ಇಜ್ಜಿ. ಎಡ್ಡೆ ಸಜ್ಜನೆ. ಎಡೇನ ಬೆಗಾರ್ ಜಪ್ಪಾದ್ ಬೆನ್ಪಿ ಜರ್ಕ್‌ದ ಜವಾನ್ಯೆ.

ಸಾಲೆದ ಮುಟ್ಟು ಮಿತಾರ್‌ಜಿಡಲಾ ಮಂಜೆ ಇತ್ತೆ ಎಂಕ್ 25 ವರ್ಸಾಂದ್ ಕೂಲಿ ನಿಸ್ಕಾದ್ ಪನ್ಪೆ. ಅವು ಎಂಚಾದ್ ಕೇಂಡ್‌ಂಡ - "ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಪನ್ನೊಂತೆರ್, ಎಂಕ್ಲೆ ದನಿಕ್ಲು ಎದುರುದ ಬಾಕ್ಯಾರ್

ಕಂಡೊಡು ಸುರುತ್ತ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಆಟ ಗೊಬ್ಬಾನಗ ಯಾನ್ ಮಿರೆ ತಿನ್ಪಿ ಪುರು ಬಾಲೆ. "ಅಂಚಾ ವರ್ಸೊದು ವರ್ಸ ಬುಡಂದೆ ಆಟ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ದ್ ಈ ವರ್ಸ 25ನೇ ವರ್ಸದ ಬೊಲ್ಲಿ ಪರ್ಬದ ಆಟ ಮುರಾನಿ ಕೆಡ್ಡಾಸದ ಮೂಜೆಟ್ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಂಜನ ಪಿರಾಯದ ಲೆಕ್ಕೊಗು ದುಃಖ ಇಜ್ಜಾಂಡ್ ಈ ಜವಾನಿಗೆದ ಪಿರಾಯೊಡೇ ಪೋಯಿನ ಮಾಯಿದ ಸಂಕ್ರಾಂದಿದ ಮೂಜೆಟ್ ಸುಂದರಿ ಪನ್ಪಿ ಎಲ್ಯ ಪಿರಯದ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್ ಪೊಣ್ಣನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮದಿಮೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಇಸಯ ಊರುದ ಕೇರಿದ ಪತ್ತ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನವು. ಪನಿತ್ತ್ ಎಣ್ಣೆ ಕಪ್ಪು ಆಂಡಲಾ ಬುಡೆದಿ ಸುಂದರಿನ ಮಿತ್ತ್ ದೀಯಿನ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿನ್ ತೂನಗ ನಮ ಮಚ್ಚರನೇ ಮಲ್ಪೊಡಾವು. ಮಂಜನ ಈ ಕೊಂಡಾಟದ ಪೊಣ್ಣುಕುಟ್ಟಿ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯಲ್ಡ್, ಒವ್ವಾ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಬದ್ಕ್ ದಕ್‌ದ್ ಪೋಯಿನೆಂಗೆನೇ ಕಾಯಕೊಡು ಮನಸ್ಸ್‌ಜ್ಜಿ. ಮೋನೆಡ್ ಜುವಕಲೆ ಇಜ್ಜಿ, ತಿನ್ಪಿ ತೆಣಸ್ ಬಾಯಿಗ್ ಒಗ್ರುಜಿ. ಚಳಿ ಆಂಡ ಸುಂದರಿ ನೆಂಪುನು ಬರ್ಪಲ್ ಅಪಗ ಮಂಜೆ ಮಾತೆರ್ಯನಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಮಲ್ ದೊತೊನುವೆ ಅಗುಡೆ ಪಾಡ್ದ್ ಚಳಿ ಕೈಪುವೆ.

"ಕೋಡೆ ಶೀನಪ್ಪ ಮೇಸ್ತ್ರೆರ್ ಬತ್‌ದಿತ್ತೆರ್ ಮಂಜಣ್ಣ, ನಿನನ್ನಾ, ನಿನ್ನ ಬುಡೆದಿನ್ನಾ ಬಾಯಿನಿಲ್ಕೆ ಕೇಂಡೆರ್. ಆರೆಗ್ ಬಾರೀ ಬಿಗುತ್ತ ಗುತ್ತಿಗೆ ಗೊಂತಾತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ನಂಕ್ ಬೆನ್ಪಿ ನಕ್ಲೆಗ್ ಬೇಲೆ ಒವ್ವಾಂಡ ದಾನೆ?" ಪಂಡ್ದ್ ಕೊಟ್ಯದ ಬರಿತ ಬಾಬು ಪನ್ನಗ ಮಂಜನ ಮೋನೆ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆಡ್ ಐಸ್ರ ಆಪುಂಡು.

ಶೀನಪ್ಪ ಮೇಸ್ತ್ರೆಗ್ ಮಂಜನ ಮಿತ್ತ್ ಬಾರೀ ಮೋಕೆ. ಆಯೆ ಮಲ್ಪುನ ರಕ್ಕೆಸ ಬೇಲೆದ್ದಾತ್ರ ಬಾರೀ ನಂಬೊಲಿಗೆ. ಅಯಿಕಾತ್ರ ಮಂಜಗ್, ಆಯನ ಮದ್ಮೆದ ಖರ್ಚಿಗ್ ಬಡ್ಡಿ ಇಜ್ಜಂದೆನೇ ಸಾಲ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್ ಆರ್ನ ಓರೊನೊಗಾಂಡಲಾ ತನ್ನ ಬುಡೆದಿ ಸುಂದರಿನ್ನಾ ತನ್ನ ಒಟ್ಟಿಗೆನೇ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋವೊಡಾಪುಂಡು. ಸುಂದರಿಗ್ಲಾ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬೇಲೆ ಕೊರುವೆರ್. ಒಯಿಕ್ಲಾ ಮೇಸ್ತ್ರೆರ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಪಿಂದೊಂದು ದುಂಬುದ ಕಜ್ಜೊಗು ಮುಂದರಿಗ ಪಂಡ್ದ್ ಸಮಾಧಾನೊಡು ಸುಯಿಲ್ ಬುಡೊಂದು ಚಳಿ ಕೈಪೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ.

ಮಂಜೆ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡನೆಂಗೆನೇ ನಾಲನೇ ದಿನೊಟು ಮೇಸ್ತ್ರೆರ್ ಬತ್ತೆರೇ. ಮಂಜನ್ ಉಲ ಕೈದೆತೊಂದು ಪೂರಾ ಸಂಗತಿನ್ ಆಯನ ಬಡ್ದ್ ಮಂಡೆನ್ ಬಿರ್ಕಿಯೆರ್. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರೆರ್ಯ ಪುದರ್ ಆನಂದೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ಪಿನವುಗೆ. ನಾಲ್ ಜನೊಕು ಬೋಡಿತ್ತಿ ನರಮಾನಿಗೆ. ಸರ್ಕಾರ್ದ ಕೆಲಸೊಗು ಆರ್ನ ನಂಬೊಳಿಗೆದ ಕೈಗೆ. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಲಿ ಪೋಲಿ ಕೆಲಸೊಗ್ಲಾ ಕಣ್ಣ್ ಪಾಡುವೆರ್‌ಗೆ ಪಂಡ್ದ್ ಕೂಲಿ ನಿಸ್ಕ್‌ದ, ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಕುರೆ ಜಿಂಜಿ ಬೊಳ್ಳೆನದ ದಾರೆನ್ ಮಂಜನ ಮಂಡೆದುಳಯಿ ಮಯಿತೆರ್. ಆಂಡ ಈ ಬಡ್ದ್ ಮಂಡೆಗ್ ಈ ಮೇಸ್ತ್ರಿನ ಪಾತೆರ ಒವುಲು ಅರ್ಥ ಆವು? ಒವುಲಾ ಸೈಯ್ಯಡ್. ಅಂತೂ ಮಂಜೆ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಪಂಡಿನೆನ್ ಪೂರಾ ಕೇಂಡೆ. ಪಿದಾಡುನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಬರ್ಪೆ ಮಾತೆರ್ಲಾ ತಯಾರಾದುಪ್ಪುಲೆ ಪಂಡ್ದ್ ಮೇಸ್ತ್ರೆರ್ ಮಾಯಕ ಆಯೆರ್.

ಶೀನಪ್ಪ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಪಂಡ ಅಲ್ಪ ಸುತ್ತು-ಮುತ್ತ ಬಾರೀ ಪುದಾರ್‌ದ ಅಂಚೆನೇ ಬರಾಂಬುದ ಜನ. ಪತ್ತ್ ಪದಿನಾಜಿ ಎಕ್ರೆ ಕಂಡ-ಕಲ, ಪತ್ತ್ ಪದ್ರಾಡ್ ಒಕ್ಕೆಲ್-ಸಕ್ಕೆಲ್, ಅರಮನೆತಲೆಕ್ಕಂತಿ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್, ಆ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಎದುರುಡು ಮೋಟಾರ್ ಕಾರ್‌ನ್ ಉಂತಾದ್ ಮದಯೇರಿ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಮೆರೆಪಿನ ಎಲ್ಯ ಬುದ್ಧಿದ ಮಲ್ಲ ಜನ. ಆಸೆ ತೋಜದ್ ಮೋಸ ಮಲ್ಪುನ ಬುದ್ಧಿ, ಆ ಮೋಸದ ಬುದ್ಧಿನ್ ದೆಂಗಾವುನಂಚಿನ ಕಪಟದ ಕೈಚಲಕ ಆರ್ ಪುಟ್ಟುನಗನೇ ಪತೊಂದು ಬೈದೆರಾ ದಾನ್ನ?

ಮಂಜನ ಲೆಕ್ಕ ಇನಿಗ್ ಸರಿ ಆಂಡ್, ದಾಯೆ ಪಂಡ, ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋತಿನ ಸುಂದರಿ ಆಯೆ ದೀಯಿನ ನೋಟದ ದಿನತಾನಿಯೇ ತನ್ನಿಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎತ್ತಿಯಲ್. ಮನದಾನಿಯೇ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ್ನ ಕಾರ್ ಬರಸ್‌ಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕೊಟ್ಯದ ಎದುರುಡು ಉಂತುಂಡು . ಬೊಲ್ಪುಗು ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ದುಮಿನಾನಿದ ತಂಞನದ ತೆಲಿಪರ್ದ್ ದುಂಬುದ ಪಯಣೊಗು ತಯಾರಾಯೆ. ಮಂಜನ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆಡ್ ಪದ್ರಾಡ್ ಸಂಸಾರ ಪಂಡ 42 ಜನ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್.

ಗೋದಾಮುಡ್ದ್ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಪೊಯ್ಯೆ - ಜಲ್ಲಿದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೆರಸುನ ಕೆಲಸ ಮಂಜನವು. ದಿನ ಇಡೀ ದೊಂಬುಡೇ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತಿನ ಮಂಜಗ್ ಕೈತಲ್ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಬುಡೆದಿ ಸುಂದರಿ ಬೊಕ್ಕ ರಾತ್ರೆದ ಕಲಿ ಉಂದು ಬಾಜೆಲ್ಲ್ ಬಚ್ಚೆಲ್ಗ್ ಮುದ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುಂದರಿ ತನ್ನ ಕರೆ ಬರಿಟೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಂಜಗ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಾರೀ ಉಮೇದ್.

ಏಪದಲೆಕ್ಕನೇ ಕಟ್ಟೊದ ಕೆಲಸ ಬಾರೀ ಬಿರ್ಸ್‌ಡೇ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ್ ಆನಂದೆರ್ನ ಕಾರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬೇಲೆ ನಡಪುನ ಜಾಗ್‌ದಲ್ಪನೇ ಉಂತುಂಡು. ಕಾರ್‌ಡ್ದ್ ಜತ್ತ್‌ದ್, ಪೊಣ್ಣು -ಪೊಂಜೊವುಲು ಪೊಂರ್ಬುನ ಬೇಲೆನ್ ಒಂಜಿ ಗಳಿಗೆ ತೂದು ದುಡಿತ ಇಡೆಡ್ದ್ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ ಮೆನ್ಕ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಆ ಜಾಗ್‌ಡ್ ನಡುಪುನಂಚಿನ ಬೇಲೆದ ಪಾಡ್‌ನ್ ತೂಪೆರಾ ಅತ್ತ್, ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುನ ಪೊಣ್ಣುಲೆನ್ ತೂಪೆರಾ-ಆ ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಿದ ಉಲಾಯಿಡ್ದ್! ನಿಜೊಕುಲಾ ಕಣ್ಣಿ ಬಿಂಬೊದ ಇಡೆಟ್ ತನ್ನ ಆಸೆನ್ ದೂರಿತೊಂದಿತ್ತೇರ್. ಆ ಆಸೆ ಕಬರ್ ಕಬರಾದ್ ಬುಳೆಯಿನಿ ಮಂಜನ ಬುಡೆದಿ ಸುಂದರಿನ ಮಿತ್ತ್. ಇನಿತ ಈ ಹಾಳ್ ಗಳಿಗೆಡ್ ಆನಂದೆರೆಗ್ ಸುಂದರಿ ಎಂಚ ತೋಜಿನಿ ಪಂಡ, ಮುಗಲ್ದ ಇಡೆಟ್ ಬಂಗಾರ್‌ದಲೆಕ್ಕ ಮೆನ್ಕೊಂದು ಉಪ್ಪುನ ಪುಣ್ಣಮೆದ ಚಂದ್ರಲೆಕ್ಕ.

ಆನಂದೆರ್ ಮೇಸ್ತ್ರಿನ್ ಕೈತಡೆ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ "ಆ ಕೆಂಪು ಸೀರೆ ತುತುದಿನ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಏರವು? ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ನಗ ಆರೆನ ದಿಟ್ಟಿ ಪೆತ್ತನ್ ಬೇಪುನ ಪಿಲಿತಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

"ಅವು ಪೊಣ್ಣ ಮಗಲ್ ಅತ್ತ್ ದನಿಕುಲೆ... ಪೊಂಜೊವು ದಾಯೆ! ಪಂಡ, ಮುರಾನಿ ಮುರಾನಿ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನ ಆ ದಲಿತ ಮಂಜನ ಬುಡೆದಿ. ಪುದಾರ್ ಸುಂದರಿ. ಪೊರ್ಲುಡು, ಕಮ್ಮೆನೊಡು ಕಾಡ ಮಲ್ಲಿಗೆದ್ಲಾ ಬಿಗು" ಬಿಯ್ಯಾರ ಒಯಿತೆರ್ ಮೇಸ್ತ್ರೆರ್.

"ಪುದಾರ್‌ಗ್ ತಕ್ಕ ಸುಂದರಿಯೇ.. ಪಂಡ್ದ್ ಜಾರ್ದಿನ ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಕೊನು ಮೂಂಕುದ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ತ್‌ದೀದ್ ಕಂಡು ಕಲ್ವೆರೆ ತೆಲಿಕೆಡ್ ಪಗೆಲ್ ದೇವೆರ್ ಲೆಕ್ಕ ಬೊಲ್ಲು ಆಯೆರ್.

"ಆಂಡ ಶೀನಪ್ಪೆರೇ... ಸುರ ಸುಂದರಿನ ಗುಡಿ ಪೂಜಾರಿ ಮಂಜನ್ - ಪನ್ನಗನೇ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟುದ್, ಅರ್ಥಾಂಡ್ ದನಿಕುಲೆ, ಆಯನ ಚಿಂತೆ ಬುಡ್ಲೆ. ಈ ಮಲೆ ಮಂಗಗ್ ಸೈತಿ ಇಲ್ಲದ ದುಃಖಲಾ ಇಜ್ಜಿ, ಪೆದ್ಮಲೆ ಕೊಟ್ಯದ ಸೂತಿಕಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಕಲಿ ಗಂಗಸರ , ಮಾಸದ ಕಜಿಪು ತೋಜಂಡ ಮುಗಿಯಿನೆಟ್ಟ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಮುಂಗೈ ನಕ್ಕ್ ನಕ್ಕ್‌ದ್ ನೆಲಪತ್ತುವೆ. ಅಫಗ ಈ ಕಾಡ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಈರ್ನ ಮುಡಿ ಏರ್ದ್ ಗುಡಿ ಸೇರುಂಡು" ಪಂಡ್ದ್ ಕೈ ಕೈ ತಾಂಟದ್ ಗಟ್ಟಿಡ್ ತೆಲ್ಪನಗ, ಬೇತೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ 10-60ಜನ ಅಲ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರ್ದು ಅಚ್ಚಿರೊಡು ಮೇಸ್ತ್ರಿನ್ಲಾ, ದನಿಕ್ಲೆನ್ಲಾ ತೂವೆರೆ ಉಂತುವೆರ್,

"ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುಲೆಯಾ... ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪುಲೆಯಾ"... ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಅಬ್ಬರದ ದರ್ಪಾಟಿಕೆದ ದಡಿ ಕುಡ ಬೇಲೆ ಸುರು.

ಆನಿ ಆಯ್ಯಾತ ಮೇಸ್ತ್ರೆರ್ ಮಂಜನ ಕೊಟ್ಯದಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ "ಮಂಜ, ನಿನ್ನ ಬಿರ್ಸ್‌ದ ಬೇಲೆನ್ ತೂದು ದನಿಕ್ಲೆಗ್ ನಿನ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಬಾರೀ ನಂಬೊಳಿಗೆ ಪುಟುದುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಇನಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ನಿಕ್ಲು ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿ ಜತೆಟ್ ಆರ್ನ ಬಂಗ್ಲೆದಡೆ ಬರಂದೆ ಕರಿಯಂದ್‌ಗೆ. ಮಾಸ ಬೊಕ್ಕ ಗಂಗಸರ..." ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ನಗ ಮಂಜನ ನಾಲಾಯಿದ ರೀತಿಗ್, ಬಂಜಿದ ಗುಜ್ಜರ್ಣೆಗ್ ಅಗೇಲಿಯೇ ಎದುರು ಬತ್ತ್ ಬೂರಿ ಲೆಕ್ಕಾಂಡ್. ಮೇಸ್ತ್ರಿನ ಪಾತೆರೊನು ಮಂಜೆ ಒತ್ತೊಂಡೆ. ಆಂಡ ಸುಂದರಿ ವಂತೆ ಅಸ್ಕ್‌ದ್" ಎಂಕ್ ನಾಸಿಗೆ ಆಪುಂಡು, ಯಾನ್ ಬರ್ಪುಜಿ. ಮೂಲೆ ಉಂತುವೆ"ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ನಗ ಮೇಸ್ತ್ರಿ "ಮೊಲ್ನ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ನೇಣೆ. ಅಂದಯಾ ಸುಂದರಿ ನಿಕ್ಕ್ ದಾನೆ ನಾಸಿಗೆ? ಎಂಕ್ಲು ದಾನೆ ಕಂಡು ಕಡ್ತ್‌ದನಾ? ಯಾನ್,ದನಿಕ್ಲು ಪಂಡ ಒಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಿ ತಗೆನಕ್ಲು ಇತ್ತಿನಂಗೆ. ಯಜಮಾನ್ರ್ ಪಂಡ ದೇವೆರೆಗ್ ಸಮ. ಆರೆನ ಬಂಗ್ಲೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಲೆಕ್ಕ. ನಿನ್ನ ಕಂಡನಿ ಮಂಜನ ಮಿತ್ತ್ ಎತೊಂಜಿ ಮೋಕೆ? ಪನ್ಪಿ ಸೆಕ್ಕರೆ ಜಿಂಜಿ ತಮ್ಮನದ ಪಾತೆರ ಕೇನ್ನಗ ಸುಂದರಿಲಾ ಮರ್ಲಾಯಲ್.

ಬಂಗ್ಲೆದ ಪಿರಾವುಡು ಇತ್ತಿನ ಸಾಮಾನ್ ಜಿಂಜಾದ್ ದೀಪಿನ ಒಂಜಿ ಪರ ಅದೆನ್ ಒಂಜಿ ರಾತ್ರೆದ ಮಟ್ಪ್‌ಗ್ ಮಂಜಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಸುಂದರಿಗ್ ಕೊರಿಯೆರ್ ಪರ್ಪಿನಾತ್ ಗಂಗಸರ, ತಿನಿಯೆರೆ ತೀರುನಾತ್ ಮಾಸದ ಕಜಿಪು, ಅಂಚೇನೇ ಬಿರಿಯಾನಿದ ವಣಸ್ ಮಂಜನ ಅದೆತಡೆಗ್ ಸಾಗ್‌ಂಡ್. ಮಂಜೆ ದರ್ಮೊಗು ತಿಕ್ಕುಂಡಂದ್ ಮೂಂಕುಮುಟ್ಟ ಪರಿಯೆ. ನುಪ್ಪು ಕಜಿಪು ಓಂಟೆ ನಾಲಿಮುಟ್ಟ ಜಡ್ಡಿಯೆ. ಕೈತಾಲ್ ಇತ್ತಿನ ಸುಂದರಿಗ್ಲಾ ದಂಗಾಯೆ. ಆಂಡ ಸುಂದರಿ ಬೆರಿಪಾಡ್ದ್ ಕುಲ್ಲಿಯಲ್. ಪರ್ದ್‌ಪರ್ದ್ ಮಂಜಗ್ ಉಂತುನಾತ್ ತೆರಣ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪೋಂಡು. ಆಯೆ ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು ಉಂತಿಯೆ... ಮಾಲಿಯೆ ಅವುಲೇ ಬೂರಿಯೆ. ಬೂರಿನವುಲೇ ನಿದ್ರೆಡ್ ಮರಕಟ್ಟಿಯೆ. ಆಂಡ ಸುಂದರಿಗ್ ಜಾಗ್ ಪಗರಿನೆದಾತ್ರ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ನಿದ್ರೆ ಪತ್ತ್‌ಜಿ, ಒರೊಡ್ಡು ಒರ ಪೋಡಿಗೆ ತಿಗಲೆಗ್

ಪೊಗ್ಗುಂಡು. ಉಡಲ್ದ ಧೈರ್ಯ ತಗ್ಗ್‌ಂಡ್. ಮಂಜನ ಈ ಅಬತಾರ ತೂದು ಕೆಪ್ಪು ಮುಪ್ಪು ಆಂಡ್. ಸುಮಾರ್ ಅರ್ಧ ಇರ್ಲ್ ಕರಿನಗ ಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ ಬೊಲ್ಪು ಅದೆ ಉಳಯಿ ಬೂರುಂಡು. ಸುಂದರಿ ಒರ ಅಲ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರಿಯಲ್.

"ಮಂಜ" ಪನ್ಪಿನ ಆನಂದ ದನಿಕ್ಲೆನ ಮೋಕೆದ ಎಲ್ಯ ಲೆಪ್ಪುಗು ಸುಂದರಿ ಪೋಡಿದ್ ಬೆಗತ್ ಪೋಯಲ್. ಮಂಜನ್ ಏತ್ ಕುರ್ಕಾಂಡಲಾ ಆಯೆ ಒವುಲು ಲಕ್ಕುವೇ. ಆಯೆ ಪರಿನ ಗಂಗಸರರ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅಮಲ್ದ ಮಾತ್ರೆ ಪಾಡ್ದಿನ ಸಂಗತಿ ಸುಂದರಿಗ್ ದಾನೆ ಗೊಂತು? ಆ ಅದೆತ ಬಾಕಿಲ್‌ಗ್ ಚಿಲಕ ಇಜ್ಜಂದಿನೆದಾತ್ರ ಆನಂದೆರ್ ಸುಲಬೊಡು ಬಾಕಿಲ್ ನೂಕುದು ಉಳಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಸುಂದರಿನ ಕೈಪತ್ತ್‌ದ್ "ಬಲಾ... ಎನ್ನ ಎಲ್ಯ ಪಾತೆರ ಕೇನ್, ನಿನನ್ ಎನ್ನ ಯಜಮಾನ್ದಿ ಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪರಿಗೆಡ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಪೂತಲೆಕ್ಕ ತೂಪೆ. ಮಂಜೆ ಪುಲ್ಯ ಮುಟ್ಟ ಲಕ್ಕಾಯೆ ಪಂಡ್ದ್ ಎಂಕ್ ಗೊಂತೇ ಉಂಡು. ಒಪ್ಪಿಯಂದೆ ಕುಲ್ಲಿಯಡ ನಿನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಈಯೇ ಕಲ್ಲ್‌ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕ" ಪಂಡ್ದ್ ಪನ್ನಗ ಸುಂದರಿ "ದನಿಕುಲೆ, ಯಾನ್ ಈರ್ನ ನಂಬೊಳಿಗೆದ ಬೇಲೆದಾಲ್, ಅಂಚೆನೇ ಜಾತಿಡ್ ತಿರ್ತಾಲ್, ಎಂಕ್ ಈರ್ನ ಪನವು ಪದ್ದೆಯಿ ಬೊಡ್ಚಿ, ಮರ್ಯಾದಿಡ್ ಬದುಕುನ ಸಾದಿಬೋಡು. ಎನ್ನ ಮಾನ ಒರಿಪಾದ್ ಕೊರೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಅರಿಯಾ ಮುರಿಯಾ ಪಾಡ್ದ್ ಕಲ್ಲಾಂಡಲಾ ಕರವು, ಆರ್ನ ಉಡಲ್ ಮರ್ಗ್‌ಜಿ. ಆಲ್ನ ಮರ್ಯಾದಿದ ಜಿಂಜಿ ಪಾತೆರ, ಬೊಕ್ಕ ಬಂಜಿ ಪೊತ್ತುನಂಚಿನ ಬುಲಿಪು ಮಂಜನ ನಿದ್ರೆದ ಕೊರೆಪಾಟಿಕೆದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕರಾದ್ ಪೋಂಡು.

ಮಂಜಗ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಆನಗ ಸುಂದರಿ ತೊಟ್ಟುದ ಕಡಿನ ಪೂತಲೆಕ್ಕ ಮೋನೆ ಬಾಡದ್ ಕುಲ್ದಿತ್ತ್‌ಲ್. ಕಂಡನನ್ ಆರಾದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ದುಃಖಿ ದುಃಖಿದ್ ಬುಲ್ತುದು ರಾತ್ರೆಡ್ ನಡತಿನ ಸಂಗತಿ ಪೂರಾ ಪಂಡಲ್. ಇತ್ತೆ ಮಂಜೆ, ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಡ್ ಜನ ಜನಾಂದ್ ಕೊದಿಪುನ ಎಣ್ಣೆದಲೆಕ್ಕಾಯೆ. ಮೇಸ್ತ್ರಿನ ದಗಲ್‌ಬಾಜಿ, ಗುತ್ತಿಗೆ ದಾರ್ನ ಅನ್ಯಾಯ ಇತ್ತೆ ಮಂಜನ ಬಡ್ದ್ ಮಂಡೆಗ್ ಅರ್ಥಾಂಡ್. ಮಂಜೆ ಇತ್ತೆ ಗಗ್ಗರದ ಎಚ್ಚಿಡ್ ಇತ್ತಿನ ರಾವು ಗುಳಿಗಲೆಕ್ಕ ಸುಂಯಿತೊಂದು ಗುತ್ತಿಗೆದಾರ್ ಆನಂದ ರ್ನೆನ ಬಂಗ್ಲೆದ ಕಡಿ ಬಾಕಿಲ್ಡ್ ಉಂತಿಯೆ. ತನ್ನ ಸೊಂಟೊಡು ತಿಕ್ಕದಿತ್ತಿನ ಹತ್ಯಾರ್‌ಗ್ ಕೈಕೋರಿಯೆ. ಬೊಕ್ಕ ನಡತಿನವು ಪೂರಾ ಒಂಜೇ ಗಳಿಗೆಡ್

ಪಗೆಲ್ ಮಾಲೊಂದುಂಡು ಬಯ್ಯ ಬೆರಿಪತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಂಜೆ ಕೊಟ್ಯದ ಉಳಯಿ ಕೈಕಟ್ಟ್‌ದ ಕುಲ್ಲೊಂದೆ ಕಣನೀರ್ ಜತ್ತೊಂದೇ ಉಂಡು. ಜಾಯೆರೆ ತೀರಂದಿ ದುನ್ನ ತುಂಬಿನ ಆಯನ ಉಡಲ್ ಈ ಕಣ್ಣ್ ಕುದುಪುನ ಚಿತ್ರ ಪಟೊನು ತೂದು ಒರ ನಡ್ಗಿಯೆ. ಆಂಡಲಾ ಸುಂದರಿನ ಅರಿಪ್ಪಿ ಕಣನೀರ್‌ನ್ ಒಚ್ಚೊಂದು ಪೋಡಿಯಡಾಂದ್ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬೊಂದಿತ್ತೆ. ತಾನ್ ನಂಬಿ ದೈವ ಕೈಬುಡಾಂದ್ ಪಂಡ್ದ್, ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಸ್ವಾಮಿ ಪಂಜುರ್ಲಿ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಕಾಪುನ ಬವು ಬಾರದ ಮದಿಪು ನಿನ್ನಾಂದ್ ಮುಚ್ಚಿದಿ .... ಬುಲಾನಗ ಪೋಲಿಸ್ ದಂಡ್ ತನ್ನ ಕೊಟ್ಯದ ಬಾಕಿಲ್ದ್ ಹಾಜರ್. ಮಂಜೆ ಪಸಿತ್ತ್‌ಲಾ ನರ್ಗ್‌ಜೆ, ಮುಟ್ಟು ಜತ್ತೆ, ತನ್ನ ರಡ್ದ್ ಕೈನ್ಲಾ ಕೊಲದ ಅರ್ಕಲ್‌ಗ್ ಒಡ್ಡಿಯೆ.

ನಾಲ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಒಯಿತ್‌ದ್ ಮಂಜನ್ ಪೋಲಿಸ್ ಜೀಪುದ ಉಳಯಿ ನೂಕೆಯೆರ್. ಸುಂದರಿ ಬಿಕ್ಕ್ ಬಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಅರಿಯಾ ಮುರಿಯಾಂದ್ ಬುಲ್ತೊಂದಿತ್ತಲ್.

ಆನಿದ ದಿನತ ರಾತ್ರೆ ಕೊಟ್ಯ ಇಡೀ ದುಃಖ ಕತ್ತಲೆ. ಅಯಿತೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಣ್ಣ್ ಕುತ್ತುಂಡಲಾ ಕಬರ್ ಕತ್ತಲೆ ಒರೊಡ್ದೊರೊ ಈ ಮಾಯಕದ ಕಣ್ಣ್‌ಕಟ್ಟ್‌ದ ಸಂಗತಿ ಗಿದುರೊಂದೇ ಉಪ್ಪುನಗ ಕರೆ ಬರಿಟ್ ಕೆಬಿ ಕುರೆಪಿನಂಚಿನ ವಿಚಿತ್ರಧ್ವನಿ. ತಟ್ಟಿನ ಬಾಕಿಲ್ ನೂಕುದು ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತೂಪಿನಿ ದಾದ? ಮಿರಿ ಮಿರಿ ತೆಲಿಕೆಡ್ ಮೆಂಚುನ ಶೀನಪ್ಪ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ಸುಂದರಿನ್ ನಿಂಗುಲೆಕ್ಕ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಸುಂದರಿ ಇತ್ತೆ ಪಿಲಿತ ಬಡವುಗು ತಿಕ್ಕಿನ ವರುತಲೆಕ್ಕ! ಆಲ್ನ ಬುಲಿಪು ಬೊಕ್ಕ ನರೆಲಾಟಿಕೆನ್ ವ್ಯೆಂದ್‌ದಲೆಕ್ಕ ಮೆನ್ಕೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಆ ಚಿಮಿಣಿದ ಬೊಲ್ಪು ಮಾತ್ರ ತೂವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುಂದರಿ ಇರ್ಲ್ ಇಡೀ ನಕಿಲ್, ನರೆಲ್ದ್, ದೊಕ್ಕೆ ಕಡಿನಗ ಮೆಲ್ಲನೇ ಅರ್ಲೊಂದಿತ್ತಿನ ಬೊಲ್ಪುಲಾ ತೆಕ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಸುಂದರಿ ಸಂಕ ಮಸನ ತಿಂದ್‌ದ್ ಸೈತಲ್‌ಗೆಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಆಡಿ ಮುದೆಲ್ ಇಜ್ಜಿಂದಿ ಸುಲ್ಲು ಸುದ್ದಿ ಊರಿಡೀ ಪರಡ್‌ಂಡ್. ಕರ್ಬದ ಬೇಲಿದ ಉಲಯಿ ಇತ್ತಿನ ಮಂಜಗ್ ಈ ಸುದ್ದಿನ್ ಪೋಲೀಸ್‌ದಕ್ಲು ಬಾರೀ ಹಗುರೊಡೇ ಪಂಡೆರ್. ಮಂಜನ ಬುಲಿಪು ಪೋಲಿಸ್ ಠಾಣೆದ ಗೋಡೆದ ನಡುಟೇ ಕರಾದ್ ಪೋಂಡು.

ಕೆಲವು ದಿನೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಮುಂಜೆ ಜಾಮಿನ್ದ ಮಿತ್ತ್ ಬುಡುಗಡೆ ಆಯೆ. ಇಲ್ಲ ಜಾಲ್ಲ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಂತುನಗ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿಡ್ ಎದುಕೊನುನ ಸುಂದರಿ ಇಜ್ಜಲ್ಲ್. ಮಂಜಗ್ ಉಡಲ್ ಉರ್ಕರ್ದ್ ಕಣನೀರ್ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸೀದ ಉಳಯಿ ಪೋಯಿನಾಯೆನೇ ಕತ್ತಿದ ಪುಡಿಕ್ ಕೈಕೊರ್ಪೆ. ಅಪಗ ಶೀನಪ್ಪ ಮೇಸ್ತ್ರಿ ತನ್ನ ಮದ್ಮೆದ ಪೊರ್ತುಡು ಸುಂದರಿನ್ ತೂದು ಪನ್ತಿನ ಪಾತೆರ ಮಂಡೆದುಳಯಿ ದನಿ ಕೆನೊಂದುಂಡು. ನಾಲೇ ಬಕ್ಕರ್ದ್ ಉಸುಲು ಗಿಡಿತಂಚ ಗುಸು ಗುಸೊಂದು ಸುಯಿಂತೊಂದು ಇಲ್ಲ ಮುಟ್ಟಿಕಲ್ಲ್ ಮಿತಾರ್‌ದ್, ಅವುಡು ತುಚ್ಚಿದ್ ಕೂಲಿನ್ ಕಟ ಕಟಾಂದ್ ಕಡೆಯೆ. ಇಂಚಿನ ಈ ಅಬತಾರ ತೂದು ಮೇಸ್ತ್ರೆರೆನ ತಿಗಲೆ ದಸಕ್ಕ ಪಂಡ್‌ಂಡ್. ಮಂಜೆ ಪನ್ನೊಂದೇ ಇತ್ತೇ... ಮೇಸ್ತ್ರೆರೇ ಕಾಲಪನ್ನಿನ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯ್ಲಿದ ಎದುರುಗು ನೀಂದೊಂದು ಬೈದೆ... ನೀಂದೊಂದು ಬೈದೆ...!!

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ತುಪ್ಪೆ ಕಟ್‌ದ್‌ಂಡ್ - ಓದರೆ ಬಲಿ

✍ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ

ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂದು, ಕೆಬಿಟ್ ಕೇಣ್ದ್, ಬಾಯಿಡ್ ಪಾತೆರ್ದ್, ಉಡಲ್‌ಗ್ ದಿಂಜವೊನೊಡು ನಮ ಬದ್ಕ್‌ನ್. ಬದ್ಕ್‌ದ ಕ್ರಮನೇಮ, ಒಣಸ್ ತೆನಸ್, ಬದ್ಕ್‌ಬಾಗ್ಯ, ಸುಕದುಕ್ಕ, ಮೋಕೆರಾಕೆ, ಪರ್ಬ ಪಂಚಮಿ, ಇಲ್ಲ್-ಊರು, ತೆಲ್ಕೆನಲ್ಕೆ, ಪದಪಾಡ್ದನ, ಪುದರ್‌ಪೊರಪು - ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಮಾತನಾ ಸೇರ್ದಿನವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಪೋಕುಂದ್‌ಲಾ ಅವೆನ್ ಪಣ್ಪೆರ್. ಉಂದೆನ್ ತೆರಿದ್ ತೆರಿಪಾ ವುನವು ಸಾಹಿತ್ಯ. ತುಳು ಬದ್ಕ್‌ದ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತ್‌ಲೆನವು ನನೊಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲ್.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಣ್ಪಿನವು ಬದ್ಕ್‌ದ ಒಂಜಿ ಎಗ್ಗ್. ಬದ್ಕ್‌ದ ಅಂಲ್ಬೋಗೊಲೆನ್ ಬೊರಿದ್ ಉಂಡಾಪಿನವು ಸಾಹಿತ್ಯ. ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಮ್ಮ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಉಪ್ಪುನವೆನ್ ತೆರಿದ್ ತಾಂಕ್‌ದ್ ಒರ್ಪಾದ್ ಬುಳೆಪಾವೊಡು ಇಪ್ಪಿನವು ಇನಿತ ಗರ್ಜಿ.

ಬಾಯಿಪಾತೆರದ (ಮೌಖಿಕ) ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಬರವುದ - ಅಕ್ಷರ ರೂಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚ ರಡ್ಡ್ ನಮುನಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಂಡು. ತುಳುತ ಪದ ಪಾರ್ದನ, ಕಬಿತ, ಓಬೇಲೆ, ಎದುರ್ಕತೆ, ಅಜ್ಜಿಕತೆ, ಗಾದೆ, ಆರಾಧನೆ, ಕೃಷಿ, ಗೊಬ್ಬು ದುಂಬಾಯಿನೆಕ್ ಸಮ್ಮಂದವಾಯಿನ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಡೇನ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್ ಪುಡ್ಕೆನವವು ಲೋಕೊಡೇ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನವು. ಅವು ಒರಿದ್ ಬರೊಡಾಯಿನವು ಒಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲ್.

ಅಕ್ಷರ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ

ತುಳು ಬಾಸೆದ ಮಸ್ತ್ ಪ್ರಕಾರೊಲೆಡ್ ಇನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ತೋಜಿದ್ ಬರೊಡಾಯಿನ ಗರ್ಜಿಲಾ ಉಂಡು. ಬರವು ಸರವು ಕಲ್ತೊನಿನ ತುಳುವೆರ್ 15-16ನೇ ಶತಮಾನ ಪೊರ್ತುಡೇ ತುಳು ಲಿಪಿಟೇ ಬರೆಯಿನಂಚಿನ ತುಳು ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಕಾವ್ಯೊಲು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣ್ಚಿತ್ತಾಯೆರೆಡ್ದಾದ್ ಬೊಲ್ಲುಗು ಬತ್ತ. 18-19ನೆ ಶತಮಾನೊಡ್ಡಿಂಚಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿದಕುಲು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕೊಣಾರೆಗ್ ಬೆಂದೆರ್. ಅವೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಇರ್ವನೇ ಶತಮಾನದ 2-3ನೆ ದಶಕೊಡು ಒಡಿಪುದ ಪಣಿಯಾಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್ ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೂಲೆಡ್ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕಾವ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ, ನಾಟಕ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿಕ್ಲೆನ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನತೆರ್. ಅಂಚ ಗೇನ್ತ್‌ದ್ ಪಣರೆ ಆಪಿನ ಕೆಲವು ಬೂಕುಲು ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕುಡಲಡ್ ತುಳುಕೂಟ ಉದಿಪನ (1970)ಆವ ಮುಟ್ಟಲಾ ನಾಟಕ ರಚನೆ, ಪ್ರದರ್ಶನ ಹೊರತಾದ್ ಬಾಕಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಿಜಿ. ತುಳುಸಿರಿ, ತುಳುಕೂಟದಂಚಿನ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲು ಪುಟಿಬೊಕ್ಕ ತುಳುತ ಕತೆ, ಕಬಿತೆ ಅಂಚೆನೆ ಬಾಕಿ ಸಾಹಿತ್ಯ

ರಚನೆ ಎಚ್ಚಿಂಡ್. ಕುಡಲದ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗ್ ಎಡೇನ ಇಂಬು ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ಒಡಿಪುದ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಬೆರಿಸಾಯ - ಇಂಚ ಮಾತ ಪ್ರೇರಣೆ ಲೆಡ್ಡಾದ್, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರೆನ ಮೈಯ್ಯಚ್ಚಿಡ್ಡಾದ್ - ತುಳುಟು ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರೊಲೆನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕ್ಷರ ರೂಪೊಡು ಬರ್ರೆ ಸುರಾಂಡ್. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ತುಳುಕೊಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ 1994ಟ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಎಡೇನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೊಂದುಂಡು. ನನಲಾತ್ ಬರೊಡಾಪುಂಡು.

ತುಳು ಓದುನಕುಲು

ಕೆಲವೇ ಜನಕ್ಲೆನ್ ಬುಡ್‌ಂಡ ಬಾಕಿ ತುಳುವೆರ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಓದೆರೆ ನನಲಾ ದಿಂಜ ಮನಸ್ ಮಲ್ದಿಲೆಕ ತೋಜುಜಿ. ಕಾಸ್ರೋಡು ಸೇರಿಲೆಕ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂಚೆನೇ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಗುಜರಾತ್, ದಿಲ್ಲಿ, ಕೊಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೊಲೆಡ್‌ಂದ್ ಸಾದಾರ್ನ ಒಂಜಿ ಕೋಟಿದಾತ್ ತುಳುವೆರುಪ್ಪೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಇತ್ತಿನಲ್ಪ - ಪೋಯಿನಲ್ಪ ತೆನ್ಕುಲೆನ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ ಮಣ್ಣಮೂರಿನ್ - ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಪರತಿರಿನ್ ಒರ್ತೊನೊಡುಂದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪಣ್ಪೆರ್. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತೆರಿಯುನ ಮಲ್ಲ ರೂಪ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಅವೆನ್ ಓದುನ, ಕೇಣುನ, ಬರೆಪಿನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡುಂದ್‌ಲಾ ದಿಂಜ ನಮ ಕೇಣುವ. ತುಳುಟು ಮಾಮಲ್ಲ ಸಬ್ದಕೋಶ ಆಜಿ ಎಗ್ಗಲೆಡ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಾಣದಂಚಿತ್ತಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಕುಲು, ಪಾಡ್ದನ ಸಂಪುಟೊಲು, ಕೆಲಿಂಜ, ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ, ಕೆದಂಬಾಡಿ, ಅಮೃತೆರೆನಂಚಿತ್ತಿನಕುಲು ಬರೆಯಿನ (ಪುದಾರ್ಲ್ದ ದಿಂಜ ಉಲ್ಲ) ಉಡಲ್ ತಲ್ಮೆನ ಕೊರ್ಪಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಕುಲು - ಬೂಕುಲು ಅಚ್ಚಾದ್‌ಬತ್ತ ಲೋಕೊಗೇ ಮಾದರಿಯಾಪಿನಂಚಿತ್ತಿ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಬೊಳ್ಪುಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಮಾತ ಮಲ್ಲ ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತೆರೆಗ್ ಮಾಸ್ಟ್ರನಕಲೆಗ್ ದಿಂಜ ಕಲ್ದಿನಕಲೆಗ್ ಎಂಕಲೆಗ್ ದಾಯೆ ಇನ್ಪರಾ? ಓದುದು ಬರೇದೇ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಭಾಷಾಪಂಡಿತೆರಾಪಿನಿ. ಬೊಡ್ಚಿ, ಅವೆನ್ ಓದುನು ಎಲ್ಲೆಗ್ ದೀಲೆ, ಇನಿ ನಿಕುಲು ಓದರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುವರ್ದ ಸರಳವಾಯಿನ ತುಳುತ ಏತೇತೋ ಬೂಕುಲು ಉಲ್ಲ. ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕಣತಿನ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಲು, ತುಳು ಮಹನೀಯೆ ಮಾಲಿಕೆದ ಬೂಕುಲು, ಅಂಚೆನೇ ಏತೇತೋ ಲೇಕಕೆರ್, ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ತೆಲು ತುಳುವೆರ್ ಓದೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಆಸೆಡ್, ಬರ್‌ದ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ ನಾಟಕ ಬೂಕುಲು, ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿಲು, ಕಾವ್ಯ, ಗದ್ಯ ಕೃತಿಕುಲು, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜಮೆಕ್ಲು, ಉಲ್ಲ. ಕೆಲವು ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಲು ಪುಟುದ್ - ಓದುನಕುಲು ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಪುರೆಸಂದೆ ಉಂತುಂಡು. ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಪೇಪರ್ಲು ತುಳುತ ಬರವು ಲೆನ್ನಾ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲ. ಇಂಚಿತ್ತಿನೆನ್ ಓದರೆ ಸುರು ಮಲ್ಪುಲೆ; ಆಪುಂಡು; ಎಲ್ಲೆಗಾನಗ ಬೊಕ್ಕಲಾತ್ ಪ್ರೌಢ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದರೆ ಆಪುಂಡು. ಅಪಗ ನಮ ಬಾಸೆದ ನಮ್ಮ ಸೊಂತಿಕೆದ ಸಾಮರ್ತೆ ನಂಕ್ ತೆರಿಯೂಂಡು. 'ಏತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಬಾಸೆ ತುಳು ನಮ / ಸಾರ ಎಸಳ್‌ದ ತಾಮರೆ'ಂದ್ ಕಯ್ಯಾರದಾರ್ ಪಂಡಿಲೆಕ ಆ ಪೊರ್ಲು ತೆರಿನಗ ನಂಕೊಂಜಿ ಆತ್ಮಾಭಿಮಾನ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್,

ಪೀಟರ್ ಕ್ಲಾಸ್, ಲೌರಿ ಹಾಂಕೋನಂಚಿತ್ತಿ ವಿದೇಶಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ತುಳುನ್ ತರೆಟ್ ತುಂಬೊಂದು ಉಂದು ಮಾಮಲ್ಲ ಸಾಮರ್ತ್ಯದ ಬಾಸೆಂದ್ ದಾಯೆ ಪಂತೆರ್ಂದ್ ತೆರ್ಯೊಂಡು.

ತುಳುಬಾಸೆದ ನಿಘಂಟ್ ಸಂಪುಟೊಲು ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕಲಾ ಅವೆನ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಓದುನಕುಲು 'ಅಲ್ಪೊರಿ, ಮುಲ್ಪೊರ್ತಿ'ಇಂದ್ ತೂದುತೂದು ಅವೆತ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆ ಡಾ.ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್ ಒಂಜಿ ರೇಡಿಯೋ ಭಾಷಣೊಡು 'ಕರಜನದ ಪದ್ದೆಯಿ ಸಿಂಗಾರೊಗು (ಮಾತ್ರ) ಆತ್ಂಡ್' ಪಂಡ್ದ್ ತನ ಬೇನೆ ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ಆಂಡಲಾ ನಮ ತುಳುವೆರ್ ನಿದ್ರೆಡ್ದ್ ಲಕ್ಕ್ಜ. ಇನಿ ದೆಲದೇತಾನೊಲು ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆ ಕರ್ಚಿಡ್ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಆಪ. ಕೋಟಿಮುಟ್ಟ ಕರ್ಚಿಡ್ ನಾಗಮಂಡಲ, ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಲು ಆಪ. ಅವೆತ ಒಂಜಿ ಅಂಶ ತುಳು ಬೂಕುಲು ಪ್ರಿಂಟಾವೆರೆ, ಪ್ರಿಂಟಾತಿನೆಕ್ ಪಾಡ್ದಿ ಕಾಸ್ ಪಿರ ಬರ್ರೆ ಪಾಡುನವು ತುಳು ಧರ್ಮ. ಅಂಚ್ ಪಾಡ್‌ಜೆರ್ಂದಾಂಡ, ಸಾಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೂಕು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಲ್ತಿನಕುಲು ತರೆ ದೆರ್ಪುನೆಂಚ? ತನ್ಕುಲೆನ ಪ್ರತಿಭೆಡಾ, ಎಡೇನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದಾ ಒರಿ - ಒರ್ತಿ ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಬರೆಪೆರ್. ಆಂಡ ಅವು ಅಚ್ಚಾದ್ ಬರೊಡಾಂಡಲ - ಕಾಸ್‌ಲಾ ಅಕುಲೇ ಪಾಡ್ದ್, ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಏರ್ಲಾ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದು ಗೆತೊನೆರಾ ಇಂದ್ ಕಣ್ಣ್‌ಬಾಯ್ ಬುಡ್ದು ಕಾಪುನ ಸ್ತಿತಿ ನನಲಾ ತುಳುವೆರೆಗ್ ಬೂಷಣನಾ?

'ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ್ ಗೆತೊಂದು ಓದೊಂಡುಂದುಲ್ಲೆ, ಓಲು ತಿಕ್ಯೊಂಡೊಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ'ಂದ್ ಕೆಲವೆರೆನ ಎಡ್ಡೆ ಮನಸ್. ಇಂಚೆಪ ಕುಡಲ ಆಕಾಶವಾಣಿ ತನ ಶ್ರೋತೃಲೆಗ್, 'ಯಾನ್ ಓದಿನ ತುಳು ಬೂಕು' ಪನ್ಪಿ ಇಸಯೊಡು ರೇಡಿಯೋಗು ಕಾಕಜಿ ಬರೆಲೆ' ಇಂದ್ ಕೇನೊಂಡ್. ಅಯಿಕ್ ನೂದೆದಾತ್ ಕಾಕಜಿಲು ಬತ್ತ. ಕೆಲವೆರ್ ತನ್ಕುಲು ಓದಿನ ನಾಟಕ ಬೂಕು, ಜೋಕ್ಲೆ ಕತೆ..... ಇಂಚ ಬರೆದ್ ತೆರ್ಪಾಯೆರ್ ಅವೆನ್ ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ಪುನಗ ರೇಡಿಯೊದಕುಲು 'ತುಳು ಬೂಕುಲು ಒವು, ಒಲ್ಪ ತಿಕ್ಕು' ಪನ್ಪಿನೆನ್ನಾ ತೆರ್ಪಾಯೆರ್. ಕುಡಲದ ಮಾತಾ ಬೂಕುದ ಅಂಗಡಿಲು, ಅತ್ತಂದೆ ಒಡಿಪು, ಕುಂದಾಪುರ, ಕಾರ್ಲ, ಪುತ್ತೂರು, ಬಂಟಾಲ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನಲ್ಪ ತುಳುವೆರ್ ಬೂಕುದಂಗಡಿ ಮಲ್ಪನಲ್ಪ ಮಾತ ತುಳು ಬೂಕುಲ್ಲಾ ತಿಕ್ಕುವ. ಅತ್ತಂದೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕೆರೆಡ ಕೇಂಡ ಕಡಪುಡ್ವೆರ್. ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ, ಅತ್ತಂದೆ ಹೇಮಾಂಶು, ಪ್ರಕಾಶನ, ರಾ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ, ಕಾಸ್ರೋಡು ತುಳು ಲೇಖಕೆರೆ ಕೂಟ, ಕುಡ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜ್‌ಲೆನ ಏತೋ ಮಾಸ್ಟ್ರನಕುಲು, ಆಕಾಶವಾಣಿದ ತುಳುವೆರ್ ಇಂಚ ಮಾತೆರಡಲಾ ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ ಮಾಯ್ತಿಲು ತಿಕ್ಕುವ.

ಇಂಚಿನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ತನ್ನವೊಂಜಿ ಇನಾಂ ಪಟ್ಟುನ ಸಮಯೊಡು, ತುಳು ಲೇಖಕೆರೆ ಸಮಾವೇಶ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ದುಂಬೊರಾ ಒಡಿಪುಡ್ಲಾ ತುಳು ಲೇಖಕೆರೆ ಸಮಾವೇಶ ನಡ್‌ದ್ಂಡ್. ಲ್ಯಾಟ್ ತುಳುಟು ಬರೆಪಿನಕಲೆನ ಅನುಭವ, ಸಮಸ್ಯೆಲು, ಪರಿಯಾರೊಲು, ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಾರಾಟ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ನಾನಾ ತರತ ಸಂಗತಿಲು ಚರ್ಚೆಗ್ ಬತ್ತ. ಮಲ್ಲ ಕಾದಂಬರಿಕಾರೆ ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ 'ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ್ ಮದ್ಮೆ, ಕೋಲ, ಜಾತ್ರೆಲೆಡ್ ಪತೊಂದು

ಪೋದು ಮಾರಾಟ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಣ್ಪೆ ಲೆಪ್ಪುಕೊರ್ಯೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ವಿಚಾರ ಎಡ್ಡೆನೇ. ಮದಿಮೆ ಆಪಿನಕುಲು, ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪುನಕುಲು ಒಂಜೇತ್ - ಉಂದೆಕ್ಕಾ ಇಂಬು ಕೊರೊಡು.

'ತುಳು ಬರವುಗಾರೆರೆನ ಸಂಘಟನೆ ಪುಟ್ಟೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆನಿ ಒಂಜಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಅವು ದುಂಬರಿಲೆಕ ತೋಜಿಜಿ. ಕಾಸರಗೋಡುದ ತುಳುವೆರ್ ಒಂತೆ ಬೀಸ ಪಜ್ಜೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್, ಲೇಖಕೆರೆ ಕೂಟೊ ಕಟ್‌ದೆರ್. ಅಂಚನೇ ದ.ಕ. ಒಡಿಪು, ಪರವೂರು ಸೇರಿಲೆಕ ಮಲ್ಲವೊಂಜಿ ಸಂಘಟನೆ ಆದ್, ಅವೆತ ಮೂಲಕ ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ ಸಹಕಾರ ಪದ್ದತಿಡ್ ಪ್ರಕಟನೆ, ವಿತರಣೆ ಆವೊಡು. ಬತ್ತಿ ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ಓದರೆ ನನೊಂತೆ ನನೊಂತೆ ದುಂಬು ಬರೊಡು.

****

ಏರೋ ಬತ್ತಿಲಕ ಆಂಡ್

✍ ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

ಏರೋ ಬತ್ತಿಲೆಕ ಆಂಡ್
ಏರೋ ಲೆತ್ತಿಲೆಕ ಆಂಡ್
ಎಂಚಿ ಮೋಕೆದ ದುನಿಪುಯಾ
ಅವು ಎಂಚಿ ಮೋಕೆದ ಲೆಪ್ಪುಯಾ
ಪುರಲ ಸೊರಲಾ ಸೋತ್‌ಂಡ್
ನಡಪ್ಪಿ ನಡಕ್ಕೆಲ ಮದತ್‌ಂಡ್

ಎಲ್ಲೆ ಬರ್ಪೆ ಪಂಡೆಯೇ
ಕಾತ್‌ದುಂತುದು ಸೋತೆನೇ
ಒಂಚಿ ಪೋಯೆನೋ ಎನ್ನ ಬುಡುದು
ಸೋತು ಪೋಯೆನೇ ಕಾತ್‌ದ್

ಕಣ್ಣ್ ತೂಯೆರ ಅಂಗಾದುಂಡು
ಮನಸ್ ತಡೆಯಂದೆ ಸೋತ್‌ದುಂಡು
ಒಂಚಿ ಪೋಯೆನೋ ಮುದ್ದುಕೃಷ್ಣೆ
ಆಟಪಾತೊದ ಬಾಲ ಮಾಣಿ ಕೃಷ್ಣೆ

****

ಗ್ಯಾಸ್‌ಲೈಟ್ ಪಾರ್ಟಿ

✍ ಶ್ರೀ ಉಮೇಶ್ ಬಂಗೇರ, ಕುಡ್ಲ

ಮಾಣಿ ಪಾರೊಂದೇ ಉಲ್ಲೆ... ಪಿಸ್‌ರಡ್ ಗರ್ವೊಡು ಮಾಣಿಗ್ ಒರೊ ನೆಲೊ ತೊರ್ಪುಗಂದಾಂಡ್. ಒಂಜಿ ಪೆಟ್ಟ್ ತೊರ್ತೆ ನೆಲೊಕು. ಪೋಯಿಜಿ ತಿರ್ತ್. ಮಾಣಿ ಕುಡೊ ಪಾರ್ಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಅಂಚೊ ಪಾರಿನಿ ದಾಯೆ ಮಾಣಿ.... ಅನ್ಯಾಯವಾದ್ .... ಬೂರುಂಡಿನಿ ಮಾಣಿಗ್ ಮಾಣಿನೊ ತಪ್ಪೇ ಇಜ್ಜಿ....

ಮಾಣಿ ಭಟ್ರೆ ಹೋಟೇಲ್‌ಡ್ ಟೇಬಲ್ ಕ್ಲೀನ್ ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರ್ದ್ ಒಂಜೇ ಮರಿಯಲ ಕರಿದಿನಿ. ಭಟ್ರೆನವು ಎಲ್ಯ ಹೊಟೇಲ್. ಭಟ್ರ್‌ಲಾ ಮಾಣಿಲಾ ಇರ್ವೆರೇ ಉಪ್ಪುನು. ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಶೆಟ್ರ್ ಬತ್ತಿನಾತ್‌ಗ್ ಭಟ್ರ್ ಶೆಟ್ರೆನ್ ಮೆಚ್ಚಾಯೆರೆ ತೂಪಿನಿ. ಏರೇರೆನ್ ಬುಲಿಪಾಯೆರೆ ತೂಪಿನಿ. ಶೆಟ್ರ್ ಮಾಣಿನ ಕೈಟ್ ಕೊರ್ತಿನಿ ಐನೇ ರೂಪಾಯಿ. ಲೈಕ್ ತಿಕ್ಕುನಿ ರಡ್ಡೇ ಸಿಗರೇಟ್. ಮಾಣಿ ರಡ್ಡ್ ಸಿಗರೇಟು ಕಂತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಲ್ಲೆ ಟೇಬಲ್‌ಡ್ ದೀತೆ. ಶೆಟ್ರೆಗೇ ಅಂಬರಪ್ಪು ಒಂಜಿ ಪೆಕೇಟ್ ಕನಯೆರೆ ಕೊರ್ತಿನಿಂದ್ ನೆರಿಯೆರ್. ಮಾಣಿ ಬುಲ್ತೆ... ಅಯಿತಮಿತ್ತ್ ಭಟ್ರೆ ಕೈಯಿರ್ದ್ ಪೊಲಿ... ಮಾಣಿ ಧರ್ಮೊಗು ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಮೋರಿದ ಉಲಯಿ ಕುಲ್ಲೊಂದು ಬುಲ್ತೆ. ಭಟ್ರೆನಲಾ ಶೆಟ್ರೆನಲಾ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಣಿಗ್ ಮೋರಿಗ್ ಕೇನೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆವೆನ್ ಪೂರಾ ಕೆಬಿ ಕೊಂಡೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಕೇಂಡೆ. ಭಟ್ರ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಉಣಸ್‌ಗ್‌ಂದ್ ಪೊಯಿನ್ ಮಾಣಿ ಪಿರವುದ ಬಾಕಿಲ್‌ರ್ದ್ ಪಾರಿಯೆ. ಉಂತಿನಿ ರಾಜೂನ ಇಲ್ಲದ ಬೆರತಲಿದ ಮಣ್ಣ ಬರೆತೊ ಬರಿಟ್. ರಾಜು ಉರಿಯೆ ಕೋರಿಗ್ ಬಾರ್ ಪಾಡ್ದ್ ಮುಲ್ಲೆ ಪೂಜೊಂದಿತ್ತೆ...

ಭಟ್ರೆಮಾಣಿ ರಾಜುನು ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನೊ ಬೆರಣಾದಿಗೆ ಬುಡಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಬರೆತೊ ಆ ಮೇಯಿರ್ದೆ "ಇನಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ನಿನ್ನ ಇಲ್ಲ್ ಪೊಗ್ಗುದು ಕರ ಬಿಸಲೆ ದರ್ಪೆರೆ ಶೆಟ್ರ್ ಜನೊ ಸೇರಾವೊಂದೆರ್"... ಪಂಡೆ. ರಾಜೂಗು ಭಟ್ರೆ ಮಾಣಿಡ ಬಾರೀ ಒಂಜಿ ನಿಷ್ಠೆ. ಅನಾದಿ ಕಾಲೊರ್ದ್ ವ್ಯಾಜ್ಯ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನಿ ಆಂದ್. ಇಲ್ಲ್ ಜರ್ತ್ ಪಾಡೆರೆಲಾ ಯಾವುಂದು. ಈರ್ ದಾನೆ ಪನ್ಪಿನಿ ಇತ್ತೇಂದ್ ಕೇಂಡೆ. ಮಾಣಿ ಬಾರೀ ಜಾಣೆ. ಇಂಚೊ ಇಂಚೊ ಮಲ್ಪುಂದು ಮಾಣಿ ನಾಗಾಭರಣಲೆಕ್ಕೊ ನಿರ್ದೇಶನೊ ಕೊರುದು ಮಾಣಿ ಪಿರೊ ಹೊಟೇಲ್‌ಗ್ ದಡೇನೇ ಪಾರಿಯೆ...! ರಾಜೂನ ಅಮ್ಮೆ ಬೂಬಗ್‌ಲಾ ಶೆಟ್ರೆಗ್‌ಲಾ ಕೋರ್ಟು ವ್ಯಾಜ್ಯೊ ನಡತೊಂದುಂಡು ಲೈಟ್ ಚಲ್ಲಾ ಶೆಟ್ರೆಗೇ ನಂಬರ್ ಗುಣ ಆಂಡ ದಾನ್ನೊ. ಶೆಟ್ರ್ ಬಾರಿ ಜೋರುಡೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ಭಟ್ರೆಡ ಬಾರಿ ಬುಡ್ಪೆರ್. ಶೆಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ಇನಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ಬೊಂಬ್ಯಾಯಿ ರೌಡಿಲು ಬರ್ಪಿನಿ ಆಂದ್. ಭಟ್ರೆ ಮಾಣಿ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ರಾಜು

ಬಯ್ಯಾನಗ ಭಟ್ರೆ ಹೊಟೇಲ್‌ದಂಚಿ ಬನ್ನೊಗೊ ಸೊರೊ ಬರ್ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ನಾಲಾಯಿನ್ ಬಾಟ್ಲಿನ್ ಚೀರಾವುಡು ದೀವೊಂದು ಬೀಜಾವೊಂದು ಬತ್ತೆ..... ಭಟ್ರ್ ಹೊಟೋಲ್‌ಡ್ ಉನ್ಪುಜೆರ್. ಗಂಜಿ ಕೊದಿಪಾವುನುಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಇಲ್ಲಡ್ ಒರಿದಿನೊ ಕೋಡೆ ಮರಾನಿದ ತಂಜನೊ ಮಾತಾ ಕಂತ್‌ದೀದ್ ತೂಪೊತ್ತಾದ್ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಾಣಿ ಅವೆನೇ ಉನೊಡು. ನಾಲ್ ಗಂಟೆ ಆನಗ ರಾಜು ಹೊಟೋಲ್‌ದಡೆ ಬತ್ತೆ. ಭಟ್ರೆಡ ಗತ್ತ್‌ಡ್ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ಚಟ್ಟಂಬಡೆ ಕಟ್ಟ್ಯಾಯೆ. ಇರ್ವತ್ತೈನ ಬಜೆ ಕಟ್ಟ್ಯಾಯೆ. ಭಟ್ರೆಗ್ ರಾಜೂನ ಚೀರಾವು ಉಲಯಿತ್ತ್‌ನೊ ಬಾಟ್ಲಿಲು ಕನೊಕನೊ ಶಬ್ದ ಲಕ್ಕಾಯೆತ್ತ ಬೇಗ ನಿಲ್ಕುದ ತೂದು ದಾದೆತ್ತ ಉಂದು ಅಟ್ಟಣೆ ಕೇಂಡೆರ್. ರಾಜು ಪಂಡೆ. "ನಾಲ್ ಜನೊ ಬೈದೆರ್ ಗೋವಾದಕ್ಲು ಇಲ್ಲಡೆ. ಅಂಚ ಒಂಜಿ ತಮ್ಮೊಣೊ ಉಂಡುಂದು"... ಚೀರಾವುಡು ಇತ್ತಿನಿ ಖಾಲಿ ಬಾಟ್ಲಿಲು. ಆತಮಿತ್ತ ಭಟ್ರೆನ ಚಟ್ಟಂಬಡೆದ ಕಟ್ಟುಲು. ಬಜೆತ ಪೇಕೇಟ್ ಪತ್ತೊಂದು ರಾಜು ಗತ್ತ್‌ಡ್ ಹೋಟೇಲ್‌ದ್‌ ಪಿದಯಿ ಪೋಯೆ... ಭಟ್ರೆಗ್ ಇತ್ತೆ ರಾಜುನಮ್ಮೆ ಬೂಬನಡೆಗ್‌ಲಾ ಗೋವಾದಕ್ಲು ಬೈದೆಂದು ಶೆಟ್ರೆಡ ಪನಂದೆ ಬಂಚಿ ಉರ್ಬೆಂಡ್. ಕತ್ತಲೆ ಆವೊಡಾಂಡೊ ಬೇಗೊ ಹೊಟೇಲ್ ಬಂದ್ ಮಲ್ತೆರ್... ಒಟ್ಟೆ ಸೈಕಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲೊಂದು ತೋರ್ತೆರ್. ಮಾಣಿ ಕಿರು ಬಾಕಿಲ್‌ದ್ ಪಿದಯಿಬತ್ತ್‌ದ್ ರಾಜೂನಡೆ ಪಾರಿಯೆ... ರಾಜುನು ಲೆತ್ತೊಂದು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲ ಶೆಟ್ರೆ ತೋಟದಡೆ ಪೋನಗೊ. ಒಂಜಿ ತಾರೆದ ಮುದೆಲ್‌ಗ್ ಒರಗಾದ್ ದೀತಿನೊ ಭಟ್ರೆ ಸೈಕಲ್ ತಿಕ್ಕಂಡ್... ಆತ ಎದುರೊ ಪೋನಗೊ ಸಮಾ ಕತ್ತಲೆ ಕಬ್ಬಿದ್‌ಂಡ್. ಮಾಣಿ ಬೊಕ್ಕೊ ರಾಜು ತೋಟದ ಉಲಯಿ ಪೋನಗೊ ಗ್ಯಾಸ್‌ಲೈಟ್ ಪೊತ್ತೊಂದುಂಡು ಪೆಟ್ರೋಮಾಕ್ಸ್‌ದ ಬೊಲ್ಪುಡು ನಾಲೈನ್ ಆಜಿ ಜನೊತ್ತೊ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಶೆಟ್ರ ಕುಲೊಂದು ಗಂಗಸೊರೊ ನಿಂಗುನ ಪಾರ್ಟಿ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ರಾಜುಗು ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಇನಿರಾತ್ರೆಡ್ ಇಲ್ಲ್ ಪೊದ್ಗುದು ಗಲಾಟೆ ಉಂಡುಂದು ಖಾತ್ರಿಯಾಂಡ್. ಶೆಟ್ರೆ ಗ್ಯಾಂಗ್‌ದ ನಡುಟು ಭಟ್ರೆಲಾ ಕುಲ್ಲೊಂದು ಪೋಡಿ ಅಗ್ಗೊಂದು ಕೆಂಪು ಪದ್ಪೆದ ನೀರ್‌ದ ಲೆಕ್ಕೊಂತಿನ ಪರೊಂದುಲ್ಲೆರ್... ತಾರೆದ ಅಡ್ಡೊಡು ಮರತೊ ಅಡ್ಡೊಡು ಬತ್ತ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮಾಣಿಲಾ ರಾಜುಲಾ ಮುಟ್ಟ ಎತ್ತ್‌ದೆರ್. ಸಮಾ ತರೆಕೇರಡ್‌ಂದ್ ಕಾತ್ ಕುಲ್ಯೆರ್... ನಡುರಾತ್ರೆ ಆನಗೋ ಮಾಣಿ ಬೊಕ್ಕೆ ರಾಜು ಗ್ಯಾಸ್ ಲೈಟ್‌ಗೆ ಕಲ್ಲ್‌ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಪುಡರ್ತೆ... ಕತ್ತಲೆಡ್ ಮಾಣಿ ಸುದರ್ಶನೊ ಚಕ್ರೊ ತಿರ್ಗಾಯಿಲೆಕ್ಕೊ ಟೇಬಲ್ ಕ್ಲೀನ್‌ದ ಕುಂಟುಗು ಕಟ್‌ದಿನೊ ಕಲ್ಲ್‌ನ್ ತಿರ್ಗಾದ್ ಕೆಲವೆರೆ ಮಂಡೆ ದರ್ತೆ. ರಾಜೂ ಸೋಂಟೆಡ್ ಬೀಜಾದ್ ಬೀಜಾದ್ ದೀಯೆ ಅಂತೂ ಕತ್ತಲೆದ ಪೆಟ್ಟಡ್ ಏರ್ ಏರೆಗ್ ಹಾಕುನುಂದೆ ತೆರಿವುಜಿ. ಮಾಣಿ ಆತ ಇಡೆಟ್ ಪೋಂಕ್ರ ಕೊರುಂಬೆ..., ತನಿಯ ಸರಿಪಾಡ್‌ಂದು ಗಡಸು ಸೊರೊಟು ಆಜ್ಞೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಭುಜಂಗಾ ಬುಡೊರ್ಚಿಂದ್... ಕೆಲವುದೆತ್ತ ಮಂಡೆ ದರಿಂಡ್ ಕೆಲವುದೆತ್ತ ಕೂಲಿ ದರಿಂಡ್ ಮಾಣಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಡ್ ಕೆಲವು ಸೊರೊ ಲಕ್ಕಾವೆ... ಅಂಚೊ ಪೋಲೀಸ್ ಚೀಪ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ ಮಾಣಿ ಸೊರೊ ಲಕ್ಕಾಯಿನೆ ರೌಡಿನಕ್ಲು ಒಡೆ ಮಾತ ಪಾರ್ಯರ್‌ಂದ್ ಇದ್ದಿ... ಮಾಣಿಲಾ ರಾಜುಲಾ ದೆಂಗ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಹೊಟೇಲ್‌ದ ಜಗಲಿಡ್ ಕಬ್ಬಪ್ಪ ಜೆತ್ತ್‌ದ್

ಸಮಾ ತೆಲ್ತೆರ್...

ಬೂರಿನೊ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗ್ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಭಟ್ರೆಗ್ ಓಡೆ ಪಾರುನುಂದು ಆಯಿಜಿ. ಬರೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲಾಗಿನಿ ಭಟ್ರ ಒಂಜಿ ಉಗ್ಗೆಲ್‌ದ ದಂಡೆನ್. ಉಗ್ಗೆಲ್‌ದ ಉಲಯಿ ಬೂರ್ದು ಭಟ್ರ ಬದ್‌ಕಿನೊ ಮಲ್ಲೊ. ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕಿನಿ ನೀರ್ ಬೈಪುನ ಬಲ್ಲ್. ಅವೆನ್ ಪತ್ತೊಂದು ಮಿತ್ತ್‌ ಪುಟ್ಟಮುಟ್ಟ ನೇಲೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪೋಲೀಸೆ ಜೀಪುದ ಸೊರೊ ಕೇಂದ್ ಪಾರ್‌ದ್ ಶೆಟ್ರ ಒಂಜಿ ಕಳ್ಳಿದ ಬೇಲಿದ ಉಲಯಿ ನೂರುದು ಅವುಲೆ ಅರ್ಥೊ ತಿಕ್ಕೊಂಡೆರ್... ರೌಡಿನಕ್ಲು ಓಡೆ ಪಾರ್ದೆರ್‌ಂದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಕೆಲವು ಮುಳಿತ ನಡುಟು ಬೂರೊಂದಿನೆಕ್ಕ ಅವುಲೇ ನಿದ್ರೆ. ವಾ ಪೋಲೀಸ್‌ಲಾ ಬೈದಿಜಿ... ಮಂಡೆ ದರ್ತೊಂದಿ ನಕ್ಲು ಪುಲ್ಯಾಯಿನೆ ಪಾರಿಯೆರ್... ಶೆಟ್ರೆನ ಬೊಬ್ಬೆ ತೂದು ಅಲ್ಪ ನಿರೆಕೆರೆತಕ್ಲು ನಾಡ್‌ನಗೊ ಭಟ್ರ್ ಉಗ್ಗೆಲ್‌ದ ಉಲಯಿರ್ದ್ ಕಲ್ಕುಕುನೊ ಕೇಂಡ್. ತನಿಯೆ ಉಗ್ಗೆಲ್‌ಗ್ ಲಾಗಿದ್‌ಲಾ ಭಟ್ರೆನ್ ಪಿರೊ ಮಿತ್ತ್ ಕಂತೆ... ತೂನಗೊ... ತೋಟೊಡು ಜೀಪು ಬೈದಿನ ಟಯರ್‌ದ ಅಚ್ಚಿ ತೋಜುಜಿ. ಬೈದಿನಿ ಶೆಟ್ರೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಆರೆ ಮಗನೊ ದೋಸ್ತಿನಕುಲು. ಲೈಟ್ ಕೆಲವು ಕೂಲಿ ದರ್ತೊಂದೊ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಶನ್‌ಗ್ ಅಕುಲೇ ಪೋಯೆರ್. ಪೋಲೀಸ್ ಇನಪೆಕ್ಟರ್‌ಡ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಕೇಂಡಿನೊ ಪುದರ್ ಮಾತೊ ಪಂಡೆ. ಪೋಂಕ್ರೆ, ಭುಜಂಗೆ, ತನಿಯೆ, ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಸ್.ಐ. ರಿಪೋರ್ಟು ಬರೆಪಾವೊಂದು ನಾಡಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ... ಪೋಲೀಸ್‌ದಕ್ಲು ಪೋಂಕ್ರನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋದು ನಾಲ್ ತೊರ್ತೆರ್. ಭುಜಂಗನ್‌ಲಾ ನಾಡ್‌ದ್ ಕೊನೊಯೆರ್... ಪುಲ್ಯ ಮುಟದ ಪಂಪುದ ಬಲ್‌ಡ್ ಪತ್ತೊಂದು ನೇಲೊಂದಿತ್ತಿ...... ಭಟ್ರೆಗ್ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ತನಿಯೆನೆ ಮಿತ್ತ್‌ದೆರ್ತ್ ಕನದಿನಿ. ಭಟ್ರ್ ದೇವಸ್ಥಾನದೊ ಕೆರೆಟ್ ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಮುರ್ಕು ಮುರ್ಕುದು ಮಿದ್ ಒರುಂಬೊ ಸುತ್ತು ಬತ್ತೆರ್. ಪೋಲೀಸ್ ಎಸ್.ಐ.ಡ ತನಿಯನೊ ಪುರ್ದಡ್ ಕಂಪ್ಲೇಂಟು ಶೆಟ್ರು ಕೊರ್ತಿನೊ ಉಂಡು. ತನಿಯೆ ಎಡ್ಡೆ ಜನೊ. ಅಯಗ್ ಸಂಗತಿಯೇ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಭಟ್ರೆ ಜೀವ ಒರಿಪಾದ್‌ಲಾ ಪೆಟ್ಟ ತಿಂದಿನಿಯೇ? ಭಟ್ರ ಹೊಟೇಲ್‌ದ ಬೀಗ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಬತ್ತಿನೆ ಹೊಟೇಲ್‌ದ ಉಲಯೆ ಪೊಗ್ಗುದು ಪನಿಯೆ ಭಟ್ರೆಗ್ ನಾಲ್ ನೋತೆ. ಭಟ್ರೆಗ್ ಏಳರೆತ ಶನಿಯೆ ತಾಗ್‌ಂಡ್. ಕುಡ ಮೊಪಿನೊ ಪಗತೆ ಸೀದಾ ವೆಂಕಟರಮಣ ಗೋವಿಂದಂದಾಂದ್ ತಿರುಪತಿಗೇ ಪೋಯೆರ್... ಹೊಟೇಲ್ ಮಾಣಿನೊ ಕೈಟೇ ಒರಿಂಡ್. ಮಾಣಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ತಿಂಡಿಗ್ ತಯಾರ್‌ಮಲ್ಪುವೆ. ಪುಲ್ಯ ಕಾಂಡೆ ಹೋಟೇಲ್ ನಡಪಾವೆ... ಒಂಜಿ ಪಿರಯೊದ ಅಡಿಗೆದರೆನ್ ದೀವೊಂದು ಇತ್ತೆ ಮಾಣಿ ಹೊಟೇಲ್ ತಾನೇ ನಡಪಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ದೋಸೆ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ತೆ. ಕಾಸ್ ಕಮ್ಮಿ ದೀಯೆ. ಜವನೆರ್ ತಿರ್ಗಡ್‌ಂದ್ ಒಂಜಿ ಬೈಕ್ ದೆತೊಂದು ಹೊಟೇಲ್‌ದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡೇ ದೀಯೆ... ಮಾಣಿನೊ ಪಿರಯೊದ ಊರುದ ಜವನೆರ್ ಪೂರಾ ಬತ್ತೊದಾಲಾ ತೊಂದರೆ ಆವುಂದು ಪುಲ್ಯೆಕಾಂಡೆದ ಪೇರ್‌ದ ವ್ಯಾನ್‌ಡ್ ಪಾರ್‌ದಿನೊ ರಾಜೂ ಮಾಣಿನೊ ಇಲ್ಲಡೇ ಕುಲ್ಲೊಂದೆ.. ಮಾಣಿನ ಅಮ್ಮೆರೆ ಒಟ್ಟುಗೆ ಪೆತ್ತೊದ ಚಾಕರಿ ಮಲ್ಪುವೆ. ಪೇರ್ ಸೊಸೈಟಿಗ್ ಕಡಪುಡುವೆ. ಪೇರ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಎಚ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನು ಎಂಚಂದ್ ತರೆ ಕಿರುಂಬೊಂದೇ ಉಲ್ಲೆ.

ಮಾಣಿನೊ ಹೊಟೇಲ್ ಬಾರಿ ಸೋಕುಡು ನಡಪುಂಡು. ಇತ್ತೆ... ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಸುಪ್ರಭಾತೊದ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ದೀಪೆ. ಮಾಣಿ ಕಾಲೇಜು ಜೋಕ್ಲು ಪಿದಡುನೊ ಪೊರ್ತುಗು ಡಿಸ್ಕೊದ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಲಾ ದೀಪೆ... ಅಂಬಡೆಲಾ ಬುಡ್ಪೆ. ಗಲ್ಲಿಡ್‌ಲಾ ಕುಲ್ಲುವೆ. ಬಯ್ಯಾನಗೊ ಬೈಕ್ ಪತ್ತೊಂದು ಭಟ್ರೆ ಬೊಡೆದಿಗ್ ಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜಾದ್ ಕಾಸ್ ಸಂದಾದ್ ಬರ್ಪೆ. ಭಟ್ರೆ ಬೊಡೆದಿ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಇತ್ತಿನಾರೇ ನಿಕ್ಕೇ ಕೊರ್ಪೆಂಬೆ ಪೊಣ್ಣು ಜೋವು ಪನ್ಪೆರ್. ಮಾಣಿ ಅಂಚಾಂಡ ಅಂಚ ಪನ್ಪೆ. ಪರ್ಂದ್ ಕೈಲ್ ಮಾತ ಪತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್ ಹೊಟೇಲ್‌ದ ಬಾಕಿಲ್ ದೀದ್ ಮಾರುವೆ... ಭಟ್ರೆ ತಿರುಪತಿ ಪೋತಿನಾರ್ ಪಿರಬೈದಿನೆ ಬಾರಿ ಕಸ್ಪೊಡು. ಇಲ್ಲಡೆ ಕುಲ್ಲೊಂಡೆರ್. ರಾಜುಗು ದಾಲಾ ತೊಂದರೆ ಆತಿಜಿಡಲಾ ಊರುಗು ಬರಿಯೆರೆ ದೈರೊನೆ ಯಾವುಜಿ. ಮಾಣಿನ ಇಲ್ಲಡೇ ರಾಜು ಬೆನೊಂದುಲ್ಲೆ. ಪೋಲೀಸ್‌ದಕ್ಲು ಭುಜಂಗೊನು ನಾಡೊಂದೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ತೋಟ ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಪ್ರಶ್ನೆಡ್ ಕೇನ್ನೊಗ ಗುಳಿಗನೊ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ಂದ್ ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಶೆಟ್ರ್ ಪೋಡಿದ್ ಬೊಂಬ್ಯಾಗ್ ಪೋಯಿನಾರ್ ಪಿರ ಬತ್ತಿನೇ ಇಜ್ಜಿ... 'ಹೊಟೇಲ್ ದನ ಕರು' ಇತ್ತಿನೊ ಹೊಟೇಲ್‌ದ ಪುದರ್‌ನ್ ಇತ್ತೆ ಮಾಣಿ ಬೇತೆ ಬರೆಪಾದೆ ತುಳುಟೇ. ಹೊಟೇಲ್ ಪುರ್ಸೊತ್ತಿಜ್ಜಿ..

****

ಪನಿ ಕಬಿತೆಲು

ದೇಕಿ

ಮೃದು ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಪೊಣ್ಣು
ಪ್ರೀತಿಡ್ ತೂಪಿನ ಆರಲ್ದಿ ಕಣ್ಣ್
ಐಸಿರೊಡು ತೆಲಿಪುನ ಆ ನಿನ್ನ ತೆಲಿಕೆ
ಈ ಬನ್ನಗನೇ ತೋಜುಂಡು ವಯ್ಯಾರದ ನಲಿಕೆ

✍ ಪದ್ಮನಾಭ ಮಿಜಾರು

ನ್ಯಾಯೊ

ನ್ಯಾಯೊದ
ಮಾರ್ಗೊಡು
ಅಲ್ಪಲ್ಪ...
ಅನ್ಯಾಯದನೇ
ತಡೆಗೋಡೆಲು...

✍ ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ಒಂಜಿ ಗಝಲ್

✍ ವಲಿ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್, ಕುವೈಟ್

ಈ ಬರ್ಪ ಅಂದ್, ಕಾತ್ ಕಾತ್ ಬಯ್ಯ ಆಂಡ್
ಮೋಕೆ ದಾಂತೆ ಪ್ರಾಯ ಜಾರ್‌ಂಡ್, ಇತ್ತೆ ಜೀವನದ ಬಯ್ಯ ಆಂಡ್

ಪೋಯೆ ಒಂಜಿ ಕಾಂಡೆ, ನಾಡ್‌ದ್ ಮೋಕೆ ಜಗೊಡ್
ಜೀವನನೇ ಮುಗ್ಗಿಂಡ್, ಆದಗ ಮೋಕೆದ ಬಯ್ಯ ಆಂಡ್

ಆಗಸೊಡೊಂಜಿ ನಕ್ಷತ್ರ ಲಕ್ಕ್‌ಂಡ್, ನಕ್ಷತ್ರ ಗೆನ್ಪುನಗ
ನಡುಟ್ಟೇ ಲೆಕ್ಕ ತತ್ತ್‌ಂಡ್, ಚಂದಿರನ ಬಯ್ಯ ಆಂಡ್

ಸತ್ಯೊದ ಇಲ್ಲಡ್ ನೀತಿದ ಮುಚ್ಚಿಲ್ ಕಟ್ಟರೆ ಪೋಯೆ
ಸುಳ್ಳುದ ಧಾಳಿ ಆಂಡ್, ಇತ್ತೆ ಸತ್ಯದ ಬಯ್ಯ ಆಂಡ್

ಉಡಲ್‌ಡ್ ದಾದ ಪೊತ್ತ್‌ಂಡ್, ಪಣ್ ಎಂಕ್ ಈ 'ಕ್ವಾಡ್ರಸ್'
ಊರ್‌ಡ್ ಊರೇ ಪುಗೆ ಲಕ್ಕ್‌ಂಡ್, ಇತ್ತೆ ಕವಿನ ಬಯ್ಯ ಆಂಡ್.

❊❊❊❊

ಆಂಪಲ ಗುತ್ತುದ ಆಟಿದ ಪುಣ್ಣಮೆ

✍ ಸರಾಸು

ಜೈದಿನ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಮರ್ಗಿಲ್ ಪಗತ್ ಜೆಪ್ಪುಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೊರೆಲಿಯೆ, ಆಂಡ ಮೈತ ಬೇನೆಡ್ ಪೊರೆಲೆರೆ ಆಯಿಜಿ. ತನ್ನ ದುಂಬುದ ಜನ್ಮದ ಪಾಪದ ಫಲ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿಯೆ. ದುಂಬುನಾನಿ ಕಡಿರೆ ಮಗೆ ಮಾಧವೆ ಮೂಂಕು ಮುಟ್ಟ ಪರ್ದ್ ಬೊಡೆದಿ ಕನಕಗ್ ಹಾಕ್‌ನಗ, ಬುದ್ಧಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡುಪಾಯರೆ ಪೋಯಿನ ಕಾಂತಣ್ಣಗ್‌ಲಾ ಪೆಟ್ಟ್ ಬೂರ್ದು ಈ ಪರಿಸ್ಥತಿ ಬೈದ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್, ಬೇತೆಕುಲೆಡ ಪನಿಯೆರೆ ನಾಚಿಕೆ. ವಿಷಯನ್ ಗುಟ್ಟು ಮಲ್ತಿ ಕಾಂತಣ್ಣೆ, ಗಟ್ಟಿ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಜೆತ್ತೆ. ಆಂಡ ನಿದ್ರೆ ಬರೊಡೆತ್ತಾ? ಜೈದಿನಡೆನೇ ಗಡಿಯಾರ ತೂಯೆ. ರಾತ್ರಿ ಗಂಟೆ ಪತ್ತ್ ಅಟಿಲ್‌ದ ಕೋಣೆಡ್ ಲೈಟ್ ತೋಜೊಂದಿತ್‌ಂಡ್. ಅರ್ಧ ಜೈದಿ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್, ಕನಕ ಕುಲೊಂದು ಕಣ್ಣ್ ಕೂರೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಕನಕ ಮಾಧವಗ್ ಕಾತೊಂದಿತ್ತೊಲು. ಈತ್‌ನೆಟಲ್ಲಾ ಮಾಧವೆ ಬೈದ್‌ಜೇ ಪಂಡ ಇನಿಲಾ ಆಯೆ ಪರ್ದ್ ಬರ್ಪಿನಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಅಂದಾಜಾಂಡ್.

ಕನಕ ಕಲ್ಡಿನ ಪೊಣ್ಣು. ಅಲೆನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆರ್, ಮಾಧವನ್ ಎಡ್ಡೆ ಕೋಡಿದ ಆಣ್ ಪಂಡ್‌ದ್, ಕೇಂಡಿನ ಬದಿ, ಬಂಗಾರ್ ಪದ್ದೇಯಿ ಪಾಡ್ದ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆಂಡ ಇನಿ ಕನಕನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೂಂಡ ಏರೆಗ್‌ಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಬರೋಡೆ. ಮಾಧವಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸೋತಿನ ಕನಕನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆ ಕಡೆಕ್ ಉಂದು ಕನಕನ ಹಣೆ ಬರವು, ಹಣೆಟ್ ಬರೆಯಿನ ಇರೆಟ್ ಒರೆಸೆರೆಲಾ ಆಪುಜಿ, ಅರೆತ್ ಪರಿಯೆರಲಾ ಆಪುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ವಿಷಯ ಬುಡ್ಡೇ ಬುಡಿಯೆರ್. ಕನಕನ್ ತೂಯಿನ ಕಾಂತಣ್ಣನ ಮನಸ್ಸ್ ಕರಯಿ ಲಕ್ಕಾಂಡ್. ಮಗಕ್ ಬುದ್ಧಿ ಪಂಡ ಅರ್ಥ ಆಪುಜಿ, ಮರ್ಮಲ್‌ನ ಕಷ್ಟ ತೂದು ಮನಿಪಂದೆ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಮನಸ್ಸಾಪುಜಿ ತನ್ನ ಪರ್ಲೆಲಾ ಮಗಕ್ ಪಾಪದ ಪೊಣ್ಣನ್ ಕಂತ್ ಕಟ್ಟಿನ ತನ್ನ ಮಲ್ಲ ತಪ್ಪಾಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸಡೇ ಎನ್ನಿಯೆ.

ಮೂಜಿಮಾಗಣೆದ ಆಂಪಲ ಗುತ್ತುದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಇನಿ ತನ್ನ ಕಡಿರ ಮಗೆ ಮಾದವನ ಪರ್ಪಿನ ಚಟೊಟು ತನ್ನ ಮುಪ್ಪ ಮುಡಿ ಉಟ್ಟೋಲಿದ ಅಸ್ತಿನ್ ಮೂಜಿ ಮುಕ್ಕಾಲ್‌ಗ್ ಮಾರ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಈ ಬಾಡಾಯಿದ ಇಲ್ಲಡ್ ಉಪ್ಪುನು ಪಂಡ ನೆಡ್ಡ್ ಮಲ್ಲ ಬೇಜಾರ್‌ದ ಸಂಗತಿ ಉಂಡಾ? ಖಂಡಿತ ಇಜ್ಜಿ. ಉಂದೆನ್ ಎನ್‌ನಗನೇ ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಮಿತ್ತೇ ಜಿಗುಪ್ಸೆ. ತನ್ನ ಜೀವನನೇ ಮುಗಿಪುಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸಾಂಡ್. ಆಂಡ ಆನಿ ತನ್ನ ಬೊಡೆದಿ ಗುತ್ತುದ ಗುರ್ಕಾರ್ತಿ ತೇಜಾಕ್ಷಿ ದೊಕ್ಕೆ ಕಡಿನಗ ಪಂತಿಸ ಪಾತೆರ ನೆನಪಾಂಡ್ "ಕಡೆತ ಮಗೆ ಕರ್ಣನ್ ಕಡೆಮುಟ್ಟ ಬುಡು ಪಾಡದೆ" ಅಂದ್, ಕಡೆತ ಮಗೆ ಕರ್ಣಗ್ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಅತ್‌ಡ ಎನ್ನಕುಲು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೂಪಿನಕುಲು ಬೇತೆ ಏಲ್ಲಾ ಇತ್‌ಜಿ. ಕರ್ಣಗಾದ್ ಯಾನ್ ಬದುಕೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತೆ. ತನ್ನ ಕೈತಲೇ ಜೈದಿನ ಕರ್ಣನ ಮೋನೆ ತೂಯೆ. ಮಗೆ ಕರ್ಣೆ, ಅಮ್ಮೆರೆನ್ ಅರಾದ್ ಪತ್‌ದ್ ಜೈದಿನ ತೂನಗ

"ಅಮ್ಮೆರೇ ಎನನ್ ಕಡೆಮುಟ್ಟ ಬುಡು ಪಾಡಡೆ.... ಅಮ್ಮ ಪಂತಿನ ಪಾತೆರ ಒರಿಪಾವರತ್ತೇ" ಪನ್‌ಪಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜೊಂದಿತ್‌ಂಡ್. ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಜಪ್ಪೆರೆ ಸುರಾಂಡ್. ಜೈದಿನ ಬಾಲೆ ಕರ್ಣನ್ ಆರಾದ್‌ಪತ್‌ದ್ ಮುತ್ತ ಕೊರಿಯೆ, ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಪಂಡೆ "ಬಾಲೆ ದೊಕ್ಕೆ ಕಡಿನೆಟ ಯಾನ್ ನಿನ್ನ ಕೈ ಬುಡುಪುಜಿ" ಈ ದೃಶ್ಯನ್ ತೂದು ಕತ್ತಲೆಗ್‌ಲಾ ಕರ್ಲ್ ಕರಾದ್ ದುಖಃ ಬತ್ತುಪ್ಪ..!

ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಕರ್ಣೆ ಎಲ್ಯ ಬಾಲೆ ಆದುಪ್ಪುನಗ, ತಾನ್ ಆಂಪಲ ಗುತ್ತುದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದ್, ಗುರ್ಕಾರ್ತಿ ತೇಜಾಕ್ಷಿನೊಟ್ಟುಗು ಸಂತೋಷೊಡು ಕಳೆಯಿನ ದಿನಕುಲು ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ನೆನಪುಗು ಬತ್‌ಂಡ್. ಅಪನಗ ಆಂಪಲ ಗುತ್ತುಡು ನಡತೊಂದಿತ್ತಿನ ಗರ್ದುಲು! ಆಂಪಲ ಗುತ್ತುದ ಚಾವಡಿಗ್ ತೀರ್ಮಾನೊಗಾದ್ ಬೈದಿನ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಡ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನೇನ್ ಮೆಚ್ಚಿದ್, ಜನಕುಲು ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಕೊರ್ತಿನ ಬಿರ್ದುಲು!! ಅವು ಗುತ್ತುದ ಐಸ್‌ರೆದ ಕಾಲ ಕಾಂತಣ್ಣನ ಜೀವನದ ಸುಗ್ಗಿದ ಕಾಲ ಪಂಡಲ ಸುಳ್ಳತ್. ಗುತ್ತುದ ದೈವ ಪಂಜುರ್ಲಿ ನೇಮ ಬಾರಿ ಗೌಜಿಡ್ ನಡತೊಂದಿತ್‌ಂಡ್. ಊರ್ದ, ಪರಊರ್ದ ಸಾರ ಸಾರ ಜನಕುಲು ನೆಕ್ಕ್ ಸೇರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ನೇಮದ ಮನದಾನಿಡ್ದ ನಡತೊಂದಿತ್ತಿ ಕೋರ್ದಕಟ್ಟ, ಆ ಸೀಮೆಡೇ ಮಲ್ಲ ಕಟ್ಟ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರಿತ್‌ಂಡ್. ಗುತ್ತುದ ಎದುರುದ ಬಾಕಿಮಾರ್ ಕಂಡೊಡು ಜೋಡುಕೆರೆತ ಕಂಬುಲ ನಡತೊಂದಿತಂಡ್. ಪಾಕ ಜೋಡು ಎರ್ಕುಲು ಕಂಬುಲೊಗು ಬರೊಂದಿತ್ತ. ಗೆಂದಿನ ಎರ್ಲೆಗ್ ಕಾಂತಣ್ಣನೇ ಎದುರುಡು ಉಂತೊದು ಬಂಗಾರ್ದ ಮೆಡಲ್ ಗುತ್ತುದ ಲೆಕ್ಕೊಡೇ ಪಟೊಂದಿತ್ತೆ. ಕಂಬುಲ, ನೇಮ, ಚೌತಿ, ಅಷ್ಟಮಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗುತ್ತುಡು ಏದಾಲ ಗೌಜೇ ಗೌಜಿ... ಅಂಡ ಕಡಿರ ಮಗೆ ಮಾಧವೆ ಮಲ್ಲೆ ಆವೊಂದ್ ಬತ್ತಿನಂಚೆನೇ ಗುತ್ತುಡು ಗಲಾಟೆ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್ ಗೌಜಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಂವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಗುರ್ಕಾರ್ತಿ-ತೇಜಾಕ್ಷಿ, ಕಡಿರ ಮಗನ್ ಬಾರೀ ಮೋಕೆಡೇ ತಾಂಕಿಯೊಲು ಮಿತ್ತ್ ದೀಂಡ ಬಾಲೆನ್ ಗಿಡಿ ಕೊನೊವು, ತಿರ್ತ್ ದೀಂಡ ಪಿಜಿನ್ ಕೊನೊವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯೆನ್ ಜಕ್ಕೆಲ್‌ಡೇ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ತೊಲು. ಆಂಡ ಮಗೆ ಮಾಧವೆ ಏಪ ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಸೇರಿಯೆನಾ ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅಡ್ಡ ಸಾದಿ ಪತ್ತೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ದೋಸ್ತಿನಲೆಟ್ಟು ಪರಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್‌ತೆ. ಜವನೆರ ಕೂಟೊಗು ಸೇರ್‌ದ್ ತಿಕ್ಕಿನವುಲು ಪೆಟ್ಟ್, ಗ್ಯಾಂಗ್‌ವಾರ್ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಕ್ಲಾಸ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಬಾರ್‌ಡೇ ದಿನಕಲೆವೊಂದು, ಅಮ್ಮೆರೆನ ಕಾಸ್ ಪೊಡಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಮಗನ ಬುದ್ಧಿ ಸರಿ ಆವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್, ತೇಜಾಕ್ಷಿ ಊರ್ದ ದೇವೆರ್‌ಗ್ ಪಟ್ಟ ಪರಕೆ ಪಂಡೊಲು. ಊರ್ದ ಸೀತಾರಾಮ ಭಟ್ರೆನ್ ಲೆಪುಡಾದ್, ಮಗನ ಜಾತಕ ತೋಜಾದ್ ಮಲ್ಲ ಹೋಮ ಮಲ್‌ತ್‌ದ್ ಊರ್ದ ಜನಕುಲೆಗ್ ವಣಸ್ ಪಾಡಾಯೊಲು. ಗುತ್ತುದ ದೈವ ಪಂಜುರ್ಲಿಗ್ ನೇಮ, ಓಮಂಚಜ್ಜಾಯ ಕೊರಿಯೆಲು, ಊರ್ದ ನರಸಿಂಹ ದೇವೆರೆಗ್ ರಂಗ ಪೂಜೆ ಭಕ್ತಿಡೇ ಕೊರಿಯೊಲು... ಆಂಡ ಮಗೆ ಮಾಧವೆ ಸರಿತಾದಿಗ್ ಬತ್‌ಜೆ. ಕಡೇಕ್ ಉಂದು ಕಾಲದ ಮಹಿಮೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೈದೆಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್.

ಒಂಜಿ ಆಟಿದ ಪುಣ್ಣಮೆ ದಾನಿ ತೇಜಾಕ್ಷಿ. ತನ್ನ ಕಡೆತ ಮಗೆ, ಬಾಲೆ ಕರ್ಣನೊಟ್ಟುಗು ಚೆನ್ನದ ಮಣೆ ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಕುಲೊಂದಿತ್ತೊಲು. ಅಪಗ ಇತ್ತಿನ ಇತ್ತಿಲಕ್ಕ್‌ನೇ ಮಾಧವೆ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ದ್

ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತೆ "ಬರ್ಪಿ ವಾರ ಕಾಲೋಜಿಡ್ದ್, ಗೋವೆಗ್ ಟೂರ್ ಉಂಡು. ಎಂಕಲಾ ಟೂರುಗು ಪೋವೊಡು, ರಡ್ಡ್ ಸಾವಿರ ರುಪಾಯಿ ಖರ್ಚಿಗ್ ಬೋಡು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆಡ ಕೇಂಡೆ. ಆಂಡ ಸುರುವೆ ಸಾದಿ ತತ್ತಿ ಮಗೆ, ಕುಡ ರಡ್ಡ್ ಸಾರ ಕೊರ್‌ಂಡ ಹಾಲಾಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನಿನ ತೇಜಾಕ್ಷಿ "ರಡ್ಡ್ ಸಾವಿರ ರುಪಾಯಿ ಇನಿ ಇಜ್ಜಿ, ಗೋವೆದ ಟೂರ್‌ಗು ನನ ಬರ್ಪಿ ಸರ್ತಿ ಪೊವೊಲಿ" ಪಂಡೊಲು ಆತ್ ಪಂಡಿನೇ ತಡ, ಮಾದವಗ್ ಕೋಪ ಮಂಡೆಗ್ ಏರ್‌ಂಡ್, ಅಪ್ಪೆನ ಕೈತಲೇ ಇತ್ತಿನ ಚೆನ್ನದ ಮಣೆನ್ ದೆತ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆಗೇ ಒಂಜಿ ಕುಲ್ಲಾಯೆ... ಕುಲ್ಲಾಯಿನ ಪೆಟ್ಟ್ ಕೆನ್ನಿಗಾಂಡ್, ಗುರ್ಕಾರ್ತಿ ಮಗ್‌ರಿಯೊಲು. ಕೈತಲಿತ್ತಿನ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಪಾರ್ ಬತ್‌ದ್ ಗುರ್ಕಾರ್ತಿನ್ ದೆರ್ತೆ. ಆಂಡ ಗುರ್ಕಾರ್ತಿಗ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಜೋರಾದಿತ್‌ಂಡ್ ಅಲ್ ಪಂಡಿನೊಂಜೆ "ಎನ್ನ ಕಡೆತ ಮಗೆ ಕರ್ಣನ್ ಕಡೆಮುಟ್ಟ ಬುಡು ಪಾಡಡೆ" ಆತೇ ಪಂಡಿನಿ, ತೇಜಾಕ್ಷಿನ ದೊಕ್ಕೆ ಕಡಿಂಡ್. ಆನಿಯೆ ಗುತ್ತುದ ಬೊಲ್ಪು ತೆಕಂಡ್ ಪಂಡಲಾ ತಪ್ಪಾವಂದ್.

ಅಪ್ಪೆ ತೀರಿಯೊಲು ಪಂಡಿನ ಗೊತ್ತಾಯಿನೇ, ಮಾಧವೆ ಇಲ್ ಬುಡ್ಡು ಬಲ್ತೆ. ಒಂಜಿ ವರ್ಷ ಆಯೆ ಓಡೆ ಪೋತೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿಯಿಜಿ. ಆಯೆ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನಿ ಅಪ್ಪೆನ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯದಾನಿ. ಆಯೆ ಗುತ್ತುನು ಓರ್ಪೆರೆ ಬತ್ತೆನಾ?... ಆತ್ ಗುತ್ತುನು ನುರ್ಪೆರೆ ಬತ್ತೆನಾ?... ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಅಂದಾಜಿ ಆಯಿಜಿ. ಬತ್ತಿನ ಮಗನ್ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಸೇರಾಯೆ. ಮಗೆ ಸರಿಸಾದಿಗ್ ಬರುವೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಾಪದ ಪೊಣ್ಣನ್ ಕಂತ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತೆ. ಆಂಡ ಮಗೆ ಗುರ್ಕಾರೆ ಎನ್ನಿನಂಚ ಸರಿಸಾದಿಗ್ ಬತ್‌ಜಿ. ಪರ್ದ್ ಜವನೆರ ಕೂಟ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್. ಗುತ್ತುದ ಆಸ್ತಿ ಕರಾಂಡ್. ಮರ್ಯೋದಿ ಮೂಜಿ ಮುಕ್ಕಾಲಾಂಡ್. ಕಾಲ ಚಕ್ರ ಮಾಲ್‌ಂಡ್. ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಒರಿಯಿನ ಆಸ್ತಿನ್ ಮಾರ್ದ್ ಪೇಂಟೆದ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಬಾಡಾಯಿದ ಇಲ್ ಪತ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ. ಆಂಡ ಶನಿ ಬೆರಿ ಪತ್ತಿಲಕ್ಕ, ಮಾದವೆ ಆಡೆಗ್‌ಲಾ ಗುಮ್ಮೆ ಪೊಗ್ಗಿಲಕ್ಕ ಬತ್ ಸೇರೊಂಡೆ.

ಕೈತಲ್, ಒಟ್ಟುಗು ಪಜೆಟ್ ಜೈದಿನ ಕರ್ಣೆ "ಅಮ್ಮ... ಅಮ್ಮ..." ಪಂಡಿಲಕ್ಕಾಂಡ್. ಕಾಂತಣ್ಣನ ಯೋಚನೆಡ್ ರೈಲ್‌ಗ್ ಬ್ರೇಕ್ ಬೂರಿಲಕ್ಕಾಂಡ್. ಲಕ್ಕಿ ಮಗನ್, ಅಡೆನೇ ಬೊಟ್ಟುದು ಜೆಪುಡಾಯೆ. ಕಾಂತಣ್ಣೆಗೆ ಕರ್ಣನ ಮಿತ್ ಬಾರಿ ಒಂಜಿ ನಂಬಿಕೆ. ಕರ್ಣೆ ಕೈತಲ್ ಇಜ್ಜೆಡ ದಾದನ ಒಂಜಿ ಕಲೆವೊಂಡಿಲೆಕ್ಕ. ಕರ್ಣೆ ಮಾಧವನ ಸಾದಿ ಪತ್ತಯೆ, ಪನ್‌ಪಿನ ನೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ ಆದುಪ್ಪೆರಲಾ ಯಾವು. ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಗುತ್ತುದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಅದುಪ್ಪುನಗ, ಕರ್ಣನ ಕೈಡ್ದೇ ಅಷ್ಟಮಿದಾನಿ ತಮ್ಮ ಒಕ್ಕೆಲ್ ದಾಕಲೆಗ್ ಅರಿ-ತರಾಯಿ ಪಟ್ಟವೊಂದಿತ್ತೆ. ಗುತ್ತುದ ಕಂಡೊಗು ಸುರೂಟ್ ದೋಲು -ವೀಳ್ಯೊಡು ಪೇರ್ ಮೈತ್. ಬೊಕ್ಕ ಊರ್ದ ಕಂಡ-ಸಾಗೋಲಿ ಸುರು ಮಲ್ಪುನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಪಗ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾಂತಪ್ಪೆ ಕರ್ಣನ ಕೈಡ್ದೆ ಪೇರ್ ಮೈಪಾದ್ ಸಾಗೋಲಿ ಸುರು ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಪ್ರತೀ ಸಂಕ್ರಾದಿದಾನಿ ಗುತ್ತುದ ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್ ಬೊಲ್ಪು ದೀಪಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಈ ಬೇಲೆಡ್‌ಲಾ ಕರ್ಣೆ ಅಮ್ಮರೆನೊಟ್ಟುಗು ಕೊಡೊಂದಿತ್ತೆ. ಐಕೆ ಊರ್ದ ಜನಕುಲು ಕರ್ಣೆನೇ ಗುತ್ತುದ ಮಲ್ಲದನಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಇನಿ ಆಂಪಲಗುತ್ತುದ ಆಮಲ್ಲ ಚಾವಡಿದ ಇಲ್ಲ್, 30 ಮುಡಿ ಉಟ್ಪೊಲಿದ ಆಸ್ತಿ, ನಾಲ್

ಎಕ್ರೆ ಬಜೈದ ತೋಟ, ಐನ್ ಎಕ್ರೆ ತಾರೆದ ದೊಟ ಆವೆನ್ ಮಾತ ಮುಕ್ಕು ತಿಂದ್‌ದ್ ಈ ಎಲ್ಯ ಬಾಡಾಯಿದ ಇಲ್ಲದ ಕೋಡಿ ಮೂಲೆಡ್ ಜೆಪ್ಪುನು ಪಂಡ! ಛೆ!! ಛೆ! ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಕರ್ಲ್‌ಗ್ ಬಿಸತ್ತಿ ಪಾಡಿಲಕ್ಕಾಂಡ್, ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಜತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಕೈತಲೇ ಜೈದಿನ ಕರ್ಣನ್ ತೂದು ಬೇನೆ ನುಂಗೊಂಡೆ.

ಏರಾ ಪಿದಾಯಿಡ್ದ್ ಜೋರ್ ಬಾಕಿಲ್ ಬೊಟ್ಟಿನ ಶಬ್ಧ... ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಗಡಿಯಾರ ತೂಯೆ ಗಂಟೆ ರಾತ್ರೆ ಪದ್‌ರಾಡ್ "ಬಾಕಿಲ್‌ದೆಪ್ಪುವನ್ನಾ?.... ದಾನೆ ಬಾಕಿಲ್ ತೊರ್ತು ಪೊಡಿ ಮಲ್ಪೊಡಾ? ಗಟ್ಟಿ ಕಲ್ಕುನ ಕೇನ್‌ಂಡ್... ಅಂದ್... ಇನಿಲ ಮಗೆ ಪರ್ದ್ ಬೈದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಅಂದಾಜಾಂಡ್. ಕನಕ ಬಾಕಿಲ್ ಜತ್ತೊ್ತಲು. ಏರಾ ರಡ್ಡ್ ಜನ, ಮಾದವನ್ ಪುರ್ತು ಉಲಯಿನೂಕಿಯೆರ್ "ದಾನೇ ಮೂಂಕು ಮುಟ್ಟ ಪರ್ದ್ ಮಾರ್ಗೊಡು ಬೂರ್ನು!? ಬಸ್ಸ್-ಕಾರ್ದ ಅಡಿಕ್ ಬೂರ್ದು ಸೈಪನ್ನಾ?!" ಕನಕ ಬುಲ್ತೊಂದಿತ್ತೊ್ತಲು ಮಾದವನ ಮೈಟ್ ಅಂಗಿ ಇತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ, ಮುಂಡು ಪರಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮೈಟ್ ನಿಲೀಕೆ ಕೆಸರ್. ಪರ್ತಿನಾಕಲೆಡ ಪಾತೆರ್ದ್ ದಾಲ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಲೆಗ್ ತೆರಿದಿತ್‌ಂಡ್ ಬಟ್ಟ್‌ಲ್ ನಿಲೀಕೆ ನುಪ್ಪು ಪಾಡ್ದ್ ಮಾಧವನ ಎದುರು ಕಂತ್ ದೀಯೊಲು. "ನಿನ್ನ ನುಪ್ಪು ಯಂಕ್ ದಾಲಾ... ಬೊಡುಚಿ... ನಿನ್ನ ಮುಸುಂಟು ಯಂಕ್ ತೋಜಾವಡ... ಲಕ್ಕ್ ಮುಲ್ತು" ಮಾದವೆ ಪಂಡೆ... ಅಮಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ದಿನಡೇನೆ ಮಗ್‌ರಿಯೆ... ಅಡೇನೆ ಜೆತ್ತೆ... ಕನಕ ಅಟಿಲ್‌ದ ಕೋಣೆದ ಲೈಟ್ ತೆಕ್ಕಾಯೊಲು.

ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಜೈದಿನಲ್ಪ ತೂಯೆ. ತನ್ನ ಮಗನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೂದು, ತನ್ನ ಮಿತ್ತೆ ಒಂಜಿ ನಮೂನೆದ ಜಿಗುಪ್ಸೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ತಾನ್ ಊರ್ದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಅದುಪ್ಪುನಗ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿನತಾನಿ, ಊರ್ದ ಶಾಲೆಡ್, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಆದ್ ಮಲ್ತಿನ ಭಾಷಣ ನೆನಪುಗು ಬತ್‌ಂಡ್ "ನಮ್ಮ ದೇಶ ಎಡ್ಡೆ ಅವೊಡಾಂಡ. ಸುರೂಟು ನಮ. ನಮ್ಮ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಾವೊಡು. ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆಗ್ ಒತ್ತು ಕೊರ್ದು ಮಧ್ಯಪಾನ ವರ್ಜನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕುಲು ಸತ್ ಪ್ರಜೆಯಾದ್ ಬಾಳುಲೆಕ್ಕ, ಅಕಲೆಗ್ ನಮ ಸಾದಿ ತೋಜಾವೊಡು... ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಲ್ಪೊಡು" ಇಂಚ ಪನ್ನಗ ಆನಿ ಜನಕುಲು ಬೊಟ್ಟಿನ ಲಾಟಿ ಇನಿಲ ಕೆಬಿಕ್ ಕೇನಿಲಕ್ಕಾಂಡ್.

"ಅಮ್ಮ... ಅಮ್ಮ" ಕರ್ಣೆ ಕುಡಾ ನಿದ್ರೆಡ್ ಕಡಂಬರ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಲಕ್ಕದ್ ಕುದ್ದೆ "ಪಪ್ಪ... ಪಪ್ಪ ಲಕ್ಕಿ, ಪಿದಾಡಿ... ಅಮ್ಮ ನಮನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೊಯೆರೆ ಬೈದೆರ್" ಬಾಲೆ... ಜೆಪ್ಪು... ದಾದ ಕನಕಟ್‌ಂಡಾ?" ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಜೆಪ್ಪೆರೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಟ್ಟುಯೆ. ಬಾಲೆ ನಿದ್ರಿಯೆ. ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಯೋಚನೆ ತರೆಕ್ ಅಡೆಕ್‌ಂಡ್, ದಾನೆ ಬಾಲೆ ಇನಿ ಅಮ್ಮನ್ ಬಾರಿ ಕನಂಬರವೇ?... ತೇಜಾಕ್ಷಿ ಪೋದು ನಾಲ್ ವರ್ಷ ಆಂಡ್... ಓ!... ಎಲ್ಲೆ ಆಟಿದ ಪುಣ್ಣಮೆ! ಎಲ್ಲೆಗ್ ಬರ್ತಿ ನಾಲ್ ವರ್ಷ! ... ಯೋಚನೆ... ಮಲ್ತ್... ಕಾಂತಣ್ಣೆ ನಿದ್ರೆಗ್ ಜಾರಿಯೆ.

ದಡಾರ್! ಬಡಾರ್!! ಶಬ್ದ ಕೇಂಡಿ ಪೆಟ್ಟ್‌ಗೆ ಕಾಂತಣ್ಣೆ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾಯೆ. ತೂಪಿನಿ ದಾದ!

ಪುಲ್ಯ ಆತ್‌ಂಡ್... ಇಲ್ಲದ ಗೋಡೆ ಮಗ್‌ರ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಪನಿ ಪನಿ ಬರ್ಸ ಭಾರಿ ತುಫಾನ್, ಗಾಳಿ ಬೀಜೊಂದಿತ್‌ಂಡ್ ಕೈತಲ್ ನೆತ್ತೆರ್ದ ಓಕುಳಿ. ತುಫಾನ್‌ಗ್ ಇಲ್ಲದ ಗೋಡೆ ಮಗ್‌ರ್‌ದ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಅಂದಾಜಾಂಡ್. ಲಕ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಂದಾಜಿ ಮಲ್ತೆ. ಆಂಡ ಲಕ್ಕೆರೆ ಆಯಿಜಿ. ಗುತ್ತುದ ದೈವೊಲೆಗ್ ಮನಸ್‌ಡೇ ಕೈ ಮುಗ್ಗಿದ್, ಕೈತೆಲ್, ಜೈದಿ ಕರ್ಣನ್ ತೂಯೆ. ತೂಪಿನ ದಾದ! ಗೋಡೆ ಕರ್ಣನ ಮಿತ್ ಬೂರ್‌ದುಂಡು! ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಧಿಗಿಲ್ ಪಾರ್‌ಂಡ್. ಏರೆನ್‌ಲಾ ಲೆಪ್ಪುಗ ಪಂಡ, ಕಲ್ಕೆರೆ ಸ್ವರ ಬತ್‌ಜಿ. ಆದಗನೆ ನಾಲ್ಯೆನ್ ಜನಕುಲು ಇಲ್ಲದ ಉಲಯಿ ಪಾರ್ ಬತ್ತೆರ್. ಬಾರಿ ಪ್ರಯೊಸೊಡು ಕರ್ಣನ ಮಿತ್ ಬೂರ್ದಿನ ಗೋಡೆನ್ ದೆರ್ತ್ ಬರಿಕ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಕರ್ಣನ್ ದೆರ್ತ್ ಬರಿಕ್ ದೀಯೆರ್. ಬಾರೀ ಬೇಜಾರ್‌ದ್, ಬಾಲೆದ ಮಿತ್ ಕುಂಟು ಪೊದೆತೆರ್. ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಅಂದಾಜಾಂಡ್. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತನ್ನಾಲೆಗೆ ನೀರ್ ಜಪ್ಪೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಗುರ್ಕಾರ್ತಿ ದೊಕ್ಕೆಕಡಿನಗ ಪಂತಿನ ಪಾತೆರ ನೆನಪಾಂಡ್. ದುಂಬುನಾನಿ ಕರ್ಣೆ ನಿದ್ರೆಡ್ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ "ಪಪ್ಪ... ಪಪ್ಪ ಲಕ್ಕಿ ಪಿದಾಡಿ... ಅಮ್ಮ ನಮನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಯೆರೆ ಬೈದೆರ್" ನೆನೆಪಾಂಡ್ ಯಾನ್ ಬತ್ತಿನ ಬೇಲೆ ಆಂಡ್, ದೇವೆರೆ!!! ಎನನ್‌ಲಾ ನಿನ್ನಡೆ ಲೆತೊಂದು ಪೊಲಾ! ಕರ್ಣೆದಾಂತೆ ಯಾನ್ ಎಂಚ ಬದುಕುನು!!! ಜೋರುಡೇ ಕಲ್ಕೆರೆ ತೂಯೆ. ಸ್ವರ ಪಿದಾಡ್‌ಜಿ... ಕಾಂತಣ್ಣಗ್ ಕಣ್ಣ್ ಕತ್ತಲೆ ಬತ್ತಿ ಲಕ್ಕಾಂಡ್. ಬೈದಿನ ಜನಕುಲು ಕಾಂತಣ್ಣನಡೆ ಪಾರ್ ಬತ್ತೆರ್... ಆಯನ್ ದೆರ್ತ್ ಕುಲ್ಲಾಯೆರ್, ಆಯನ ಬಾಯಿಗ್ ನೀರ್ ಮೈತೆರ್. ಆಂಡ ದೊಂಡೆಡ್ ನೀರ್‌ಜತ್‌ಜಿ... ಆಂಪಲ ಗುತ್ತುದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಕಣ್ಣ್‌ಮುಚ್ಚಿಯೆ. ಆನಿದ ದಿನ ಆಟಿದ ಪುಣ್ಣಮೆ!

✳✳✳✳

ಪನಿ -ಕಬಿತೆಲು

<u>ಉಪಕಾರ</u>

ನೀರ್‌ನ್ ಅಜಾದ್
ಉಪ್ಪು ಮಲ್ತ!
ಉಪ್ಪುನು ಪಾಡ್‌ದ್
ನೀರ್ ಮುಲ್ತ!

✍ ಯಶವಂತ್ ಡಿ. ಯಸ್

ಅಪ್ಪೆ...! ದೇವೆರೇ! ...

✍ ಕೆ.ಕೆ ಗಟ್ಟಿ

ಅಪ್ಪೆ ಆರ್ ದೇವೆರ್ಂದ್ ।
ಒಪ್ಪುರೇರ್ ಮನಸ್ಸ್‌ದೀದ್ ॥
ಅಪ್ಪೆ ಪೇರ ನುಪ್ಪುನೀರ ।
ಸುರೂಕು ಕೊರ್ತಿನಾರ್ ಈರ್ ॥

ಸೀಕ್ ಸೋಂಕು ಬತ್ತಿನಾನಿ ।
ತಿಗಲೆಗೊತ್ತು ಪತ್ತ್‌ದಾನಿ ॥
ಕಣ್ಣ್ ನೀರ್ ಜಪ್ಪಾದಾನಿ।
ನಿದ್ರೆದಾಂತೆ ಸಾಂಕ್ಯರಾನಿ ॥

ಮಟ್ಟೇಲ್‌ಡ್ ಕನತಿ ಮರ್ದ್ ।
ಬಟ್ಟಾಲ್‌ಡ್ ಮೊರೆತಿ ನುಪ್ಪು ॥
ಮೈನಿಲ್ಕೆ ಮಡೆ ಮೈಲಿಗೇ ।
ಮನಸ್‌ನಿಲ್ಕೆ ಭವಿಷ್ಯದಾಸೆಗ್ ॥

ದುಃಖ ದುನ್ನ ಮುಚ್ಚಿದೀದ್ ।
ಕಲ್ಲ್‌ದೇವೆರೆದುರು ದೀದ್ ॥
ಕೈನ್ ಮುಗಿದ್ ಬುಲ್ತೆರಾರ್।
ಅಪ್ಪೆ ಪನ್ಪಿ ಆ ದೇವೆರಾರ್ ॥

ಅಪ್ಪೆ ಪಂಡಿ ಪಾತೆರೊನು ।
ಸತ್ಯ ಪಂಡ್ದ್ ನಂಬಿ ಬಾಲೆ ॥
ಕಲ್ಲ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಕೈಲ ಮುಗಿಂಡ್ ।
ಅಪ್ಪೆ ದೇವೆರೆಗ್ ಬೆರಿನೆ ಪಾಡ್ದ್ ॥

ಕಾಲ ಕನಪಿ ಮೇಳದೊಟ್ಟು ।
ಅಪ್ಪೆ ಪನ್ಪಿ ದೇವೆರೊಟ್ಟು ॥
ಏತ್ ಮಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟ ।
ಅಪ್ಪೆ ಪನ್ಪಿ ಸ್ವರತ ಎದುರು ಗುಟ್ಟುಡುಪ್ಪಡ್॥

✻✻✻✻

ವಿನಂತಿ

- ಒಂಜಿ ವರ್ಸದ ಕಿಸ್ತ್‌ದ ಪಣವು ರೂ. 50/-; ಅಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. 500/- ಕಡಪುಡುದು ಕೊರಿನಕುಲೆಗ್ ಮದಿಪು ಬೂಕುಲೆನ್ ಟಪ್ಪಾಲ್ಡ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರ್ಪೊ.
- ಕತೆ / ಕಬಿತೆ / ಅಧ್ಯಯನ ಲೇಖನ / ಹರಟೆ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಮದಿಪುಗು ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಲಿ.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆಕ್ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟಿನ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಆದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ಫುಲ್ ಸ್ಕೇಪ್ ನಾಲ್ ಪುಟತ್ತ ಉಲಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ.
- ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಕಾಕಜಿದ ಒಂಜೇ ಪುಡೆಟ್ ವಿರಳವಾದ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಬರೇದ್ ಕಡಪುಡಿ.
- ಲೇಖಕೆರೆನ ಪುದರ್ ಪತ್ತೆ ದಾಂತಿ ಬರವುಲೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುಜಿ.
- ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ಮೂಲ ಲೇಖಕೆರೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆನ್ ಬರವುಡುದೆತೊಂದು ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಡು.
- ಪ್ರಕಟ ಆವಂದಿ ಬರವುಲೆನ್ ಪಿರ ಕಡಪುಡುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಿ.
- ಮದಿಪುಡು ಪೊಸ ಬೂಕುಲೆ ಪರಿಚಯ ಪುಟೊಕ್ಕು ಪ್ರತಿ ಬೂಕುಲೆ ರಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ಸಂಪಾದಕರೆಗ್ ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಲಿ.

✲✲✲✲✲

ಈ ಸಂಚಿಕೆದ ಲೇಖಕೆರೆ ಪತ್ತೆ

1) ವಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಡ್ರಸ್
ಪಿ.ಬಿ. ಸಂಖ್ಯೆ 181
ಸಫತ್ 13002
ಕುವೈಟ್

2) ಸರಾಸು
ಗಣೇಶ್ ನಗರ ಪಡ್ರೆ
ಭಟ್ರಂಗಡಿ,
ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಗರ ಅಂಚೆ
ಕುಡ್ಲ - 575 025

3) ಉಮೇಶ್ ಬಂಗೇರ
C/o. ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್
ಕೆನರಾ ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ಎದುರು,
ಕಂಕನಾಡಿ ಅಂಚೆ, ಕುಡ್ಲ

4) ವಸಂತ ಮರೋಳಿ
ಅಡುಮನೆ,
ಮರೋಳಿ ಕುಡ್ಲ.

5) ಕುಡಲದ ಮಾಧವೆ
ನಿವೃತ್ತ ಇಂಜಿನಿಯರ್
ನಾದಪ್ರಿಯ, ಕಾಂತರಾಜ ರಸ್ತೆ,
ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ, ಕುಡ್ಲ - 575 003

6) ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯ
ದೇವತಾ
ಅಮಣ್ಣಿ ರಾಮಣ್ಣಾ ಶೆಟ್ಟಿ,
ಸಭಾಭವನದ ಎದುರು,
ಒಳಕಾಡು, ಉಡುಪಿ - 576 101

7) ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
ಭೂಮಿಗೀತ
ಕುಂಜತ್ತಬೈಲ್, ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ,
ಕುಡ್ಲ - 575 015

8) ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳಿ
ನಿತಿನಾ, ನುಳಿಯಾಳು
ನಿಡ್ಪಳಿ ಅಂಚೆ,
ಪುತ್ತೂರು ದ.ಕ. - 574259

9) ಪದ್ಮನಾಭ ಮಿಜಾರು
ಶಾಂತಿಗಿರಿ ಮನೆ,
ಮಿಜಾರು ಅಂಚೆ, ಕುಡ್ಲ- 574 225

10) ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ಅಕಾಶವಾಣಿ,
ಕದ್ರಿ, ಕುಡ್ಲ- 575004

11) ಎಂ. ಬಾಬು ಶೆಟ್ಟಿ ನಾರಾವಿ
ರವಿಪ್ರಭಾ, ನಾರಾವಿ ಅಂಚೆ,
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ದ.ಕ.

12) ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
ತೆಂಕ ಕಾರಂದೂರು
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ದ.ಕ.- 574217

13) ಉಮೇಶ್ ರಾವ್ ಎಕ್ಕಾರು
ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಸರಸ್ವತಿ ಸದನ, ಬಡಗ ಎಕ್ಕಾರು ಗ್ರಾಮ
ವಯಾ ಪೆರ್ಮುದೆ
ಕುಡ್ಲ- 574509

14) ಚೆಲ್ಲಡ್ಕ ಬಾಲಪ್ಪ ಆಳ್ವ
ಪಳ್ಳ ಕೆಳಗಿನ ಮನೆ
ನೆಲ್ಲಿಕುಂಜೆ, ಕಾಸರಗೋಡು

15) ಕೆ.ಕೆ.ಗಟ್ಟಿ
ಎಸ್. ಆರ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಕಾಪೌಂಡ್
ಶರವು ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ
ಕುಡ್ಲ- 575001

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಪೊಸ ಪ್ರಕಟನೆಲು

ಪುಸ್ತಕದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ		ಲೇಖಕರು	ಬೆಲೆ ರೂ.
ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲೆ			
೧. ಗೀತಾಚಾರ್ಯ ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್ (೨೦೦೮)		- ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ	೨೫.೦೦
೨. ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ (೨೦೦೮)		- ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು, ರೋಹಿಣಿ	೨೫.೦೦
೩. ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ (೨೦೦೮)		- ಜಯಂತಿ ಅಮೀನ್	೨೫.೦೦
೪. ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ (೨೦೦೮)		- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೨೫.೦೦
ಇತರೆ ಪ್ರಕಟನೆ			
೧. ತುಳು ಕೇನ್ಡ್ ಓದುದ್ ಬರೆದ್ ಕಲ್ಪುಲೆ (೨೦೦೭)		- ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ	೬೦.೦೦
೨. ಕಂಬುಲದ ಪೇರ್ (೨೦೦೭)		- ಡಾ. ಕೆ. ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್	೫೦.೦೦
೩. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೊಲಬು (೨೦೦೮)		- ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೫೦.೦೦
ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಕತೆ (ಭಾಷಾಂತರ)			
೧. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ	ಮರು ಮುದ್ರಣ	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೨೫.೦೦
೨. ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ	ಮರು ಮುದ್ರಣ	- ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ	೨೫.೦೦
೩. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡ	ಮರು ಮುದ್ರಣ	- ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	೨೫.೦೦
೪. ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್	ಮರು ಮುದ್ರಣ	- ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೨೫.೦೦
೫. ಮಗ ಬರಹ ಕಲಿತ	ಮರು ಮುದ್ರಣ	- ಪ್ರೊ. ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	೨೫.೦೦
೬. ಮಾಯಾಂದಾಳ್	ಮರು ಮುದ್ರಣ	- ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ	೨೫.೦೦
ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಲಿಕೆ			
೧. ತುಳು ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ (೨೦೦೮)		- ಪು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್, ಕಟೀಲು	೨೫.೦೦
೨. ತುಳು ಲಿಪಿ ಪರಿಚಯ (೨೦೦೮)		- ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು	೨೫.೦೦
೩. ಕಾವೇರಿ (೨೦೦೮)		- ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	೨೫.೦೦
೪. ತುಳು ಭಾಗವತೊ (೨೦೦೮)		- ಡಾ. ಪಾದೆಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣುಭಟ್	೨೫.೦೦
೫. ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣೆ (೨೦೦೮)		- ಡಾ. ಎಸ್. ಆರ್. ವಿಷ್ಣುರಾಜ್	೨೫.೦೦
೬. ತುಳು ಕಾವ್ಯೊ (೨೦೦೮)		- ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ	೨೫.೦೦
೭. ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತೊ (೨೦೦೮)		- ಡಾ. ಕೆ. ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್	೨೫.೦೦
೮. ತುಳುನಾಡ ಸಂಶೋಧನೆ (೨೦೦೮)		- ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ ಶೇಣಿ	೨೫.೦೦

ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಕಲನ ಮಾಲಿಕೆ

೧. ನೂದು ಕಬಿತೆಲೆ ಗೊಂಚಿಲ್ (೨೦೦೮)	- ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ಬಿ.ಎನ್. ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು (ಸಂ.)	೩೫.೦೦
೨. ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಲೇಖನೊಲು (೨೦೦೮)	- ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರ್ (ಸಂ.)	೩೫.೦೦

ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

೧. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯ (೨೦೦೮ ಮರುಮುದ್ರಣ)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೮೦.೦೦
೨. ಡೆವಿಲ್ ವರ್ಶಿಫ್ ಆಫ್ ತುಳುನಾಡ್ (೨೦೦೮ ಮರುಮುದ್ರಣ)	- ಬರ್ನಲ್	೫೦.೦೦
೩. ಪಾಡ್ದನೊಳು (೨೦೦೮ ಮರುಮುದ್ರಣ)	- ಮೇನರ್	೫೦.೦೦
೪. ತುಳು ಭಾಗವತೊ ಭಾಷಾಂತರ	- ಡಾ. ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ	೧೦೦.೦೦
೫. ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಕೊಡುಗೆ (೨೦೦೮)	-ಪ್ರೊ ತುಕಾರಾಮ್ ಪೂಜಾರಿ	೫೦.೦೦

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಲಿಕೆ ಸು.ಕ.ಯೋ.

೧. ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ (೨೦೦೮(	- ಕೆ. ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	೩೦.೦೦
೨. ತುಳು ಗಾದೆಲು (೨೦೦೮)	- ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು	೩೦.೦೦
೩. ತುಳು ಕತಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (೨೦೦೮)	- ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾಮ	೩೦.೦೦
೪. ತುಳು ಪಾಡ್ದನೊಳು (೨೦೦೮)	- ಡಾ. ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	೩೦.೦೦
೫. ಎದುರುಕತೆಕ್ಕುಲು (೨೦೦೮)	- ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ	೩೦.೦೦
೬. ಬೆನ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣುನ ಕನತ ಕದಿಕೆ ಕಬಿತೊಲು (೨೦೦೮)	- ಡಾ. ರಾಜಶ್ರೀ	೩೦.೦೦
೭. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ನಲಿಕೆಲು (೨೦೦೮)	- ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	೩೦.೦೦

ಇತರೆ ಮಾಲಿಕೆ ಸು.ಕ.ಯೋ.

೧. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಪರಿಚಯೊ	- ಡಾ. ನಿಕೇತನ	೩೦.೦೦
೨. ದೈವೊಲೆ ಕತೆಕುಲು	- ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್	೩೦.೦೦
೩. ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೆಯಿ	- ಡಾ. ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ	೩೦.೦೦
೪. ತುಳು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ	- ಡಾ. ಅರುಣಕುಮಾರ್ ಎಸ್. ಆರ್.	೩೦.೦೦
೫. ನಾಟಕೊಲು, (ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆದ ಎಡ್ಡೆ ಉತ್ತಮ ಮೂಜಿ ನಾಟಕ ಕೃತಿಕುಲು)	- ಕೆ.ಕೆ. ಗಟ್ಟಿ, ಗಿರೀಶ್ ಪಿಲಾರ್, ದೇವರಾಜ್ ಡಿ. ಬಾಳ	೬೦.೦೦

ತ್ರೈಮಾಸಿಕಗಳು

೧. ಮದಿಪು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಸಂಚಿಕೆಗಳು	- 1 ರಿಂದ 46	೧೫.೦೦
೨. ತುಳುದರ್ಶನ ೩೬ ಸಂಚಿಕೆ	(ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪುಟ 9 ಸಂಚಿಕೆ 4)	ಉಚಿತ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲೆ

		ರೂ.
೧. ರೆವರೆಂಡ್ ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್ (೧೯೯೫)	- ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	೧೨.೦೦
೨. ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗೋತೆರ್ (೧೯೯೫)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦
೩. ಬಡಕ್ಕೆಲ್ ಪರಮೇಸ್ರಯ್ಯೆರ್ (೧೯೯೫)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೫.೦೦
೪. ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (೧೯೯೫)	- ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	೧೨.೦೦
೫. ಎನ್.ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಪೊಳಲಿ (೧೯೯೫)	- ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	೧೦.೦೦
೬. ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ (೧೯೯೫)	- ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ	೧೨.೦೦
೭. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ (೧೯೯೫)	- ನಾ. ವುಜಿರೆ	೧೨.೦೦
೮. ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ (೧೯೯೬)	- ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡ್ಕ	೧೨.೦೦
೯. ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್ (೧೯೯೭)	- ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೨.೦೦
೧೦. ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೧೯೯೭)	- ಎಂ. ರತ್ನಕುಮಾರ್	೧೨.೦೦
೧೧. ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ (೧೯೯೭)	- ಡಾ. ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್	೧೨.೦೦
೧೨ ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೭)	- ಎನ್. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೧೩ ವಿಶುಕುಮಾರ್ (೧೯೯೭)	- ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್	೧೨.೦೦
೧೪. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	೧೨.೦೦
೧೫. ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	- ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	೧೨.೦೦
೧೬. ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ (೧೯೯೮)	- ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು	೧೨.೦೦
೧೭. ನವಯುಗದ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೯)	- ನರೇಂದ್ರ ರೈ ದೇರ್ಲ	೧೨.೦೦
೧೮. ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ (೨೦೦೧)	- ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು	೧೨.೦೦
೧೯. ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ (೨೦೦೨)	- ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೨೦. ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ (೨೦೦೨)	- ಡಾ. ಸುನೀತ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ	೧೫.೦೦
೨೧. ಡಾ. ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ (೨೦೦೩)	- ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೧೫.೦೦
೨೨. ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (೨೦೦೪)	- ಡಾ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ.	೨೦.೦೦

ಮರೆಯಬಾರದ ತುಳುವರು ಕನ್ನಡ ಮಾಲಿಕೆ

೧. ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (೨೦೦೨)	- ರಘುನಾಥ ನರ್ಕಳ	೧೫.೦೦
೨. ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೨೦೦೨)	- ಎಂ. ರತ್ನ ಕುಮಾರ್	೧೫.೦೦
೩. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು (೨೦೦೪)	- ನಾಗರಾಜ ಪೂವಣಿ	೧೫.೦೦

ಬೇತೆ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

೧.	ಆಕಾಶವಾಣಿ ತುಳು ಕತೆಕುಲು (೧೯೯೬)	- (ಸಂ) ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ	೨೮.೦೦
೨.	ಬೀರದ ಬೊಲ್ಪು (೧೯೯೭)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೨೮.೦೦
೩.	ಉಳ್ಳಾಲ ಇತಿ ಆದಿ (೧೯೯೭)	- (ಸಂ) ಅಮತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಕೆ.ಆರ್.ಚಂದ್ರ	೩೦.೦೦
೪.	ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ	೨೫.೦೦
೫.	ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ (೧೯೯೮, ೨೦೦೩)	- ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೦೫.೦೦
೬.	ಬಂಗಾರ ಪರ್ಬದ ಸಿಂಗಾರ್ ಪದೊಕುಲು (೧೯೯೮)	- (ಸಂ) ಪಿ.ಎಸ್.ರಾವ್	೨೦.೦೦
೭.	ತುಳು ಕೈಪಿಡಿ (೧೯೯೮, ೨೦೦೩)	- ಡಾ. ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೩೫.೦೦
೮.	ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ವಸಂತ ಮಾಧವ	೨೫.೦೦
೯.	ಜೋಕ್ಲೆದನಿ (೨೦೦೦)	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೫.೦೦
೧೦.	ಮಹಾಭಾರತೊ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ (೨೦೦೦)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೨೪೦.೦೦
೧೧.	ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ (೨೦೦೧)	- ದಿ. ಪಾ.ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ	೧೫.೦೦
೧೨.	ತುಳುಲಿಪಿ (೨೦೦೧)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦
೧೩.	ತೆಲ್ಪುತೆಲಿಕೆ ಕತೆಕುಲು (೨೦೦೪)	- ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	೩೦.೦೦
೧೪.	ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ (೨೦೦೪)	- ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಜಲಜಾಕ್ಷಿ	೬೦.೦೦
೧೫.	ತುಳು ಭಾಸೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ (೨೦೦೪)	- ಮಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ	೨೦.೦೦
೧೬.	ದೇವಿನ ದಿವ್ಯ ಕತೆಕುಲು (೨೦೦೪)	- ಪಳನೀರು ವಾಸುದೇವ ಭಟ್	೧೫.೦೦
೧೭.	ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಿನ ತುಳು ಜನರ ಶುಭಾಶುಭ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು (೨೦೦೪)	- ಪಕೀರ ಎಂ. ಮುಲಯ	೪೫.೦೦
೧೮.	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟು ಒಂದು ವಿಭಿನ್ನ ನಿರೂಪಣೆ (೨೦೦೪)	- ಎನ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್	೩೦.೦೦
೧೯.	ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೊ (೨೦೦೪)	- ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್	೨೦.೦೦
೨೦.	Islet's Screw - Pine (2004)	- ಜಾನಕಿ ಎಂ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	೭೫.೦೦
೨೧.	ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ (೨೦೦೪)	- (ಸಂ) ಮಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ	
೨೨.	ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿರಿ (೨೦೦೪)	- (ಸಂ) ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಮತ್ತು ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	

ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿ ಬೂಕುಲು

೧. ಮುಗೇರರು ಜನಾಂಗ-ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ (೧೯೯೭)	- ಡಾ. ಅಭಯಕುಮಾರ್ ಕೌಕ್ರಾಡಿ	೨೦೦.೦೦
೨. ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (೧೯೯೭)	- ಪಿ. ಡೀಕಯ್ಯ	೧೮.೦೦
೩. ನಿಲೆ (೧೯೯೭)	- ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ	೨೮.೦೦

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು

೧. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೧೫.೦೦
೨. ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ (೧೯೯೮)	- ಎ.ವಿ. ನಾವಡ	೧೫.೦೦
೩. ಕೋಡ್ದಬ್ಬು (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೧೫.೦೦
೪. ಪರತಿ ಮಂಗನೆ (೧೯೯೮)	- ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೫.೦೦
೫. ಪುಳ್ಳೂರು ಬಾಚೆ (೧೯೯೮)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೫.೦೦
೬. ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ	೧೫.೦೦
೭. ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೮. ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ (೧೯೯೮)	- ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	೧೫.೦೦
೯. ಮಾಯಂದಾಲ್ (೧೯೯೮)	- ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ	೧೫.೦೦
೧೦. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	೧೫.೦೦
೧೧. ಬನ್ನಾಲ್ (೧೯೯೮)	- ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್	೧೫.೦೦
೧೨. ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್	೧೫.೦೦
೧೩. ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ (೧೯೯೮)	- ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೧೫.೦೦
೧೪. ಅಗೋಳಿ ಮಂಜನೆ (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	೧೫.೦೦
೧೫. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಆರ್.ರೈ	೧೫.೦೦
೧೬. ಅಪ್ಪೊವ್ಡೈ (೧೯೯೮)	- ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	೧೫.೦೦
೧೭. ನಾಗಸಿರಿ (೧೯೯೮)	- ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	೧೫.೦೦
೧೮. ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	- ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೧೯. ಮುಡಿಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ (೧೯೯೮)	- ಎನ್ ಕೊಯಿರಾ, ಬಾಳೆಪುಣಿ	೧೫.೦೦
೨೦. ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೧೫.೦೦

ಮಕ್ಕಳ ಕತೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಲಿಕೆ

೧. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (೨೦೦೪)	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೨೦.೦೦

ಮದಿಪು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಸಂಚಿಕೆ ೧ ರಿಂದ ೪೩

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸಮಿತಿ 2005-2008

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್

ಲೇಖಕರ್ ಮತ್ತು ನಾಟಕಕಾರ್, ಕುಡ್ಲ.

ಸದಸ್ಯೆರ್

ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆರ್
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ.

ಡಾ. ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕೆರ್, ಸಂತ ಅಲೋಶಿಯಸ್
ಕಾಲೇಜು, ಕುಡ್ಲ.

ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ
ಪತ್ರಕರ್ತೆರ್, ಕುಡ್ಲ.

ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ಲೇಖಿಕಿ, ಮೂಡಬಿದಿರೆ

ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
ಹಿರಿಯ ನಾಟಕಕಾರೆರ್, ಕುಡ್ಲ.

ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗೇರ್ತಿ ಗಿಡಿಕೆರೆ
ಪಾಡ್ದನ ಕಲಾವಿದೆ, ಕಟೀಲು

ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಕೋಳ್ಯೂರು
ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರ್, ಉಡುಪಿ

ರಾಮಚಂದರ್ ಬೈಕಂಪಾಡಿ
ರಂಗಕರ್ಮಿ, ಕುಡ್ಲ.

ಡಾ. ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್ ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ
ಸಾಹಿತಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧಕೆರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಶಂಕರ ಖಂಡೇರಿ
ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶೆರ್, ಪುತ್ತೂರು

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಕುಡೆ
ಸಂಘಟಕೆರ್, ಮೀರಜ್

ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ
ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟಿ, ಕುಡ್ಲ.

ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು ಬಿ.ಎನ್.
ಸಂಘಟಕೆರ್, ಮಣಿಪಾಲ

ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ
ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್ (ಆಡಳಿತ)
ನಿರ್ದೇಶಕೆರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ (ಪ್ರಭಾರ)

ಎಚ್.ಪಿ. ರಂಗಪ್ಪ
ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯೆರ್, ಕ.ತು.ಸಾ.ಅ.
ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ
ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಂಗಳೂರು

ನೆರಿಮುಗೆರ್‌ಡ್ ನಡತಿನ
ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮ್ಮೇಳನ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊನು
ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್
ಉದಿಪನ ಮಲ್ತ್‌ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ತುಳು ಮಹನೀಯೆರ್‌ಗೆ
ಸನ್ಮಾನ ಸಂವಾದ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು ಸಂಘಟಕೆ
ಶ್ರೀ ಅಡ್ಯಾರು ಮಹಾಬಲ ಶೆಟ್ಟಿ
ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯಿ
ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ಕಿದಿಯೂರು
ಮೊಕ್ಲೆನ್
ಡಾ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್
ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ತ್‌ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಡ್ ನಡತಿನ
ತುಳು ಮಹನೀಯೆರೆಗ್
ಅಭಿನಂದನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು
ಶಾಸಕೆರಾಯಿನ
ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ ಬಂಗೇರೆರ್
ಮೇರ್ ಶ್ರೀ ಮಾಚಾರು
ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕೆರ್ ಬೊಕ್ಕ
ಶ್ರೀ ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರೀ
ಮೊಕ್ಲೆನ್
ಅಭಿನಂದಿಸೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

Reg. with RNI No. Kartuloo 14/10/200-TC

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಹಯೋಗೊಡ್
ನಡತಿನ ದುನಿಪು
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡ್
ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ
ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡೆರ್
ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್.
ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ ನಿಸರ್ಗ,
ಶ್ರೀ ವಿನಯ ಕುಮಾರ್ ಸೊರಕೆ,
ಶ್ರೀ ಭುವನಾಭಿರಾಮ
ಉಡುಪ, ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ
ನೀರುಮಾರ್ಗರ್
ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಇತ್ತೆರ್.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಚಾವಡಿಡ್
ನಡತಿನ ತುಳು ಮಹನೀಯೆರೆ
ಅಭಿನಂದನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ
ಹಿರಿಯ ಯಕ್ಷಗಾನ
ಕಲಾವಿದೆರಾಯಿನ
ಶ್ರೀ ಕುಂಬಳೆ ಸುಂದರ್ ರಾ
ಬೊಕ್ಕ ಹಿರಿಯ ರಂಗಕರ್ಮಿ
ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿಶ್ವನಾಥೆರೆನ್
ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿ
ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡೆರ್
ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ತೆರ್.

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಹಯೋಗೊಡ್
ನಡತಿನ ಹಂಪಿ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆನ್
ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್
ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಲು,
ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತ
ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗದ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾಯಿನ
ಡಾ. ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಲು
ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲೆರ್.